

Felügyelőbizottsági jelentés

2015. július – 2016. május

Y/11020

Felügyelőbizottsági jelentés

2015. július – 2016. május

Kiadja: Magyar Nemzeti Bank

Felelős kiadó: Hergár Eszter

1054 Budapest, Szabadság tér 9.

www.mnb.hu

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának

éves országgyűlési beszámolója*

***A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 14. § (10) bekezdése alapján**

Tartalomjegyzék

Bevezető.....	9
A Felügyelőbizottság tevékenységének keretei.....	10
A Felügyelőbizottság jogállása, hatásköre, feladata, személyi összetétele.....	10
A felügyelőbizottság működésének fő jellemzői, üléskezési és döntéshozatali rendje.....	15
A felügyelőbizottság kapcsolata az Országgyűléssel, a tulajdonossal, az Állami Számvevőszékkal	16
A felügyelőbizottság kapcsolata az Országgyűléssel.....	16
A felügyelőbizottság és a részvénytulajdonost képviselő nemzetgazdasági miniszter kapcsolata	16
A felügyelőbizottság és az Állami Számvevőszék együttműködése.....	16
A felügyelőbizottság működését elősegítő személyi, technikai és pénzügyi feltételek	17
A Felügyelőbizottság ellenőrzési tevékenysége során szerzett tapasztalatok.....	20
Általános tapasztalatok	20
A felügyelőbizottság tevékenységének fő jellemzői	20
Kapcsolat és együttműködés az MNB vezetésével	21
A Felügyelőbizottság által indított vizsgálatok.....	22
A vizsgált kezdeményezések elvi alapjai	23
Értéktár-program	23
Pallasz Athéné Közgondolkodási Program.....	23
Ingatlanstratégia (ingatlanvásárlás, felújítás).....	26
A lezárt vizsgálatok főbb jellemzői, megállapításai	26
Értéktár Program vizsgálatának összegzése	26
A vizsgálat előzményei	26
A vizsgálat keretei	27
Megállapítások	28
Javaslatok, határozatok.....	29
Ingatlanstratégia (ingatlanvásárlás, felújítás) vizsgálatának összegzése	30
Az MNB gazdálkodásának kérdései	31
Az MNB tőkeszerkezete	31
Az MNB éves beszámolója	32
Az MNB pénzügyi tervei.....	34
A gazdálkodás általános jellemzői	35
A működési költségek	36
Az MNB leányvállalatainak működése és gazdálkodása	39
Az MNB beruházásai	42

A BÉT megvásárlása	42
Az MNB 2015. évi beszerzési/közbeszerzési eljárásai, tapasztalatai.....	43
A Központi Beszerzési Főosztály (KBF) – az ügygazda.....	43
Az MNB 2015. évi beszerzések tapasztalatai	45
Az MNB 2016. évi beszerzési/közbeszerzési tervének főbb tényei	48
Peres ügyek	50
A Pénzügyi Békéltető Testület tevékenysége, határozatai	51
Tevékenység	53
Általános békéltetés.....	52
Megtámadott döntések	54
Az MNB Ismeretterjesztési és Támogatási Bizottságának 2015. évi tevékenysége	55
A támogatási célú kifizetések nyilvános elérhetőségének biztosítása.....	56
A jegybank középtávú informatikai stratégiája (2015-2017)	60
A stratégia megvalósításának menete	62
Stratégia visszamérése	62
A stratégia alapelvei	62
A stratégia megvalósításának központja – Informatikai igazgatóság	63
A Magyar Nemzeti Bank Oktatási igazgatóságának tevékenysége	64
Kiemelt projektek	65
Jövőre vonatkozó tervek.....	67
Az MNB létszám- és bérpolitikája.....	68
Az MNB létszámpolitikája a 2014-2015 évben	68
Létszámhatások a 2014-2015-ös években.....	68
Új feladatok az integráció utáni időszakban	68
Összefoglalás	68
Az MNB bérpolitikájának jogszabályi megalapozottsága	69
A Magyar Nemzeti Bank az integrációt megelőzően.....	69
A PSZÁF az integrációt megelőzően	70
Az MNB bérpolitikája a 2014-2015. évben.....	70
A munkakörcsaládokon alapuló bérezési rendszer bevezetése	71
Alapbérközpontú javadalmazási rendszer kialakítása, a bónusz rendszer kivezetése	71
A bérharmozáció megteremtése a PSZÁF integráció óta.....	72
Bértömeg-gazdálkodás.....	72
Jövedelemstruktúra az MNB-ben.....	73
A Magyar Nemzeti Bank biztonsági stratégiájáról	74
A belső ellenőrzési szervezet tevékenysége.....	76

MELLÉKLETEK.....	78
A beszámolási időszak alatt megtartott Felügyelőbizottság-ülések időpontjai, valamint a megtárgyalt napirendi pontok	78
A felügyelőbizottság beszámolási időszakban hozott érdemi határozatai.....	83
A Belső ellenőrzési főosztály — a felügyelőbizottság hatáskörébe tartozó — vizsgálatainak összefoglalása	99
A BEL — a felügyelőbizottság hatáskörébe tartozó témákra vonatkozó — fontosabb megállapításainak, ajánlásainak összefoglalása.....	100

BEVEZETŐ

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: MNB-törvény) [14. § (10). bek.] alapján a felügyelőbizottsági tag az őt megválasztó Országgyűlésnek, illetőleg az őt megbízó miniszternek tájékoztatási kötelezettséggel tartozik.

Az MNB Felügyelőbizottságának 2015. július 28-i ülésén, 2015-1/VI. számú határozatával elfogadott ügyrendje 2. §-nak (8) bekezdése a tájékoztatási kötelezettségre vonatkozóan kimondja: „Az fb elnöke és tagjai – az MNB tv-ben előírt kötelezettségnek megfelelően – évente saját tevékenységükről közös beszámolót készítenek, és azt megküldik az Országgyűlésnek, illetőleg a miniszternek. Ezen túl is az fb elnöke és tagjai – igény szerint – tájékoztatási kötelezettséggel tartoznak az őket megválasztó Országgyűlésnek, illetőleg az őket megbízó miniszternek..”

Tekintettel arra, hogy a 2010. évben megválasztott felügyelőbizottság mandátuma 2014. március 31-én lejárt, míg az újonnan felállított bizottság hivatalba lépése csak 2015. július 6-i dátummal történt meg, jelen beszámolót a testület a 2015. július 6. – 2016. május 31-ig tartó időszakra készítette el. Szintén a fenti okokra tekintettel, a 2015. évben az MNB éves mérlegének vizsgálatára és értékelésére nem kerülhetett sor.

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottsága a tárgyalta beszámolási időszak 11 ülésén 69 témát tárgyalta érdemben, s 121 határozatot hozott, melyből 94-et egyhangúlag fogadott el.

A) RÉSZ

A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG TEVÉKENYSÉGÉNEK KERETEI

1. A Felügyelőbizottság jogállása, hatásköre, feladata, személyi összetétele

A Felügyelőbizottság működésére (jogállására, hatáskörére, feladatára) alapvetően az MNB-törvényben és a gazdasági társaságokról szóló törvényben (Gt.), illetve 2014. március 15-ét követően a Polgári Törvénykönyvről szóló törvényben foglaltak az irányadók. Az MNB-törvény 7. §-a értelmében a Gt.¹ rendelkezéseit a Felügyelőbizottságra nézve az MNB-törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

Az MNB-törvény 14. § szerint az Felügyelőbizottság feladata az MNB folyamatos tulajdonosi ellenőrzése. Hatásköre nem terjed ki a Magyar Nemzeti Banknak az MNB-törvény 4. §-ának (1)-(9) bekezdéseiben meghatározott feladataira, illetve azoknak az MNB eredményre gyakorolt hatására.

A hivatkozott, Felügyelőbizottság hatáskörébe nem tartozó MNB feladatok a következők:

1. a monetáris politika meghatározása és megvalósítása,
2. bankjegy- és érmekibocsátás,
3. deviza- és aranytartalék képzés és kezelés,
4. devizatartalék kezeléssel és árfolyam-politikával kapcsolatos devizaműveletek végzése,
5. fizetési-, elszámolási- és értékpapír-elszámolási rendszerek kialakítása, felvigyázása,
6. statisztikai információk gyűjtése, nyilvánosságra hozatala,
7. makroprudenciális politika kialakítása, a rendszerkockázatok feltárása, megelőzése, kezelése, hitelpiaci zavar esetén hitelezés ösztönzése, túlzott hitelkiáramlása esetén a hitelezés visszafogása,
8. szanálási hatósági feladatok ellátása,
9. pénzügyi közvetítő rendszer felügyeletének ellátása, zavartalan, átlátható és hatékony működésének biztosítása, szervezetek és személyek prudens működésének elősegítése, tulajdonosok gondos joggyakorlatának felügyelete, kockázatok feltárása, csökkentése, megszüntetése, megelőző intézkedések alkalmazása, szolgáltatásokat igénybevevők érdekeinek védelme, a pénzügyi közvetítő rendszerrel szembeni közbizalom erősítése.

¹ A jelentés több helyen hivatkozik a már hatályon kívül helyezett 2006. évi IV. törvényre. Ennek oka, hogy a hatályos, a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény több szakaszában még az említett, már hatálytalan törvényhelyeket idézi, s ezen állapot kodifikációs rendezése a jelentés kibocsátásáig nem történt meg.

A Felügyelőbizottság MNB-törvény szerinti további feladata az MNB belső ellenőrzési szervezetének – az említett korlátozásokkal történő – irányítása. (A Felügyelőbizottság hatáskörébe nem tartozó feladatok tekintetében a Belső ellenőrzés feletti irányítási jogot az MNB Igazgatósága gyakorolja.)

Az MNB Alapító Okirata szerint a Felügyelőbizottság az ellenőrzési hatáskörébe tartozó kérdésekben a vezető tisztségviselőktől (igazgatóság tagjai) és az ügyvezető igazgató(k)tól szóban vagy írásban felvilágosítást kérhet, amelyet a megkeresetteknek, vagy az általa kijelölt személynek 5 munkanapon belül kell írásban teljesítenie.

A Felügyelőbizottság a Gt. 35. §-ának (1) bekezdése alapján egyes ellenőrzési feladatok elvégzésével bármely tagját megbízhatja, illetve az ellenőrzést állandó jelleggel is megoszthatja tagjai között.

A Felügyelőbizottság haladéktalanul köteles értesíteni az MNB elnökét - és szükség esetén a Magyar Államot, mint részvénytulajdonost képviselő nemzetgazdasági minisztert - ha ellenőrzési tevékenysége során – megítélése szerint – jogellenességet, az Alapító Okiratba ütköző tény, vagy az MNB érdekeit sértő körülményt észlel.

Az MNB-törvény 14. § (8) bekezdése alapján a felügyelőbizottság tagjainak megbízatása az Országgyűlés megbízatásának időtartamára szól, és az Országgyűlés megbízatásának megszűnéséig tart.

Az MNB-törvény 14. §-ának (4) bekezdése szerint az Felügyelőbizottság tagjai:

- a) az Országgyűlés által választott elnöke,
- b) az Országgyűlés által választott további három tag,
- c) a miniszter képviselője,
- d) a miniszter által megbízott szakértő.

Felügyelőbizottsági tagnak hitelintézeti, pénzügyi, illetve számviteli kérdésekben kiemelkedő szakmai ismeretekkel rendelkező, valamint az országgyűlési képviselők választásán választható magyar állampolgárt lehet jelölni. A Felügyelőbizottság tagjai az MNB-törvénynek megfelelően évente nyilvános vagyonynyilatkozatot tesznek. A felügyelőbizottság tagjainak megbízatása az Országgyűlés megbízatásának időtartamára szól, és az Országgyűlés megbízatásának megszűnéséig tart. Választás és megbízás alapján a 2014. március 31-ig hivatalban lévő Felügyelőbizottság 8 főből állt, s személyi összetétele a következőképpen alakult:

1. számú táblázat

Tisztség	Név	
Elnök:	Járai Zsigmond	
Tagok:	Dr. Katona Tamás	Dr. Róna Péter
	Madarász László	Varga István
	Orbán Gábor	Dr. Szényei Gábor András
	Dr. Tóth Attila Simon	

Az Országgyűlés 2014. május 6-i alakuló ülését követő bő egy esztendő során a Felügyelőbizottság jelöléséhez szükséges konszenzus hiánya miatt a testület nem állt fel, majd a 2015. július 6-án megtartott ülésnapon a Parlament a következő választott tagokból álló Felügyelőbizottságot hozta létre:

2. számú táblázat

Tisztség	Név		
Elnök:	 Dr. Papcsák Ferenc		
Tagok:	 Madarász László	 Dr. Szényei Gábor András	 Dr. Nyikos László

Ezt követően a tulajdonos képviselőjében eljáró Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter Orbán Gábort és Dr. Tóth Attila Simont jelölte a testület tagjának – 2015 augusztusától Orbán Gábor helyébe Molnár István lépett.

Tagok:		
	Dr. Tóth Attila Simon	Molnár István

A teljes névsor a következőképpen alakul:

3. számú táblázat

Tisztség	Név	
Elnök:	Dr. Papcsák Ferenc	
Tagok:	Madarász László	Molnár István
	Dr. Szényei Gábor András	Dr. Tóth Attila Simon
	Dr. Nyikos László	

Az újonnan megválasztott tagok vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségüknek eleget tettek.

2. A felügyelőbizottság működésének fő jellemzői, ülésezési és döntéshozatali rendje

Az MNB-törvényben meghatározott felügyelőbizottsági feladatkör fókuszba a jegybank folyamatos működésének ellenőrzésén van. Az FB a rá vonatkozó törvények, a saját ügyrendje, valamint a testület működése során, a tagok által közösen definiált, belső működési alapelvek alapján végzi a tevékenységét. Ellenőrző tevékenységének fő formája a felügyelőbizottsági ülések, amelyek témáit az audit univerzumon alapuló éves, ún. gördülő munkaterve állapítja meg. E hivatalos összejöveteleket általában havonta tartják, ezeken az MNB illetékes vezetőinek és meghívott szakértőinek jelenlétében a jegybank tevékenységére vonatkozó írásos dokumentumokat (beszámolókat, előterjesztéseket, tájékoztatókat, valamint vizsgálati jelentéseket) tárgyal. Két ülés között esetleg – különösen fontos kérdésekben – elektronikus úton is hozhat határozatot. Szükség esetén a testület vizsgálatot rendel el – az eljárás tárgyának, céljának, időtartamának és a rendelkezésre álló forrás meghatározásával –, melynek vezetésével valamely tagját bízza meg. A felügyelőbizottság döntéseit – többségi szavazással hozott –határozati formába önti, emellett ajánlásokat és kéréseket is megfogalmazhat.

A felügyelőbizottság működésének szervezése – a jegybank szervezetén belül működő titkárság segítségével – a felügyelőbizottság elnökének feladata. A felügyelőbizottság üléseire meg kell hívni az MNB elnökét és a belső ellenőrzés vezetőjét. Amennyiben az ülésen nem tud részt venni az MNB elnöke, az MNB tv. 10. § (8) bek. szerinti helyettese helyettesíti, amennyiben a törvény szerinti helyettese sem tud részt venni az ülésen, akkor az MNB elnöke, egy nevében nyilatkozattételre feljogosított személyt delegálhat az ülésre. A felügyelőbizottság elnöke, vagy akadályoztatása esetén az általa ülés levezetésére kijelölt felügyelőbizottsági tag a felügyelőbizottság üléseire meghívja a felügyelőbizottsággal való kapcsolattartásra kijelölt személyt, továbbá az egyes napirendek tárgyalásához – felügyelőbizottsági tag vagy a felügyelőbizottsági ülés állandó meghívottja, illetőleg valamely napirendi pont előadója előzetes kezdeményezésére is – további személyeket is meghívhat. A könyvvizsgáló és az Állami Számvevőszék képviselője az Felügyelőbizottság üléseire eseti jelleggel meghívhatóak. A fentiek gyakorlata értelmében az MNB elnökét a jegybank főigazgatója helyettesíti állandó jelleggel, kiegészülve a számviteli igazgatóval, valamint a belső ellenőrzés vezetőjével. Az egyes napirendi pontokhoz maguk az előterjesztők javasolják rendszerint további személyek meghívását, amely elé a testület soha nem gördít akadályt. A felügyelőbizottság és a könyvvizsgáló között létrejött megegyezés értelmében az auditor az ülések állandó meghívottja, s egyéb elfoglaltsága, valamint a tárgyalandó témák általi érintettsége mentén határoz jelenlétéről.

A felügyelőbizottság ülése főszabályként nem nyilvános, azon csak a jogszabály és az ügyrend által megszabott személyek vehetnek részt. a testület ezen túl zárt ülést is tarthat, melyen csak a tagok, valamint a felügyelőbizottság által meghatározott személyek vehetnek részt. A felügyelőbizottság üléseiről hitelesített írásos jegyzőkönyv és hangfelvétel is készül, melynek elkészítéséről – a jegybank illetékes szervezeti egysége, valamint gyorsíró igénybe vétele révén – a titkárságvezető gondoskodik.

A felügyelőbizottság a hatáskörébe tartozó ügyekben folyamatosan tájékozódik az MNB működésével kapcsolatos döntésekről és azok hátteréről, emellett módja van az ülései közötti időszakban a halaszthatatlan, aktuálissá váló ügyekben azonnali felvilágosítást kérni, az MNB vezetőivel kapcsolatot kezdeményezni. A

felügyelőbizottság az ülésekről, illetve a határozatairól közlemény formájában vagy más módon – főszabályként az elnök révén – a nyilvánosságot tájékoztathatja.

3. A felügyelőbizottság kapcsolata az Országgyűléssel, a tulajdonossal, az Állami Számvevőszékkel

A felügyelőbizottság tevékenységét az Országgyűléstől nyert felhatalmazás, valamint a Magyar Nemzeti Bank tulajdonosának, a magyar államnak a képviseletében eljáró nemzetgazdasági miniszter megbízása alapján végzi, melyre tekintettel a felügyelőbizottság beszámolási kötelezettséggel tartozik az Országgyűlésnek, és a nemzetgazdasági miniszternek. A felügyelőbizottság az MNB folyamatos működését a tulajdonos érdekei alapján, azok képviseletében ellenőrzi.

A felügyelőbizottság kapcsolata az Országgyűléssel

Az elmúlt években a felügyelőbizottság beszámolóit az Országgyűlés – mint testület –, és a képviselők megkapták. A jelen beszámolási időszakban az Országgyűlés és bizottságai részéről személyes konzultációk indokoltsága nem merült fel, ilyenekre nem került sor.

A felügyelőbizottság és a részvénytulajdonost képviselő nemzetgazdasági miniszter kapcsolata

A felügyelőbizottság beszámolóit a tulajdonost képviselő nemzetgazdasági miniszter is rendszeresen megkapta. A miniszter a felügyelőbizottság írásbeli beszámolóit, valamint a felügyelőbizottságba delegált szakértőjének és képviselőjének tájékoztatása alapján informálódik a felügyelőbizottság tevékenységéről.

A felügyelőbizottság és az Állami Számvevőszék együttműködése

Az Állami Számvevőszék elnökével 2002-ben megállapodás született az együttműködés formáiról. Képviselője részt vehet a felügyelőbizottság ülésein, az ÁSZ elnöke tájékoztatásul megkapja az ülésekről készült jegyzőkönyveket, a tapasztalat szerint azokkal az illetékes főigazgató, és az ÁSZ egyes munkatársai is megismerkednek. Az Állami Számvevőszék rendszeresen megküldi a felügyelőbizottságnak az MNB ellenőrzésére vonatkozó programját.

Az Állami Számvevőszékkel az együttműködés tárgyyszerű és korrekt volt. A felügyelőbizottság konzultációkkal is segíti az ÁSZ ellenőrző tevékenységét; ezeken a megbeszéléseken a tapasztalatok informális egyeztetésére is sor kerül. Míg a felügyelőbizottság az MNB működését folyamatos jelleggel ellenőrzi, addig az Állami Számvevőszék alkalmanként végez átfogóbb ellenőrzést; ekkor az MNB megelőző évi gazdálkodását, és az alapvető feladatok körébe nem tartozó tevékenységét is vizsgálja.

Tekintettel a megújult összetételű testület felállítására, valamint az elindított vizsgálatok kiemelkedő jelentőségére, és rendkívüli összetettségére, a felügyelőbizottság elnöke levélben kereste meg az ÁSZ elnökét a szorosabb együttműködés és információcsere érdekében, amelynek fogadtatása a várakozásoknak megfelelő volt.

4. A felügyelőbizottság működését elősegítő személyi, technikai és pénzügyi feltételek

A Magyar Nemzeti Bank elnökének a Magyar Nemzeti Bank Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1/2016. (II. 18.) MNB utasítása szerint a felügyelőbizottság működésének és feladatai zavartalan ellátásának tárgyi, személyi és pénzügyi feltételeiről a Bank gondoskodik. Ennek részeként a felügyelőbizottság mellett – ellenőrzési tevékenységének segítése érdekében – titkárságot működtet, amely a Bank belső szabályai és a felügyelőbizottság ügyrendje szerint ellátja a felügyelőbizottság munkájával kapcsolatos egyeztetési, szervezési és egyéb titkársági feladatokat, gondoskodik a felügyelőbizottság munkavégzéséhez szükséges adminisztratív feltételek megteremtéséről. Kapcsolatot tart a Bank munkaszervezetének képviselőjében eljáró Központi beszerzési és üzemeltetési igazgatósággal, a belső ellenőrzési szervezet vezetőjével, valamint szervezi és koordinálja a felügyelőbizottság kapcsolattartását az Országgyűléssel, annak bizottságaival, a Nemzetgazdasági Minisztériummal és az Állami Számvevőszékkel.

A felügyelőbizottság működésének és feladatai zavartalan ellátásának tárgyi és pénzügyi feltételeiről az MNB gondoskodik. Ennek megfelelően az MNB irodahelyiséget, irodai berendezéseket és eszközöket biztosít a felügyelőbizottság titkársága, és a felügyelőbizottsági tagok számára. A felügyelőbizottság a 2015. évi költségtervét 2015-1/X. számú határozatában állapította meg, az alábbiak szerint:

4. számú táblázat

Költségnem megnevezése	Összeg (Ft)
Szakértői díjak	50 000 000
Taxi- és utazási költség, parkoló díj	1 500 000
Szakkönyvek, folyóiratok, irodaszerek és egyéb adminisztrációs anyagok költsége	800 000
Üzleti vendéglátás költségei	500 000
FB jelentés nyomdai költsége	250 000
Futárszolgálat díja	200 000
Irodai gépek javítási és karbantartási költségei	150 000
Összesen:	53 400 000

2016. évi költségtervét a 2015. november 27-én tartott ülésén, a 2015-5/VI. számú határozatával fogadta el, az alábbi tartalommal:

5. számú táblázat

Költségnem megnevezése	Összeg (eFt)
Üzleti vendéglátás költségei	1 000
Szakértői díjak	50 000
Taxi- és utazási költség, parkoló díj	3 000
Szakkönyvek, folyóiratok, irodaszerek és egyéb adminisztrációs anyagok költsége	5 000
Saját gépjármű használatának, valamint a személyi juttatásként adott parkolóbérlet költsége	5 000
Mobiltelefonok költsége	1 000
FB jelentés nyomdai költsége	250
Futárszolgálat díja	400
Irodai gépek javítási és karbantartási költségei	500
Összesen:	66 150

A fenti összegeket az MNB az éves pénzügyi tervében rendre elkülönítette, a rendelkezésre bocsátás és a felhasználás során fennakadás, probléma nem volt tapasztalható.

A 2016. évi költségterv megalkotása alapvetően a 2015. évi terv számain alapult, figyelembe véve azt a tényt, hogy a bázis terv 6 hónapos működési időtartamra készült. Dacára ennek, a 2016. évi tervszámok nem feltétlenül a 2015. évi hasonló adatok 200 %-át teszik ki, bizonyos korrekciókat szükségesnek tartott a testület elvégezni. A költségterv legjelentősebb tétele (50 millió forint), külön elrendelt vizsgálatokhoz kapcsolódó külső szakértők felkérésére áll rendelkezésre, amelynek felhasználására a felügyelőbizottság testületi ülésén hozott határozatai alapján kerülhet sor.

A 2015., valamint a 2016. évi költségvetés – utóbbi esetében időarányos – felhasználását az alábbi két táblázat szemlélteti:

6. számú táblázat

Költségnem megnevezés	2015. év TERV (eFt)	2015. év tény (eFt)
Üzleti vendéglátás költségei	500	266
Szakértői díjak	50 000	317
Taxi- és utazási költség, parkoló díj	1 500	390
Szakkönyvek, folyóiratok, irodaszerek és egyéb adminisztrációs anyagok költsége	800	865
Felügyelőbizottsági jelentés nyomdai költsége	250	0
Futárszolgálat	200	66
Irodai gépek javítási és karbantartási költségei	150	4
Összesen	53 400	1 908

7. számú táblázat

Költségnem megnevezés	2016. év TERV (eFt)	2016. I. negyedév tény (eFt)
Üzleti vendéglátás költségei	1 000	86
Szakértői díjak	50 000	2 509
Taxi- és utazási költség, parkoló díj	3 000	279
Szakkönyvek, folyóiratok, irodaszerek és egyéb adminisztrációs anyagok költsége	5 000	365
Saját gépjármű használatának, valamint a személyi juttatásként adott parkolóbérlet költsége	5 000	134
Mobiltelefonok költsége	1 000	82
Felügyelőbizottsági jelentés nyomdai költsége	250	
Futárszolgálat	400	34
Irodai gépek javítási és karbantartási költségei	500	-
Összesen	66 150	3 490

B) rész

A Felügyelőbizottság ellenőrzési tevékenysége során szerzett tapasztalatok

Általános tapasztalatok

A felügyelőbizottság tevékenységének fő jellemzői

A felügyelőbizottság észlelte, hogy a jegybank működésével kapcsolatban olyan, széles társadalmi és szakmai érdeklődésre számot tartó kérdések merültek fel, amelyek alapvetően határozzák meg az intézménnyel kialakított képet, s befolyásolják az itt folyó munka szakmai megítélését is, miközben bizonyos mértékig elkerülhetetlen a tulajdonos képviselőjében eljáró szerv állásfoglalása is. Ennek eredményeként a testület első ülései egyikén úgy határozott, hogy a munkaterv szokott mederben folyó végrehajtása mellett kiemelten koncentrálna a jegybank létszám- és béripolitikáját megszabó elvi állásfoglalásokra, s az azokból következő gyakorlati megvalósításra, mindemellett jelentős szakmai és anyagi erőforrások biztosítása mellett újtárra indít három jelentős vizsgálati eljárást. Ezen vizsgálatok arra a három területre koncentráltak, amelyek a leginkább foglalkoztatták a köz- és a szakmai véleményformálókat, így döntött a felügyelőbizottság az Értéktár-program, az ingatlanstratégia, valamint a jegybank alapítványokban történő részvételének vizsgálata mellett. E helyütt kell megemlíteni, hogy a felügyelőbizottság ellenőrző vizsgálatait az MNB működésének mindazon kérdéseire, összetevőire kiterjedhetnek, amelyeket az MNB-törvény nem sorol a felügyelőbizottság hatáskörén kívül eső feladatok körébe (4. § 1-9. bekezdés).

Az MNB gazdálkodásának egészére vonatkozóan a felügyelőbizottság rendszeresen az alábbi anyagokat tárgyalta:

- az éves üzleti terv irányelveiről és az éves tervről szóló tájékoztatókat;
- a negyedévenkénti és az egész évi gazdálkodásról szóló tájékoztatókat;
- az MNB tulajdonában álló társaságok működéséről szóló beszámolókat.

A felügyelőbizottság foglalkozott az MNB működésének más fontos kérdéseivel is. Ülésein tájékoztatókat vitatott meg a munkatervében szereplő témákban, az MNB által adott felvilágosításokkal kapcsolatban, és a felügyelőbizottság belső ügyeiről (ügyrendje, munkaterve, költségterve, iratkezelése, vizsgálatok kezdeményezése stb.). A testület folyamatos tulajdonosi ellenőrzésének másik súlypontját a belső ellenőrzés szervezeti egység ellenőrzési munkatervében szereplő – a felügyelőbizottság által is jóváhagyott, hatáskörébe tartozó – vizsgálatok figyelemmel kísérése jelenti.

Kapcsolat és együttműködés az MNB vezetésével

Az újonnan felálló felügyelőbizottság és az igazgatóság együttműködése a jogszabályok által megkövetelt és megengedett rendben, az elvárt keretek között, teljes rendben zajlik. Az MNB, eleget téve a jogszabályban foglalt kötelezettségeinek negyedévente beszámolt az ügyvezetésről és az MNB vagyoni helyzetéről, amelynek keretében megküldi a felügyelőbizottság részére az aktuális negyedévben hozott, a felügyelőbizottság feladatkörét érintő igazgatósági határozatokat. Ezen túlmenően az FB elnökét, a testület hatáskörébe tartozó kérdéseket illetően, mindig meghívják az igazgatóság üléseire.

A Felügyelőbizottság által indított vizsgálatok

A Felügyelőbizottság

- 2015-2/XI. – az „MNB Értéktár Program” vizsgálatának elrendeléséről,
- 2015-3/VI. - az MNB ingatlanstratégiájával kapcsolatos vizsgálat elrendeléséről,
- 2015-3-VII. - az MNB ingatlanstratégiájával kapcsolatos vizsgálatot vezető felügyelőbizottsági tag személyéről ,
- 2015-3-VIII. - az MNB ingatlanstratégiájával kapcsolatos vizsgálati jelentés benyújtásának határidejéről ,
- 2015-3/IX. - az MNB alapítványaival kapcsolatos vizsgálat elrendeléséről,
- 2015-3/XIII. - a Magyar Nemzeti Bank ingatlanstratégiájának vizsgálatát célzó ellenőrzési terv jóváhagyásáról,
- 2015-5/VIII. - az Értéktár-program vizsgálati határidejének meghatározásáról,
- 2015-5/IX. - a 2015-3/VIII. számú MNB FB-határozat módosításáról,
- 2015-5/X. - az MNB ingatlanstratégiáját vizsgáló eljárás költségkeretének meghatározásáról,
- 2015-5/XI. - a Magyar Nemzeti Bank alapítványi részvételét vizsgáló ellenőrzési terv jóváhagyásáról,
- 2015-5/XII. - a Magyar Nemzeti Bank alapítványi részvételét vizsgáló ellenőrzés véghatáridejének meghatározásáról

szóló határozataival elrendelte

- az Értéktár-program végrehajtását,
- a Magyar Nemzeti Bank alapítványokban történő részvételét, valamint
- a jegybank ingatlanstratégiáját

célzó vizsgálatokat, kijelölte a vizsgálatokat végző FB-tagokat, meghatározta az egyes vizsgálatok lefolytatására rendelkezésre álló időt és keretösszeget. Ennek megfelelően:

8. számú táblázat

Vizsgálat tárgya	Vizsgálattal megbízott FB-tag	Határidő
Értéktár-program	Dr. Szényei Gábor	2016. március 31.
Ingatlanstratégia	Dr. Nyikos László	2016. február 29.
Alapítványi részvétel	Madarász László	2016. március 31.

A vizsgált kezdeményezések elvi alapjai

Értéktár-program

Az MNB stratégiai céljának tekinti a nemzeti kultúra támogatását, az értékmegőrzést és értékteremtést. A Magyar Nemzeti Bank „Értéktár-program” elnevezésű műkincs-visszavásárlási programjának célja az elmúlt történelmi periódusokban különböző okok miatt külföldi tulajdonba került, legfontosabb műkincsek minél nagyobb hányadának visszaszerzése Magyarország számára. A jegybank a program meghirdetése óta – más központi bankok műkincsvásárlási gyakorlatához hasonlóan – lépéseket tesz azért, hogy felkutassa, és gyűjtemény formájában megőrizze a kiemelkedő műkincseket, ezzel kulturális értelemben gazdagítva az országot olyan gyűjtemény életre hívásával, amely hosszú távon is értékálló befektetést, s egyben kézzel fogható gyarapodást jelent az ország számára.

Az Értéktár-program keretében megvalósuló célok:

- A programmal az MNB össztársadalmi jelentőségű ügyet szolgál.
- Az Értéktár-program társadalmi-közösségi befektetés, a hazai műkincs hagyaték gyarapítását illetve itthon tartását, és egy nemzetközi színvonalú, jegybanki gyűjtemény kialakítását teszi lehetővé.
- A program megvalósításával az MNB átlátható módon megvalósuló, értékálló befektetést hajt végre, ami a gyűjtemény bemutatása, valamint a műkincsekkel kapcsolatos információk nyilvánosan elérhetővé tétele által kulturális értelemben is gyarapítja az ország értékeit.
- A program javítja a hazai műkincsvédelem finanszírozási helyzetét, mivel a jegybank segítséget nyújt a külföldi tulajdonba került, illetve a hagyatékokban fellelhető legfontosabb műkincsek felkutatásában, helyreállításában, és gyűjtemény formájában történő megőrzésében.

Az MNB Igazgatósága e célra a 2014-18-as időszakot tekintve 30 Mrd Ft keretösszeget hagyott jóvá, mely típusú pénzfelhasználás a bank mérlegében befektetésként jelenik meg, költségek csak a program bonyolítása során merülhetnek fel (pl: szakértői díjak, tárolás, biztosítás stb.). A programot műtárgypiaci, szakértőkből, és az MNB vezető munkatársaiból álló Tanácsadó Testület irányítja. Alkalmanként korábban is vásárolt az MNB műkincseket, az utóbbi időszak legjelentősebb vásárlása a Magyar Tudományos Akadémia részére történt térképgyűjtemény-vásárlás volt, 100 millió forint értékben 2006-ban.

Pallasz Athéné Közgondolkodási Program

A bank olyan programot indított, amelynek középpontjában a művelődés, az oktatás és a tudomány, főként a közgazdaság-tudomány támogatása, és a pénzügyi kultúra fejlesztése állt. A Pallasz Athéné Közgondolkodási Program különböző elemei a tudományos fokozattal rendelkező kutatók, PhD hallgatók, egyetemisták és szakkollégiumok mellett a nem pénzügyre szakosodott érdeklődők számára is elérhetőek. Az MNB egyidejűleg több területen kívánja segíteni a magyarországi közgazdasági és pénzügyi tudás gyarapítását: pénzügyi ismeretterjesztő programokat indít országos rendezvényekkel, versenyekkel, a felsőfokú szakképzésben a banki, biztosítási szakemberek, brókerek oktatását és továbbképzését segíti, az egyetemi képzés keretében országos előadássorozatokat, szakkollégiumokat

támogat, valamint közgazdasági elemzések megjelentetését, szakkönyvek megírását, tudományos kutatások felvállalását, konferenciák szervezését, nyári egyetem létrehozását ösztönzi. Létrejött egy ösztöndíjrendszer, amely a magyarországi közgazdasági, ezen belül a makroökonómiai és pénzügytani PhD-képzés hatékonyságát növeli. Emellett a PhD képzésben résztvevőknek a jegybank nemzetközi kutatók bevonásával kiemelt kurzusokat biztosít.

Az MNB-ben 2013-ban elindított, oktatáshoz kapcsolódó intézmények - a Jegybanki Oktatások Központja és a Budapest Economic Seminar Series - is részesei lesznek a programnak. A program fontos eleme a külföldi, világhírű egyetemekkel, doktori iskolákkal, szakkollégiumokkal, műhelyekkel való szakmai együttműködés kiépítése és fejlesztése, ennek érdekében a jegybank az elkövetkező fél évben felveszi a partneri kapcsolatot az érintett magyarországi és külföldi intézményekkel és kutatókkal.

A jegybank a közgondolkodási program keretében hat alapítványt hozott létre, melyeknek 2013-2016-os időszak során összesen 259,6 milliárd forint pénzbeli alapítói vagyont adott át az alábbiak szerint (a támogatási összegek nem részei az MNB működési költségtervének, hanem a ráfordítások között jelennek meg.):

Az alapítványok számára átadott pénzeszközök, illetve átadott ingatlanok összefoglaló táblázata

9. számú táblázat

Az alapítványok rendelkezésére bocsátott vagyon							
		Pénzeszköz-átadás (mrd HUF)					Nem pénzbeli vagyonátadás (év, érték)
Alapítvány	Rövidítés	2013	2014	2015	2016	Összesen	
Pallas Athénéé Domus Animae Alapítvány	PADA	2	56	2	0,1	60,1	1014 Budapest, Úri utca 21. (2014, 1.850.000.000 HUF)
Pallas Athénéé Domus Scientiae Alapítvány	PADS	0	48	2	0,1	50,1	1054 Budapest, Kálmán Imre u. 20. (2014, 571.500.000 HUF)
Pallas Athénéé Geopolitikai Alapítvány	PAGEO	0	28	2	0,1	30,1	
Pallas Athénéé Domus Concordiae Alapítvány	PADOC	0	48	2	0,1	50,1	
Pallas Athénéé Domus Mentis Alapítvány	PADMA	0	28	2	0,1	30,1	6000 Kecskemét, Izsáki út 5. (2015, 1.800.127.000 HUF)
Pallas Athénéé Domus Innovationis	PADI	0	37	2	0,1	39,1	1025 Budapest, Ferenchegyí lépcső 2. (2015, 2.703.556.000 HUF)
Összesen						259,6	

Az alapítványok rendelkezésére bocsátott vagyon felhasználásának feltételei		
Alapítvány	Rövidítés	
Pallas Athénéé Domus Animae Alapítvány	PADA	Az alapítvány céljaira felhasználható vagyon: 20,1 mrd HUF.
		Csak a hozam felhasználható: 30 mrd HUF, illetve 10 mrd HUF-nak megfelelő EUR
Pallas Athénéé Domus Scientiae Alapítvány	PADS	Az alapítvány céljaira felhasználható vagyon: 10,1 mrd HUF
		Csak a hozam használható fel: 20 mrd HUF, illetve 20 mrd HUF-nak megfelelő EUR
Pallas Athénéé Geopolitikai Alapítvány	PAGEO	Az alapítvány céljaira felhasználható vagyon: 10,1 mrd HUF
		Csak a hozam használható fel: 20 mrd HUF-nak megfelelő EUR
Pallas Athénéé Domus Concordiae Alapítvány	PADOC	Az alapítvány céljaira felhasználható vagyon: 10,1 mrd HUF
		Csak a hozam használható fel: 20 mrd HUF, illetve 20 mrd HUF-nak megfelelő EUR
Pallas Athénéé Domus Mentis Alapítvány	PADMA	Az alapítvány céljaira felhasználható vagyon: 10,1 mrd HUF
		Csak a hozam használható fel: 20 mrd HUF
Pallas Athénéé Domus Innovationis	PADI	Az alapítvány céljaira felhasználható vagyon: 14,1 mrd HUF
		Csak a hozam használható fel: 25 mrd HUF

(Forrásként a 2016.január 25-én hatályos alapító okiratok szolgáltak.)

A program vizsgálata az éves jelentés lezárásáig nem fejeződött be.

Ingatlanstratégia (ingatlanvásárlás, felújítás)

Az MNB új funkciói megkövetelik, hogy megfelelő ingatlanállománnyal rendelkezzen, ezért az Igazgatóság 50 Mrd Ft ingatlanvásárlási keretet, illetve 40 Mrd Ft ingatlan-ingatlan-felújítási keretet hagyott jóvá. A 2013. közepétől felgyorsuló folyamatok eredményeként a jegybank a Bajcsy-Zsilinszky úton (Eiffel Palace), a várban, a Szentháromság téren, a Kálmán Imre utcában, a Pusztaszeri úton, valamint Kecskeméten és Tiszaroffon vásárolt ingatlant. Emellett 2014 áprilisától a Szabadság téri ingatlan szomszédságában lévő Bankcenterben bérel irodaterületet, a Székház irodai elhelyezés szűkösségének javítása érdekében.

A meglévő (tulajdonban, vagyonkezelésben vagy bérleti jog alapján) ingatlanállomány két fő funkció köré csoportosítható:

9. számú táblázat

Jegybanki alaptevékenységet szolgáló ingatlanok:	A társadalmi felelősségvállaláshoz kapcsolódó, valamint jóléti célú ingatlanok:
Szabadság tér 9.	Budapest I., Úri u. 21.
Krisztina krt. 39.	Budapest V., Kálmán Imre u. 20.
Eiffel Palace irodaház	Budapest II., Pusztaszeri út 59-67.
Logisztikai központ	Kecskemét, Izsáki u. 5.
Bank center bérlemény	Tiszaroff, Aradi út 28.
Medve utcai irattárak	

A lezárt vizsgálatok főbb jellemzői, megállapításai

Értéktár Program vizsgálatának összegzése

A vizsgálat előzményei

A Magyar Nemzeti Bank 2014-ben egy már korábban a magángazdaságból széles körben ismert, de ma már nem kizárólag a magánvállalkozások körében jól beváltan működő, a közjót szolgáló, átgondolt stratégiai célrendszer-kitűzést adott és erre – több nemzeti jegybankokhoz hasonlóan, illetőleg egy Európai Uniói nemzetközi viszonyrendszerben elhelyezhető - közzféra főprogramot indított. Az MNB Igazgatóságának 112/2013. (09.30.) határozata szerint az Igazgatóság úgy döntött, hogy „a Magyar Nemzeti Bank a társadalmi felelősségvállalás programjához kapcsolódóan támogassa műkincsek megvásárlását („Értéktár program”), amelynek megvalósítására az Igazgatóság a 2018. december 31-éig tartó időszakra vonatkozóan 30 milliárd forintos keretösszeget határoz meg.

Az előző FB 2014-es Éves jelentésében már foglalkozott a Társadalmi Felelősségvállalási Stratégia (TFS) keretében indított programokkal (így az Értéktár programmal is), de azok teljes körű értékelését akkor még nem látta kivitelezhetőnek a programok beindítása óta eltelt rövid időtartam, a részletes szabályozás hiánya miatt, illetve egyértelműen nem álltak még rendelkezésre olyan adatok, amelyek lehetővé tették volna a programok MNB költségvetésére gyakorolt hosszú hatásának elemzését.

Az MNB FB ugyanakkor leszögezte, hogy bár feladatai között nem szerepel az MNB stratégiai döntéseinek szakmai kontrollja, pénzügyi szempontból azonban a jelentős összegű, a bank eredményére kiható költségekkel és ráfordításokkal kapcsolatban megállapította, hogy a jegybanktörvény rendelkezéseiből közvetlenül nem vezethetők le olyan nagyszabású programok, mint például az Értéktár program, amely nemzeti szinten fontos feladatokat tűz ki célul, de részben átveszi egyes állami intézmények feladatkörét. Emellett felmerült, hogy az MNB nem alapvető feladataihoz tartozó tevékenységei körében külön szabályozás volna indokolt a jogalkotó részéről.

Az Országgyűlés az MNB 2014-i Éves jelentését 2015. novemberében tárgyalta együttesen a 2012 és 2013. évi jelentésekkel és azokat – az üzleti jelentésként és beszámolóként - a H/6947-H/6948-H/6949. sz. határozat előterjesztésekkel a Gazdasági Bizottság 2015. október 27-i ülésén megvitatottak szerinti támogató javaslatára elfogadta.

Ezekkel a határozat-hozatalokkal az Országgyűlés (és Gazdasági Bizottsága) az MNB megjelölt három tárgyévra készített gazdasági működésének beszámolóit, így annak teljes tárgyévekben folytatott tevékenységét elismerte, elfogadta, az ellen a Magyar Állam, mint részvénytulajdonos nevében semmilyen kifogást nem emelt, azt összességében jogszerűnek találta, legitimálta.

Az újjáalakult MNB FB éppen ezért, a két megállapítás között fennálló látszólagos ellentmondás megvizsgálására és alapos feltárására 2015. szeptember 4-én az Értéktár program kialakításának és szabályszerű működésének ellenőrzésére Ellenőrzési tervet fogadott el.

A külső és belső tanácsadókból álló projekt csapat 2016. január 27-én kezdte el és április 12-ével fejezte be az elemzési munkát. A vizsgálat hátterét, eredményeit bemutató záró dokumentumot és mellékleteit az MNB FB 2016. április 29-i ülésén tárgyalta meg és fogadta el.

A vizsgálat keretei

- Az Értéktár Program megalapozottságának és jogszerűségének, a jegybanki tevékenységhez illeszkedésének vizsgálata a jogi szabályozás strukturális szintjeinek áttekintése és elemzése alapján
- A Program előzményeinek áttekintése a jegybank történetében, az Értéktár Program illeszkedése a korábbi jegybanki gyakorlathoz
- Az MNB Értéktár Program előtti műkincsállományának részletes elemzése (összetétel, kezelés, érték)
- A külföldi jegybankok hasonló tevékenységének és jogszabályi környezetének bemutatása 11 európai jegybank gyakorlata alapján (az adott országban hatályos jegybanktörvényi rendelkezések, a külföldi jegybankok műkincsgyűjtési gyakorlata, esetleges specifikumai)
- Az Értéktár Program működése, belső szabályozása, releváns jogi dokumentumok (előző MNB FB 2014-es beszámoló jelentése, az Országgyűlésnek 2014-ben bemutatott éves jelentés, a Független könyvvizsgálói jelentés és az ÁSZ vonatkozó feladatainak, egyéb ellenőrzései)
- A Program működésével kapcsolatos működési/vezetői dokumentumok elemzése (igazgatósági határozatok, testületi ülések jegyzőkönyvei)

- A Program keretén belül vásárolt műkincsek bemutatása (költségek, szerződések, értékbecslők, letéteményesek, tervezés)
- Az Értéktár Programmal kapcsolatos transzparencia (elérhetőség, látogathatóság)
- Az Értéktár Program a médiában

A vizsgálat keretén belül a külföldi példák bemutatása során a költségadatok tekintetében (a téma és az adatok érzékeny volta miatt) nem volt lehetőség összehasonlításra. Az EKB eszközvásárlással kapcsolatos állásfoglalása monetáris finanszírozási kérdésekkel foglalkozott, melynek tartalma nem érintette a Programot.

Megállapítások

A záródokumentum a vizsgálat során elemzett témakörökkel kapcsolatban összesen 55 megállapítást tartalmaz, melyek közül az MNB FB a következők kiemelését tartja a legrelevánsabbnak:

- A Magyar Nemzeti Bank Értéktár-programjának 2014. évi kialakítása és működési elveinek megalapozottsága Magyarország Alaptörvényéből, a Magyar Nemzeti Bankról szóló CXXXIX. törvényből (Jegybanktörvény) és a Magyar Nemzeti Bank Alapító Okiratából közvetetten levezethetőek, az Értéktár-program MNB általi strukturális szabályozása azokkal nem ellentétesen került kialakításra, az Értéktár-program működése jogszerű.
- Az MNB Értéktár-programja működésében szervesen és a törvényi szabályozásnak megfelelően illeszkedik az Magyar Nemzeti Bank saját jelenlegi jegybanki tevékenységéhez.
- A Magyar Nemzeti Bank Értéktár-programjával kapcsolatban felmerült kiadások, költségek jelenlegi szabályozásának jogi elemzése alapján megállapítható, hogy a kiadások és költségek szabályozására és annak végrehajtására törvényszerűen került sor.
- Az MNB az Értéktár Program előtt is vásárolt/gyűjtött műkincseket, mely becsült értéke 815 057 785 Ft (elszámolására a Számviteli Törvény és a Gazdálkodási Kézikönyv szabályozása alapján került sor), azonban ez nem programszerűen, tervezetten került sor.
- Az MNB Társadalom felelősségi programjában a megvásárolandó műkincsekkel szemben támasztott – jóllehet magas szinten – megfogalmazott szempontrendszernek a megvásárolt műkincsek minden esetben megfelelnek.
- Az MNB az Értéktár Program keretén belül a Gazdálkodási Kézikönyv előírásainak megfelelően a műtárgyakért 2016. február 29-ig 8 816 669 534 Ft került kifizetésre, a járulékos költségekkel együtt (ügynyári költségeket, a szállítás, biztosítás és ÁFA-fizetési költségek) összesen a bruttó kifizetett költség 9 285 531 025 Ft volt, mely összeg megfelel a teljes keret időarányos felhasználásának.
- A 11 vizsgált ország jegybankjainak közel fele (Franciaország, Németország, Ausztria, Olaszország, Spanyolország) a magyar jegybankhoz hasonló jogi szabályozás alá esik és hasonló gyakorlatot folytat, míg egyharmaduk esetében bizonyos szempontból hasonló, más szempontok alapján pedig eltérő jogi szabályozás mellett lényegesen eltérő gyakorlat a jellemző (Lengyelország, Csehország, Görögország,

Portugália). Szlovákia és az Egyesült Királyság jelenleg nem folytat műkincsgyűjtési tevékenységet, csupán a birtokukban levő műtárgyak kezeléséről gondoskodnak.

- Az előző Felügyelőbizottság 2014. márciusi beszámoló jelentéssel összefüggésben megállapítható, hogy kialakításra került az a szabályozási rendszer, amely jogi hierarchiáját tekintve az Alaptörvény – Jegybank törvény – MNB Alapító Okirat – MNB Alapokmány – Társadalmi Felelősségvállalási Stratégia – Értéktár Program Tanácsadói Testület Működési és Szerzeményezési Szabályzat szabályozási szinteken épül fel, és amely garanciákat teremt az Értéktár Program végrehajtásának jogszerűségére.
- Tény azonban, hogy az Alaptörvény, a Jegybank törvény, illetve az MNB Alapító Okirata – a korábban leírtakra is figyelemmel - nem tiltja a TFS keretén belül az Értéktár Program kialakítását, működését, és így azokból közvetetten levezethetően a program működési elveinek törvényi megalapozottságot adhat, de maga a Jegybank törvény, illetve az MNB Alapító Okirata pozitív szabályozással nem is nevesíti sem az MNB Társadalmi Felelősségvállalási Stratégiáját, sem pedig annak koherens részeként Értéktár Programját. (az előző Felügyelőbizottság: „rendelkezéseiből közvetlenül nem vezethető le”.)
- Ugyanakkor az MNB a saját Igazgatósága általi – normatív (általános) jellegű határozatokkal történő - szabályozásával MNB belső jogi keretek között megteremtette az Alapokmány – Társadalmi Felelősségvállalási Stratégia – Értéktár Program Tanácsadói Testület Működési és Szerzeményezési Szabályzat egymásra épülő részletes szabályrendszerével azt, hogy az Értéktár Program végrehajtására a saját jegybanki tevékenységéhez illeszkedően, költségkezelésben kiszámíthatóan, szakmailag prudens módon, és széles körűen dokumentáltan, így jól ellenőrizhetően kerüljön sor.
- Ez a jogalkotási helyzet vezetett oda, hogy annak ellenére, hogy az Értéktár Program társadalmi-, közrendeltetése és a műkincsvásárlások alapos előkészítő/értékelő eljárásai alapján történő végrehajtásában is elégedettségre adhat okot és sikeresnek tekinthető, a programot éppen az említett törvényi/így alapító okirati szabályozottsági hiányosságokra hivatkozó (eltérő értelmezéseket lehetővé tevő) ellenvélemények folyamatosan támadják.

Javaslatok, határozatok

A záródokumentum megállapításai nyomán az MNB FB 10, jelentős és kevésbé jelentős változással járó javaslatot ajánlott megfontolásra az MNB vezetésének, mely közül ötöt határozatba is foglalt, köztük annak megvizsgálását, hogy - a nem jogi típusú tényezők figyelembe vételével is - indokolt-e a jelenlegi jogi szabályozás alapjainak törvényi szinten való további erősítése; a költségkeret tudatosabb tervezését, továbbá egy kezdeményező szerep betöltését arra vonatkozóan, hogy a mecénási kör kiszélesítésével az MNB Értéktár Programja egy széleskörű társadalmi/gazdasági együttműködésen alapuló, Nemzeti Értéktár Program alapjává válhasson.

Ingalanstratégia (ingatlanvásárlás, felújítás) vizsgálatának összegzése

A 2015. szeptember 25-én meghozott Felügyelőbizottsági határozat alapján a külső tanácsadók a december hónapban aláírt szerződések alapján kapcsolódtak be a munkába. Az ezt követő bő két hónap során a dr. Nyikos László vezette csapat tervezett keretek között végiglátogatta az érintett helyszíneket, majd jogi és ingatlanszakértői szempontból elemezte a látottakat, s feldolgozta a jegybank által rendelkezésükre bocsátott, az ingatlanstratégiát megalapozó vagy ahhoz kapcsolódó dokumentumokat. A vizsgálat vezetője 2016. február elején lezárta az eljárást, s elkészítette, majd benyújtotta a záródokumentumot, amelyet a Felügyelőbizottság 2016. március 4-i ülésén tárgyalta először érdemben. Hossza vitát követően a testület a 2016-2/III. számú határozatával – április 15-i határidő kitérésével – a vizsgálatvezetőnek visszaadta megfontolásra, átdolgozásra és kiegészítésre, figyelemmel a jegyzőkönyvben elhangzottakra, valamint a felügyelőbizottsági tagtársak által elmondottakra. Fentiekre figyelemmel dr. Nyikos László a Felügyelőbizottság április 29-i ülésére terjesztette ismételt elő jelentését, amelyet a testület 1 igen, 1 nem szavazat és 4 tartózkodás mellett nem fogadott el.

Az MNB gazdálkodásának kérdései

Az MNB tőkeszerkezete

A felügyelőbizottság 2016. januári ülésén kapott tájékoztatást az Európai Unió tagországi jegybankjainak tőkeszerkezetéről. A Számviteli igazgatóság előterjesztésében a KBER (Központi Bankok Európai Rendszere) 2014-es adataira támaszkodott. A tájékoztatás szerint, míg az alaptevékenységhez köthető mérlegadatok értékelése az euroövezeti jegybankok tekintetében egységesen az EKB Guideline-t követi, a tartalékképzés gyakorlatában és az eredmény felosztásában a tagországok jegybankjai a nemzeti szabályozásnak megfelelően járnak el, követve a törvényi előírásokat és a pénzügyminisztériummal létrejött megállapodásokban foglaltakat. Az összevetés így a tartalékokat, illetve a tőkeszerkezet egészét tekintve is nehéz, hiszen az azonos elnevezésű tőkeelemek között is lehet tartalmi eltérés. Fontos közös elem ugyanakkor a központi bankok gyakorlatában, hogy az óvatosság elvét erősen alkalmazzák az eredmény megállapításakor.

Nemzetközi összevetésben a magyar jegybank jegyzett tőkéje alacsony - mindössze a mérlegfőösszeg 0,08-0,09%-a -, a pénzügyi tartalékok pedig körülbelül 5%-át teszik ki a mérlegfőösszegnek, ugyanakkor a saját tőke más elemei megalapozzák a függetlenséghez szükséges tőkeellátottságot. Emellett a magyar jegybanktörvény szinte egyedülálló módon, kötelező térítést ír elő negatív kiegyenlítési tartalékok vagy negatív tárgyévi eredmény esetére a központi költségvetésből, továbbá az osztalékfizetésre is korlátozás vonatkozik. Magyarországon ezért a jegybanki saját tőke nem csökkenhet a jegyzett tőke alá. Mindezen körülmények jelentős mértékben csökkentik az MNB kockázatait, így alacsonyabb tartalékszinttel is megbízható működés tartható fenn.

Az MNB TŐKESZERKEZETE 2012-2015
adatok millió forintban

10. számú táblázat

	2012.12.31	2013.12.31	2014.12.31	2015.12.31	Index 2013/ 2012	Index 2014/ 2013	Index 2015/ 2014
MNB saját tőkéje	551 065	464 560	645 878	458 978	84%	139%	71%
Jegyzett tőke	10 000	10 000	10 000	10 000	100%	100%	100%
Eredménytartalék	47 023	9 762	36 057	63 417	21%	369%	176%
Értékelési tartalék	0	0	0	0	-	-	-
Forintárfolyam kiegyenlítési tartalék	564 041	509 603	517 984	312 599	90%	102%	60%
Deviza-értékpapírok kiegyenlítési tartalék	-30 188	-91 100	54 477	28 510	302%	-60%	52%
Mérleg szerinti eredmény	-39 811	26 295	27 360	44 452	-66%	104%	162%
Mérlegfőösszeg	10 681 897	11 437 974	12 640 588	11 495 507	107%	111%	91%
<i>Jegyzett tőke aránya a mérlegfőösszeghez</i>	<i>0,09%</i>	<i>0,09%</i>	<i>0,08%</i>	<i>0,09%</i>	<i>93%</i>	<i>90%</i>	<i>110%</i>
<i>Saját tőke aránya a mérlegfőösszeghez</i>	<i>5,16%</i>	<i>4,06%</i>	<i>5,11%</i>	<i>3,99%</i>	<i>79%</i>	<i>126%</i>	<i>78%</i>

Forrás: MNB éves beszámolók

Az MNB éves beszámolói

Az MNB 2013. és 2014. évi mérleg- és eredmény-kimutatását a felügyelőbizottság a 2015. évi szeptemberi 4-i ülésén, a 2015-ről szóló számviteli beszámolót pedig a 2016. évi májusi ülésén tárgyalta. Ennek oka, hogy a korábbi felügyelőbizottság mandátuma lejárt, mielőtt véleményezhette volna a 2013-as beszámolót. A jelenlegi felügyelőbizottság pedig csak 2015 júliusában kezdhetette meg működését, ezért a 2014-es beszámoló 2015 májusában esedékes véleményezése sem történhetett meg a szokott rendben.

Mindezekkel együtt a felügyelőbizottság eleget tesz a 2013. évi CXXXIX. törvény (MNB tv.) előírásának az abban foglalt korlátozásokkal, az MNB Alapító Okirat 10.3.1.2. pontban foglalt jelentési kötelezettségének és a 2013. évi V. törvény gazdasági társaságok tulajdonosi felügyeletéről szóló rendelkezéseinek is, így a 3:120. § (2) szerint írásbeli jelentést ad az MNB részvénytársaság számviteli törvény szerint elkészített éves beszámolójáról az

Országgyűlés számára. Az alábbiakban foglaltakat az MNB által szolgáltatott mérleg, eredmény-kimutatás és kiegészítő melléklet adatai támasztják alá. Ezek mellett a felügyelőbizottság figyelembe vette a folyamatos tulajdonosi ellenőrzési tevékenység keretében szerzett ismereteit és felhasználta saját korábbi megállapításait is.

A felügyelőbizottság 2015. szeptember 4-én tárgyalta a Magyar Nemzeti Bank 2013. évi pénzügyi számviteli beszámolóját. Összefoglalóan úgy ítélte meg, hogy az MNB 2013-ban törvényesen, a belső szabályoknak megfelelően, az erőforrásaival való takarékos és hatékony gazdálkodásra törekedve végezte a tevékenységét. A felügyelőbizottság a törvényben meghatározott hatáskörének megfelelően, egyhangú határozattal tudomásul vette a Magyar Nemzeti Bank 2013. évi beszámolójában rögzített adatokat és elfogadta a 11 437 974 millió forintban megállapított mérlegfőösszeget és a 26 295 millió forint eredményt (nyereséget).

A hatályos MNB törvény szerint az igazgatóság hatáskörébe tartozott az osztalék fizetéséről való döntés meghozatala. A 2013. évet illetően az igazgatóság az MNB törvény érvényben lévő rendelkezéseire tekintettel a Magyar Nemzeti Bank 2013. évi eredményéből és eredménytartalékából osztalékot nem fizetett. Ennek megfelelően az MNB 2013. évi mérleg szerinti eredménye 26 295 millió forint nyereség volt.

A felügyelőbizottság szintén 2015. szeptember 4-én, a 2015. július 6-i megválasztását követő második ülésén tárgyalta a Magyar Nemzeti Bank 2014. évi pénzügyi számviteli beszámolóját. A felügyelőbizottság egyhangú határozattal vette tudomásul a Magyar Nemzeti Bank 2014. évi beszámolójában megadott adatokat és elfogadta a 12 640 588 millió forintban megállapított mérlegfőösszeget és a 27 360 millió forint eredményt (nyereséget).

A Magyar Nemzeti Bank 2014. évi eredményéből és eredménytartalékából az igazgatóság döntése értelmében osztalékot nem fizetett, így a mérleg szerinti eredmény 27 360 millió forint nyereség maradt. Az igazgatóság döntését a felügyelőbizottság tudomásul vette.

A felügyelőbizottság 2016. májusi 20-án tárgyalta a Magyar Nemzeti Bank 2015. évi pénzügyi számviteli beszámolóját. Összefoglalóan úgy ítélte meg, hogy az MNB 2015-ben felelősen és törvényesen végezte a tevékenységét. A felügyelőbizottság a törvényben meghatározott hatáskörének megfelelően elfogadta az igazgatóság által jegyzett 2015. évi számviteli beszámolót. Tájékoztatva a Részvényest a Magyar Nemzeti Bank 2015. évi mérlegében és eredmény-kimutatásában szereplő, 11 495 507 millió forintban megállapított mérlegfőösszegről és a 94 452 millió forint eredményről (nyereségről).

A jegybanktörvény 166. § (1) bekezdése szerint az MNB a 147. § (5) bekezdése alapján a kiegyenlítési tartalékok negatív összegének ellentételezésére fel nem használt előző évi eredménnyel kiegészített eredménytartalékból az igazgatóság 12. § (4) bekezdés b) pontja alapján meghozott döntésében foglaltak szerint fizet osztalékot. Az MNB igazgatósága a 2015-ös év vonatkozásában úgy döntött, hogy 50 000 millió forint osztalékot fizet a Részvényesnek. A döntést a felügyelőbizottság tudomásul vette. Ebből következően az MNB mérleg szerinti eredménye 2015-ben 44 452 millió forint nyereség volt.

AZ MNB TÁRGYÉVI EREDMÉNYE 2012-2015
adatok millió forintban

11. számú táblázat

	2012	2013	2014	2015	Index 2013/ 2012	Index 2014/ 2013	Index 2015/ 2014
MNB bevételei összesen	478 965	530 962	802 983	449 763	111%	151%	56%
MNB ráfordításai összesen	518 776	504 667	775 623	355 311	97%	154%	46%
Tárgyévi eredmény	-39 811	26 295	27 360	94 452	-66%	104%	345%
Jóváhagyott osztalék	0	0	0	50 000	-	-	-
Mérleg szerinti eredmény	-39 811	26 295	27 360	44 452	-66%	104%	162%
Mérleg-főösszeg	10 681 897	11 437 974	12 640 588	11 495 507	107%	111%	91%
<i>M. sz. eredmény aránya a bevételekhez</i>	-8,31%	4,95%	3,41%	9,88%	-60%	69%	290%
<i>M. sz. eredmény aránya a mérleg- főösszeghez</i>	-0,37%	0,23%	0,22%	0,39%	-62%	94%	179%

Forrás: MNB éves beszámolók

Az MNB pénzügyi tervei

A felügyelőbizottság a megalakulását követően már szeptemberi ülésén tárgyalta az MNB Számviteli igazgatóságának tájékoztatását a 2015. évi pénzügyi tervről és annak módosításáról.

A működési költségekre az Igazgatóság 2015-re 38 782 millió forintot irányozott elő végleges tervében, melyből a központi tartalék 573 millió forint, a tervezés időszakában nem ismert vagy bizonytalan felmerülésű tételek fedezéséül szolgált és a belső szabályozásnak megfelelően a tételes költségterv 1,5%-ában került megállapításra. A személyi jellegű költségek tervezéskor 5%-os bérfejlesztéssel és 1307 fős átlagléttszámmal számoltak. A tervezett működési költségeket befolyásolta még, hogy a Növekedési Hitelprogram kommunikációs kampányának intenzitás csökkenését várták, az őrzésvédelmi tevékenység kiszervezésével kalkuláltak, a tervezéskor rendelkezésre álló ingatlanállomány működtetési költségeivel számoltak, továbbá személygépkocsi beszerzésre vonatkozó előirányzatot nem építettek be a tervekbe. Össességében az MNB 2015. évi működési költségterve a 2014. évi módosított tervnél 11,9%-kal, 4,1 milliárd forinttal volt magasabb. A tervezett működési költségekből az alaptevékenységhez 17 390 millió forint, a felügyeleti és egyéb tevékenységhez pedig 20 817 millió forint kapcsolódott.

A 2015. évre tervezett beruházások legnagyobb tétele az Igazgatóság által jóváhagyott ingatlanvásárlási, felújítási és átépítési keretösszeg 2014-ig fel nem használt része, 69 752 millió forint, de jelentős részt, mintegy 5,5 milliárd forintot képviseltek a tervben a bankbiztonságra és az informatikai rendszerekre vonatkozó beruházások is.

A tervezett ráfordítások 2015-re 15 486 millió forintot tettek ki, melynek 80%-a a bankjegy- és érmegyártáshoz kapcsolódó ráfordítás. Ezen belül az emlékérme-gyártás költségeit a korábbinál alacsonyabb összegben, a bankjegy- és forgalmiérme-gyártás költségeit a volumennövekedésre és a továbbfejlesztett bankjegy kibocsátási programra tekintettel magasabb összegben határozták meg. Az MNB CSR stratégiájához kapcsolódó támogatások a tervben a működési költségterv 5%-ával, 1 896 millió forinttal szerepelnek.

A 2015-ös évre vonatkozó tervezési munka teljes körű és részletes értékelése a tényadatok ismeretében, az éves beszámoló hitelesítése után történhet meg. Az előzetes beszámolóadatok szerint a tényleges működési költségek mintegy 15%-kal a tervezett alatt maradtak, elsősorban a személyi és egyéb költségeknél mutatkozó megtakarítások miatt. A beruházási terv mintegy 10%-ban teljesült, kisebb részben az áthúzódó beruházások miatt. Rögzítendő, hogy az értéktár program tervszámaként a program felső keretösszegét határozták meg, melynek 2015-ben csak mintegy harmada került felhasználásra, így tehát nem tervezési hibáról van szó.

Az MNB 2016-ra szóló pénzügyi tervéről szóló jelentést a felügyelőbizottság a 2016. 01. 29-i ülésén tárgyalta. A Számviteli igazgatóság jelentése szerint az Igazgatóság a működési költségek 2016. évi tervének főösszegét 41 405 millió forintban hagyta jóvá, melyből a tartalék 612 millió forint. A működési költségek terve 6,8%-kal haladta meg a 2015. évi tervszámot. A beruházások összege 2016 évre 94 880,5 millió forint összegben került tervezésre. A jelentés a 30 millió forintot meghaladó (bekerülési értékkel és működtetési költségekkel együtt számított) összegű beruházások esetében komplex üzleti esettanulmányokat is tartalmazott. A ráfordításokra vonatkozóan 17 639 millió forintot határoztak meg a pénzügyi tervben, mely döntő részben az MNB bankjegy- és érmekibocsátással kapcsolatos ráfordításait jelenti.

A 2016-os évi tervben 1,9%-os fogyasztói árindexszel kalkuláltak. A személyi jellegű ráfordításokat általános bérfejlesztés nélkül tervezték. A működési költségek tervezésekor a meglévő vagy döntésben rögzített ingatlanok és hat külföldi kapcsolattartó iroda működtetésével, valamint az NHP kommunikációs kampány befejezésével kalkuláltak. A tervezés módszertanát illetően új elem, hogy az Igazgatóság 112/2015 (05.18.) és 165/2015 (07.23.) sz. határozatainak megfelelően a személyi jellegű ráfordításokra vonatkozóan a felülről létszámkorlátos bértömeg-gazdálkodás rendszere került bevezetése, ahol a bértömeget a szakterületek létszám- és munkaerő szükséglete – összesen 1452 főben rögzítve - szabja meg.

A gazdálkodás általános jellemzői

A felügyelőbizottság az MNB törvény 14. § (1) szerint az MNB folyamatos tulajdonosi ellenőrzésének szerve, aki a gazdasági társaságokról szóló jogszabályok rendelkezéseivel is összhangban ellenőrzi az igazgatóság

tevékenységét a törvényben foglalt korlátozásokkal és kiemelt figyelemmel kíséri a jegybank gazdálkodását a tulajdonosi érdek szolgálatában.

Az MNB gazdálkodása arra irányul, hogy az MNB törvényben előírt feladatai színvonalas ellátásához szükséges erőforrásokat biztosítsa és hatékonyan működtesse. A gazdálkodásért az MNB igazgatósága felel. A gazdálkodás belső rendjét igazgatósági utasítás tartalmazza.

A felügyelőbizottság mellett az Állami Számvevőszék is végez a gazdálkodással kapcsolatos ellenőrzési feladatokat.

A jegybank működési költségeiről és a beruházásairól szóló elemzés könyvvizsgálata része a választott könyvvizsgáló üzleti szolgáltatásainak is.

A működési költségek

Az MNB-nek a gazdálkodásáról szóló rendszeres tájékoztatói többek között tartalmazzák a működési költségek és ráfordítások alakulásának bemutatását. Az MNB gazdálkodásról szóló, a Számviteli igazgatóság által prezentált tájékoztató jelentéseket a felügyelőbizottság megtárgyalta és elfogadta. A működési költségek 2014. évi alakulása a 2015. szeptember 4-i ülésen, a 2015. évi működési költségek a 2016. március 23-i ülésen szerepeltek a felügyelőbizottság napirendjén. Mindkét időszak vonatkozásában lezajlott a független könyvvizsgáló vizsgálata is, az ezekről kiadott könyvvizsgálói jelentések szerint a 2014. évi és a 2015. évi működési költség alakulása című kimutatások a belső szabályokkal összhangban készültek el.

A 2014. és 2015. évi működési költségek, azaz a személyi jellegű és a banküzemi általános költségek tényleges és tervezett alakulását összefoglalóan az alábbi táblázat mutatja be.

AZ MNB MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGEI 2014-BEN ÉS 2015-BEN
adatok millió forintban

12. számú táblázat

	2014. évi terv	2014. évi tény	Index 2014 tény / 2014 terv	2015. évi terv	2015. évi tény	Index 2015 tény / 2015 terv
Személyi jellegű ráfordítások	17 266	16 329	95%	22 368	19 712	88%
IT költségek	1 627	1 577	97%	2 041	1 894	93%
Üzemeltetési költségek	3 090	2 658	86%	6 069	5 771	95%
Értékcsökkenési leírás	1 726	2 100	122%	2 721	2 667	98%
Egyéb költségek	11 078	9 881	89%	5 747	3 845	67%
Átvezetések	-122	-370	303%	-737	-916	124%
Működési költségek összesen	34 665	32 175	93%	38 209	32 973	86%
Központi tartalék	520	-	-	573	-	-
Működési költségek főösszege	35 185	32 175	91%	38 782	32 973	85%
<i>Személyi ráfordítások részaránya a működési költségekben</i>	<i>49,81%</i>	<i>50,75%</i>	<i>102%</i>	<i>58,54%</i>	<i>59,78%</i>	<i>102%</i>

Forrás: MNB jelentés a működési költségekről

A személyi jellegű ráfordítások 2014. évi tervét a felügyeleti integráció és az ebből fakadó szervezeti változások, a létszám összetétel-változása és a bérstruktúrák harmonizációja határozta meg. A személyi jellegű ráfordítások tényleges adatában mutatkozó 900 millió forintot meghaladó megtakarítás részben a tervezettnél alacsonyabb létszámból, másrészt az alacsonyabb jutalomösszezből és a kapcsolódó járulék-megtakarításból adódott.

Az IT költségterv az alaptevékenységet támogató infrastrukturális és adatfeldolgozó rendszerek folyamatos és biztonságos működésének fenntartására irányuló kiadásokat foglalja magában. Ezen belül számolják el a szoftverek üzemeltetésére igénybe vett számítástechnikai szolgáltatásokat, a hírszolgáltatási díjakat, az adatátviteli díjakat, a hardver- és telekommunikációs eszközök költségeit és a kapcsolódó tanácsadói díjakat. Az IT költségterv 2014-ben 97%-ban teljesült. A megtakarítás elsősorban a tanácsadói díjakban jelentkezett.

Az üzemeltetési költségek 2014. évi tervezésekor figyelemmel kellett lenni a felügyelettel való integrációból eredő többletköltségekre, a Szabadság téri épület ingatlan-fenntartási igényeire, a külföldi kapcsolattartó irodák üzemeltetésére és egyéb kisebb változásokra, pl. az új kiadványokkal kapcsolatban. A megtakarítás elsősorban az őrzésvédelmi költségek és a tervezettnél alacsonyabb ingatlan-fenntartási költségek következménye volt. Szintén

megetakarítást jelentett, hogy a kapcsolattartó irodák bérlése 2015-re húzódott. Ezek mellett a közüzemi díjak és a telefonhasználat díjai is kedvezőbben alakultak a vártnál.

A 2014-re tervezett értékcsökkenési leírás összege több mint 370 millió forinttal a tényadat alatt volt, mely többletráfordítás részben az évközi ingatlanvásárlásokhoz, illetve a PSZÁF-tól átvett eszközökhöz köthető.

A tervezett egyéb költségek között kerültek kimutatásra többek között a jogi költségek, az audit és egyéb tanácsadói díjak, az oktatási-kutatási költségek, az alaptevékenységhez és a felügyeleti tevékenységhez köthető kötelező tagsági díjak és a jegybank kommunikációs költségei. Utóbbiak között jelentős összeggel szerepelt a NHP-ra jóváhagyott keretösszeg. A megtakarítás egyik oka, hogy az oktatási program részben 2015-re húzódott át és a jegybanki kutatási előirányzatot sem költötték el 2014-ben. Szintén jelentős eltérést eredményezett, hogy az ingatlanvásárlásokhoz kapcsolódó jogi költségek egy részét a számviteli szabályoknak megfelelően ingatlan beruházásként aktiválták.

Az átvezetések arra szolgálnak, hogy a bank működési költségei soron az MNB beszámolója a ténylegesen terhelő kiadásokat mutassa, itt számolták el pl. a saját informatikai fejlesztések teljesítményét. 2014-ben a tervtől való eltérés egyik oka, hogy 2014 áprilisában a teljesítmény-elszámolás új rendszerét vezették be. A másik ok az évközben vásárolt irodaház bérelt területei után kalkulált értékcsökkenés kivezetése volt.

A központi tartalék tervezése 2014-ben a belső szabályoknak megfelelően történt.

A működési költségek 2015-ben a tervezett összeg 85%-át tették ki. A személyi jellegű ráfordítások tényleges és tervezett alakulása közötti, mintegy 2,6 milliárd forintos eltérés jelentette a legnagyobb tételt a megtakarításban, elsősorban a tény-terv átlaglétszám-különbséghez kapcsolódó bérköltség és annak járulékai miatt. Átmeneti megtakarítást jelentett a családbarát munkahely program csúszása, valamint az is, hogy a külföldi kapcsolattartó irodák miatti előirányzatokat 2015-ben csak részben használták fel.

Az IT költségek általában a tervek szerint alakultak 2015-ben. Jelentősebb tény-terv eltérés a szoftverek üzemeltetéséhez kapcsolódó számítástechnikai költségekben volt, melyet elsősorban az időben elhúzódó beszerzési eljárások okoztak. Néhány esetben sikerült a beszerzési árakban a tervezettnél alacsonyabb díjakat elérni, így végleges megtakarítást realizálni a vonatkozó MNB jelentés szerint.

A 2015. évi üzemeltetési költségterve 95%-ban teljesült. A megtakarítás elsősorban a külföldi irodák későbbi nyitásától eredt, mely 2015-ben a vártnál alacsonyabb bérleti díjakat, a kiköltözési költségek elhalasztódását illetve épületüzemeltetési megtakarítást jelentett.

Az értékcsökkenési leírás 2015. évi összege a tervvel összhangban volt, kisebb eltérést az áthúzódó beruházások jelentettek.

A 2015. évi egyéb költségek terv-tény eltérése csaknem 2 milliárd forintot tett ki. A megtakarítás legnagyobb részét a kommunikációs költségek, elsősorban a NHP kommunikációs program vártnál jóval alacsonyabb összege eredményezte. Szintén megemlítendő, hogy az ESMA, EIOPA és EBA tagdíjakat a tagországokra az alapokmány alapján kivethető legmagasabb összeggel tervezték, de a jegybank tényleges kötelezettsége a szervezetek döntése alapján alacsonyabb volt.

A 2015. évi átvezetések összege is kedvezőbben alakult a vártnál, mely főként az Eiffel Palace bérbeadásából eredő arányos amortizáció átvezetéséből eredt, tekintve, hogy az a költség a bérleti díjban megtérült.

A központi tartalék 2015-ben is a működési költségterv 1,5%-os összegében került a tervbe a belső szabályozásnak megfelelően.

Össességében elmondható, hogy a felügyelőbizottság észlelte a tervtől több esetben történő jelentős eltérést, s erre vonatkozóan információt kért és kapott a jegybank illetékes szervezeti egységeitől. Ennek dacára – azzal együtt, hogy a megalapozottabb tervezésre vonatkozóan javaslatot tett –, határozottan tervbe vette az eltérések okainak feltárását célzó vizsgálat megindítását.

Az MNB leányvállalatainak működése és gazdálkodása

A felügyelőbizottság folyamatosan nyomon követi a leányvállalatok működését, több ülésén is tárgyalta a leányvállalatok gazdálkodási kérdéseit.

A leányvállalatok 2014. évi gazdálkodásáról a 2015. szeptember 4-i ülésére készült átfogó jelentés.

FŐBB ADATOK AZ MNB LEÁNYVÁLLALATOK 2014. ÉVI EREDMÉNY KIMUTATÁSAIBÓL adatok ezer forintban

13. számú táblázat

	Szokásos ü. tevékenység eredménye 2014	Rendkívüli eredmény 2014	Adózás előtti eredmény 2014	Mérleg szerinti eredmény 2014	Kapott osztalék
Pénzjegynyomda Zrt.	626 759	-1 143	625 616	659 344	0
Magyar Pénzverő Zrt.	64 577	-300	64 277	58 528	0
GIRO Zrt.	1 632 094	-1 700	1 630 394	1 394 662	0
PSFN Kft.	0	0	0	0	0
MARK Zrt.	21 161	0	21 161	19 045	0
MNB-Biztonsági Zrt.	-40 154	0	-40 154	-40 154	0
MNB-Jóléti Kft.	0	0	0	0	0

Forrás: MNB jelentés a leányvállalatok 2014. évi gazdálkodásáról

Az MNB-Jóléti Kft. a Képzési és Szabadidőközpont üzemeltetési feladatait látja el, nyereséget nem termel, önköltségi áron végez szolgáltatást az MNB számára. Az MNB-Biztonsági Zrt. 2014.08.05-én alakult az MNB védelmének biztosítása érdekében, szolgáltatási tevékenységét 2014-ben nem kezdte meg, árbevétele így nem képződött. 2014-ben a működés személyi és tárgyi feltételeinek megteremtése zajlott, ezért a számviteli eredménye veszteség volt. A PSFN 2014-ben a tevékenységét közhasznú nonprofit korlátolt felelősségű társaságként folytatta.

FŐBB ADATOK AZ MNB LEÁNYVÁLLALATOK 2014. ÉVI MÉRLEGEIBŐL
adatok ezer forintban

14. számú táblázat

	Befektetett eszközök 2014.12.31.	Forgóeszközök és aktív i. elh. 2014.12.31.	Saját tőke 2014.12.31.	Céltarta- lékok 2014.12.31.	Kötelezett- ségek és passzív i. elh. 2014.12.31.
Pénzjegynyomda Zrt.	7 990 357	4 808 288	11 527 283	43 889	1 227 473
Magyar Pénzverő Zrt.	251 175	1 119 900	1 102 928	0	268 147
GIRO Zrt.	4 066 255	5 780 857	9 334 367	60 840	451 905
PSFN Kft.	38 556	377 027	53 139	0	362 444
MARK Zrt.	3 562	21 761 967	21 719 045	0	46 484
MNB-Biztonsági Zrt.	21 037	166 221	159 846	0	27 412
MNB-Jóléti Kft.	11 308	122 441	50 000	0	83 749

Forrás: MNB jelentés a leányvállalatok 2014. évi gazdálkodásáról

A nem 100%-os tulajdonú leányvállalatok 2014. évi gazdálkodására vonatkozóan a felügyelőbizottságot a Pénzügyi infrastruktúrák igazgatósága tájékoztatta. A jelentést a felügyelőbizottság a 2015. szeptember 25-i ülésén tárgyalta. A tájékoztatás szerint a KELER csoport 2014-ben 1 980 millió forint adózott eredményt ért el. A BÉT adózott eredménye 2014-ben 520 millió forint volt.

Az alábbi táblázat az MNB belföldi befektetéseit és a leányvállalatok 2015. évi gazdálkodási eredményéből fizetett osztalékait részletezi az MNB 2015. évi jelentésében foglaltak alapján.

AZ MNB BELFÖLDI BEFEKTETÉSEI ÉS KAPOTT OSZTALÉKAI
adatok %-ban és millió forintban

15. számú táblázat

	Tulajdoni hányad 2015.12.31.	Könyv sz. érték 2015.12.31.	Kapott osztalék 2015
Pénzjegynyomda Zrt.	100%	10 627	0
Magyar Pénzverő Zrt.	100%	575	0
PSFN Kft.	100%	50	-
MARK Zrt.	100%	21 700	0
MNB-Jóléti Zrt.	100%	75	-
MNB-Biztonsági Zrt.	100%	200	0
GIRO Zrt.	100%	9 779	0
KELER Zrt.	53,3%	643	0
KELER KSZF Zrt.	0,2%	7	0
Budapesti Értéktőzsde Zrt.	75,7%	13 543	36

Forrás: MNB jelentés a leányvállalatok 2015. évi gazdálkodásáról

A leányvállalatok gazdálkodásának eredményeként a főbb mérlegadataik az alábbiak szerint alakultak a 2015. évi fordulónapon.

FŐBB ADATOK AZ MNB LEÁNYVÁLLALATOK 2015. ÉVI MÉRLEGEIBŐL
adatok millió forintban

16. számú táblázat

	Jegyzett tőke 2015.12.31.	Tartalékok 2015.12.31.	Mérleg szerinti eredmény 2015.12.31.	Saját tőke 2015.12.31.
Pénzjegynyomda Zrt.	10 627	2 768	1 340	14 585
Magyar Pénzverő Zrt.	575	528	243	1 346
PSFN Kft.	50	3	0	53
MARK Zrt.	200	21 519	-917	20 802
MNB-Jóléti Zrt.	140	0	-61	79
MNB-Biztonsági Zrt.	200	-40	228	388
GIRO Zrt.	2 496	5 524	758	8 898
KELER Zrt.	4 500	21 404	1 220	10 555
KELER KSZF Zrt.	1 823	3 575	282	5 680
Budapesti Értéktőzsde Zrt.	541	4 931	501	5 973

Forrás: MNB 2015. évi jelentés

Az MNB beruházásai

A felügyelőbizottság a Számviteli igazgatóságnak az MNB 2014. évi beruházásairól szóló jelentését 2015. évi októberi ülésén tárgyalta. A beruházások 2014. évi előirányzata 94 483 millió forint volt, melyből 90 milliárd forint a társadalmi felelősségvállalási programhoz köthető. 2014-ben az ingatlan beruházási keretből megvalósított beruházások pénzügyileg realizálódott összege 19 milliárd forint volt. A további beruházási terv túlnyomó része bankbiztonsági és informatikai célokat szolgált. Az informatikai beruházási tervből 2014-ben 1,2 milliárd forintot költöttek el, míg a bankbiztonsági beruházások túlnyomó része 2015-re húzódtott át.

Az MNB 2015. évi beruházásainak alakulását a felügyelőbizottság 2016. március 23-i ülésén tárgyalta. A 2015. évi, Értéktár programmal módosított beruházási előirányzat 105 080 millió forint volt. Ennek kétharmad részét a társadalmi felelősségvállalási program részeként tervezett ingatlanvásárlások tették ki, mellette az Értéktár program műkincsek vásárlására szolgáló keretösszege is igen jelentős volt. További elemei a beruházási tervnek az épületek biztonságtechnikai rendszereinek cseréjéhez kapcsolódott, illetve informatikai eszközfejlesztésre és hálózatfejlesztésre irányult, ahol a Bankbiztonsági igazgatóság és az Informatikai igazgatóság szerepeltek költséggazdaként. A 2015. évi beruházási terv teljesültsége összességében alig 10% feletti. Ennek egyik oka, hogy az Értéktár program keretösszege az elkölthető maximumot jelenti, tehát nem klasszikus tervszám. Az MNB igazgatósága 2013-ban 90 milliárd forintos keretet határozott meg ingatlan beszerzésekre és felújítására elsősorban oktatási és képzési feladatok megvalósításához, valamint szabadidős tevékenységek ellátásához kapcsolódóan. A keret több mint kétharmadát még nem költötték el, a megvásárolt ingatlanokat részben a közgondolkodási program keretében létrehozott alapítványok számára adták át. A normál üzletmenet beruházásaiban is jelentős csúszás látszott, a betervezett beruházásoknak csak ötöde zárult le, túlnyomó részben még folyamatban voltak az év utolsó napján.

A BÉT megvásárlása

Közel egyéves előkészítés után a Magyar Nemzeti Bank 2015. december 09-én vált a Budapesti Értéktőzsdé Zrt. minősített többséggel rendelkező tulajdonosává, amely illeszkedett a jegybank 2013-ban elfogadott, majd 2015-ben továbbfejlesztett pénzügyi infrastruktúra-fejlesztési, illetve nemzeti tőkepiac-fejlesztési stratégiájában foglaltakhoz. A felügyelőbizottságot a Pénzügyi infrastruktúrák igazgatósága tájékoztatta a fejlesztési stratégia lépéseiről és a tranzakció lebonyolításáról. Az új tőkepiac-fejlesztési stratégia kidolgozásában és a BÉT-ben való tulajdonrész 6,95%-ról 75,75%-ra való növelésének előkészítésében a KPMG tanácsadóként játszott szerepet.

A felügyelőbizottság elfogadta az Igazgatóság érvelését, miszerint a jegybanknak szerepet kell vállalnia a kis- és középvállalatok hitelezésében megfigyelt zavarok enyhítésében, csakúgy, mint a nagyvállalatok gazdaságélénkítési célú támogatásában a tőkepiaci finanszírozási forma fejlesztésével. Emellett a tőkepiaci szereplőkkel szemben, a brókercégek csődjei nyomán kialakult bizalmi válság is azt indokolta, hogy a jegybank többségi tulajdonosként megpróbálja a Budapesti Értéktőzsdét a korábbiaknál hatékonyabban a nemzetgazdasági érdekek szolgálatába

állítani. Szintén a tranzakció mellett szólt a magyar tőkepiac 2008 és 2015 közötti folyamatos visszaesése és az a tény, hogy a tőzsde osztrák tulajdonosai a piac fejlesztése helyett elsősorban az osztalékfizetésre koncentráltak.

A tranzakció során az MNB a tanácsadó által javasolt részvényenkénti ársávban megvásárolta a CEESEG AG 50,45%-ot és az Oesterreichische Kontrollbank AG 18,35%-ot jelentő részvényt, továbbá 2015. december 16-ig végrehajtotta a vezetéváltást is a társaság igazgatóságában és a felügyelőbizottságban. A továbbiakban a stratégia szerint a BÉT kapitalizációjának szignifikáns emelésére és a BÉT fejlesztésére, valamint a tőkepiaci termékek iránti kereslet növelésére lesz szükség ahhoz, hogy a magyar tőzsde hatékonyabban működjék a gazdasági növekedés és a versenyképesség szolgálatában.

Az MNB 2015. évi beszerzési/közbeszerzési eljárásai, tapasztalatai

A Magyar Nemzeti Bank – hasonlóan az Európai Unió többi jegybankjához – a beszerzéseit illetően közbeszerzési eljárások lefolytatására köteles. Az MNB közbeszerzési joghatóság alá tartozása az Európai Közösségek Bizottságának a közbeszerzési eljárásokról szóló 2004/17/EK és 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv mellékleteinek az ajánlatkérőket és az ajánlatkérő szervezetet módosító 2008/963. sz. határozata alapján áll fenn. A jegybank tehát az uniós csatlakozás napjával került a közbeszerzési törvény hatálya alá, és 2011-ig a közbeszerzések a 2003. évi CXXIX. törvény (régii Kbt.) szerint bonyolódtak, az eljárásokat ezt követően a 2011. évi CVIII. törvény (Kbt.) szabályozta, így az MNB beszerzései is ezen jogszabályhoz igazodnak. Az Országgyűlés 2015. szeptember 22. napján hozott döntése értelmében a közbeszerzés szabályait 2015. november 2. napjától kezdve a 2015. évi CXLIII. törvényben (új Kbt.) foglaltak szerint kell alkalmazni.

A Központi Beszerzési Főosztály (KBF) – az ügygazda

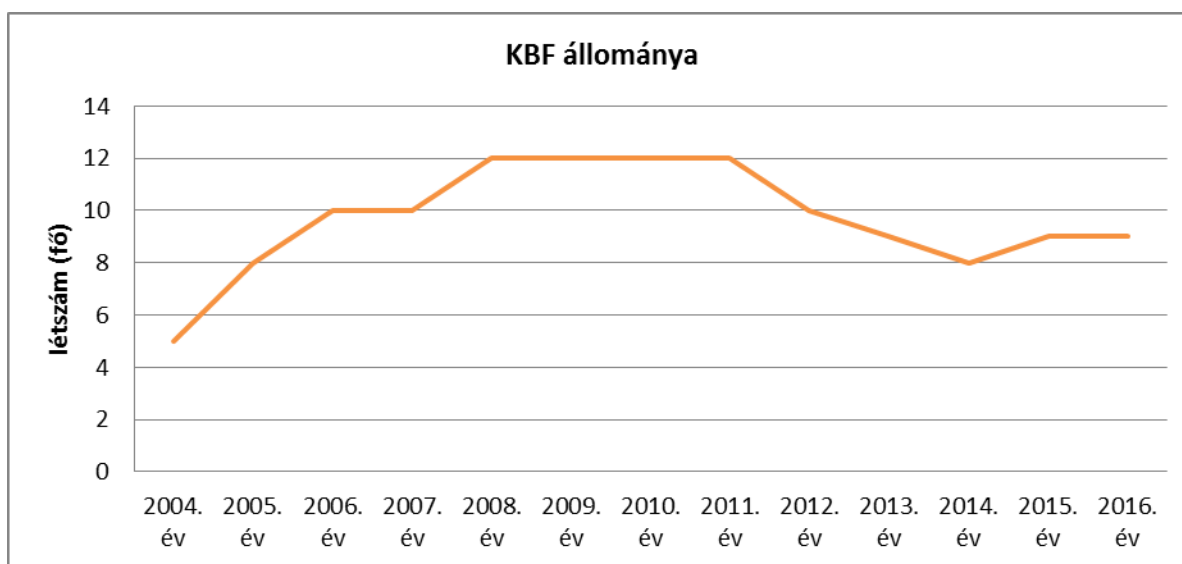
A beszerzési eljárásokhoz a KBF rendelkezésére álló humán erőforrások:

- teljes engedélyezett létszám: 11 fő, ebből:
 - o 2 beszerzői státusz betöltetlen:
 - 1 üres státusz;
 - 1 tartósan távollévő státusz (az Európai Központi Banknál (European Central Bank - ECB) az úgynevezett „ESCB/IO secondment programme”-ban vesz részt: 2013.11.01.-től 2016.10.31-ig.

- tényleges állomány: 9 fő ebből:
 - o 5+1² fő beszerző;
 - o 2 fő jogtanácsos;
 - o 1 fő beszerzési asszisztens;

A fenti adatok mind a 2015., mind 2016. évre érvényesek, ugyanakkor az új Kbt.-vel bevezette a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó jogintézményét és a 27. § (3) bekezdésben előírta, hogy melyek azok az eljárástípusok, amelyek esetében szaktanácsadó bevonására kötelesek az ajánlatkérők. Annak érdekében, hogy ennek az elvárásnak az MNB maradéktalanul megfeleljen a KBF 5 munkatársa kérte a felvételét az előzetes regisztráció során a nyilvántartásba, akiknek a lajstromba vétele 2015. december 11. napján megtörtént.

A KBF létszámadatai az alábbiak szerint alakultak a szervezeti egység megalakulása óta:

A grafikonból kiolvasható, hogy a korábbi években a szervezeti egység (átlagosan, évente összesen 100-120 eljárást lebonyolító) személyi állományának összetétele a következő volt:

- 8-10 fő stratégiai beszerző, illetve vezető stratégiai beszerző;
- 1 fő asszisztens;
- 1 fő főosztályvezető.

² A KBF főosztályvezetője is folytat le beszerzési eljárásokat, azonban egyéb vezetői feladataira tekintettel jóval kevesebb ügyben tud érdemi BB elnöki feladatokat ellátni.

Az eljárásokhoz szükséges jogi szakértelem külső forrásból (szerződött ügyvédek), illetve a jogi szakterületről delegált munkatársakkal volt biztosított.

A 2016. évre eddig rendelkezésre álló és irányadó adatokból kiindulva havi átlag 20 új eljárás indítására várható igény, ami egyenletes elosztás mellett 15-18 db párhuzamosan folyamatban lévő eljárást eredményezhet beszerzőnként. A létszámadatokat összehasonlítva jól látható, hogy az utóbbi 2-3 évben a beszerzői létszám jelentősen lecsökkent, míg az összlétszám - a KBF-be integrált jogtanácsosokkal - látszólag nem változott. Annak érdekében, hogy a KBF minél hatékonyabban tudja ellátni a beszerzési feladatait az aktív beszerzői létszám növelése is szükséges, és az erre irányuló kiválasztási folyamat elindult.

Az MNB 2015. évi beszerzések tapasztalatai

A KBF által lefolytatott beszerzési eljárások az alábbiak szerint alakultak:

17. számú táblázat

2 MILLIÓ FT FÖLÖTTI ELJÁRÁSOK	EGYÉB BESZERZÉS	KÖZBESZERZÉS	ÖSSZESEN
2015. évben kezdeményezett eljárások	75 db	122 db	197 db
2014-ről áthúzódó, 2015-ben lezárt eljárások	30 db	39 db	69 db
*ÖSSZESEN:	105 db	162 db	267 db
2015-ben indult és lezárt eljárások	51 db	64 db	115 db
2014-2015-ről áthúzódó, folyamatban lévő eljárások	15 db	56 db	71 db

***A 2015. évben folyó eljárások száma összesen 266 db, ez a KBF 5+1 fős beszerző állományát alapul véve fejenként kb. 44-45 db eljárást jelentett éves szinten.**

A beszerzési eljárások időigénye átlagosan 1-6 hónap közt mozog, attól függően, hogy a beszerzés milyen típusú eljárás lefolytatását igényli.

A 2015-ben lezárt 184 db eljárás közül 14 eljárást (5 egyéb beszerzés és 9 közbeszerzési eljárás) a főosztályvezető folytatott le, a fennmaradó 170 db eljárás az alábbiak szerint oszlott meg:

- beszerzők által lefolytatott egyéb és közbeszerzés összesen: 105 db
- jogtanácsosok és asszisztens által lefolytatott egyéb beszerzés: 65 db

A közbeszerzési eljárások lebonyolítása során az MNB számára legfontosabb – az erőforrásokkal történő hatékony gazdálkodást akadályozó - következményekkel járó tapasztalatokat és a későbbi, esetleg hátrányos következmények előfordulásuk megelőzéséhez nélkülözhetetlen intézkedések a következő, nagyobb esetszámmal rendelkező témakörökön keresztül ábrázolható:

1. Beszerzést támogató rendszer hiánya
2. Eredménytelen eljárások lehetséges okai, visszavont és újraindított eljárások
3. Az átlagosnál hosszabb előkészítést, illetve lebonyolítást igényelt eljárások;

Beszerzést támogató rendszer hiánya

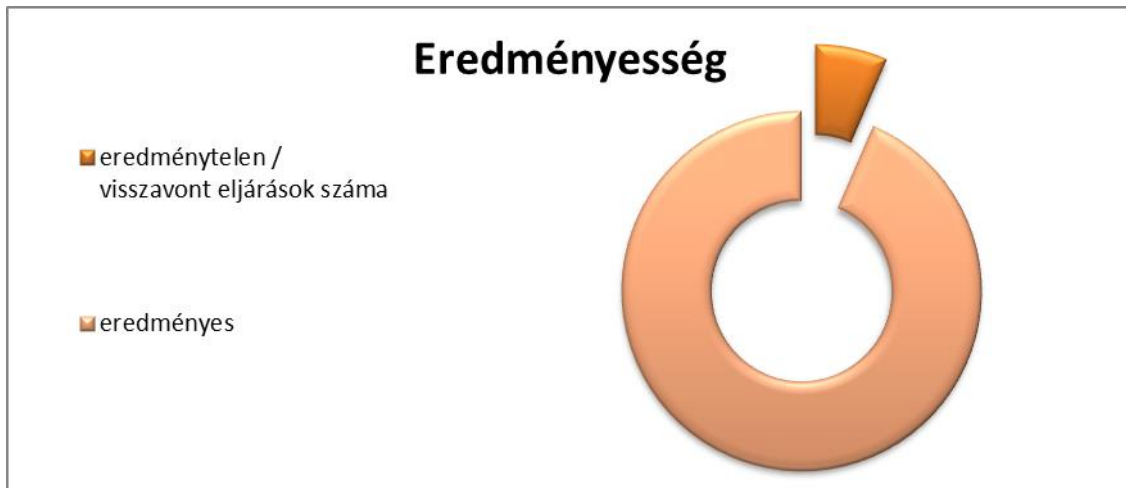
A fentiekben bemutatott számokból jól látható, hogy a beszerzési eljárások mennyisége igen jelentős, ami indokolná egy beszerzést támogató rendszer ismételt bevezetését. Az MNB 2013-ig rendelkezett egy minden költséggazda és felhasználó terület által használható, a SAP-rendszerrel és az iktatórendszerrel összekapcsolt, a beszerzési folyamatokat automatizáló elektronikus támogató - úgynevezett beszerzési workflow (BWF) – rendszerrel. A rendszer használatának felfüggesztése óta a KBF adminisztrációs terhei jelentősen megnövekedtek, hiszen a BWF rendszerből valamennyi beszerzési információ adatai hatékonyan kinyerhetőek voltak, viszont előnyei ellenére nem volt kellően rugalmas. A 2013-2014. évek tapasztalatai azt mutatták, hogy a beszerzési eljárásokhoz kapcsolódó adminisztrációs és koordinációs terhek jelentősen lassítják az eljárások lefolytatását. 2015-ben a KBF megkezdte a piacon rendelkezésre álló informatikai lehetőségek, valamint az állami szektorban használatos beszerzési rendszerek felmérését, mely tájékozódás jelenleg is folyamatban van: a megfelelő támogató rendszer kiválasztása és újbóli bevezetése az informatikai szakterület (költséggazda) 2016. évi pénzügyi tervének részét képezi.

A KBF 2016-os fő célkitűzése – immáron megfelelő vezetői támogatással - a beszerzést támogató informatikai rendszer működésének megindítása.

1. Az eljárások eredménytelenségét okozó körülmények, visszavont és újraindított eljárások

18. számú táblázat

2 MILLIÓ FT FÖLÖTTI ELJÁRÁSOK	EREDMÉNYTELEN / VISSZAVONT ELJÁRÁSOK SZÁMA (DB)	ÖSSZES BESZERZÉSI ELJÁRÁS (DB)	EREDMÉNYTELEN ELJÁRÁSOK ARÁNYA
2014-ben indult és 2015-ben lezárult (áthúzódó)	4	69	6,52 %
2015-ben indult és lezárult	8	115	
ÖSSZESEN:	12	184	

Össességében az eredménytelen eljárások százalékos aránya igen alacsony, alig 6,5%, így az eljárások eredményességi mutatója kiemelkedően jónak minősíthető. A 12 db eredménytelen eljárásból 8 db tartozott a közbeszerzési törvény hatálya alá, a fennmaradó 4 eljárás – amely ténylegesen csak 3, mivel ugyanazon beszerzési igényre kétszer történt eljárás-índítási kísérlet - értékhatár alatti beszerzés. Az eljárások eredménytelenségének főbb okai:

az ajánlattételre felkért ajánlattevők egyáltalán nem nyújtottak be ajánlatot,

több esetben a benyújtott ajánlatok értéke meghaladta a becsült értéket és a rendelkezésre álló fedezetet.

Az esetek több mint felében az eredménytelenséget tehát külső körülmények idézték elő, így a belső/szervezeti okokra visszavezethető eredménytelenség 3% alatti.

Az eljárás előkészítésének, illetve lebonyolításának elhúzódsához vezető körülmények

Az eljárások előkészítésének és lebonyolításának elhúzódsát okozó körülmények: többek között a műszaki specifikáció elkészítésének, illetve véglegesítésének a késedelve, a műszaki feltételek, igények időközbeni módosulása, hiszen ezen körülményeknek a már megindult eljárásn belül történő kezelése maga után vonja az eljárás megindításához és lebonyolításához szükséges egyéb dokumentumok folyamatos módosítását, a műszaki feltételrendszerhez történő kényszerű hozzáigazítását is. További kockázati tényezőt jelent, ráadásul az eljárások elhúzódsához vezet, ha valamely potenciális ajánlattevő jogorvoslati eljárást kezdeményez az eljárás során, akár már az ajánlattételi szakaszban, akár az eredmény megismerése után. A jogorvoslati eljárás nemcsak a beszerzési eljárás elhúzódsát eredményezi, hanem reputációs kockázatot is jelent.

A 2015. évben lezárult közbeszerzési eljárásokban 7 esetben került sor előzetes vitarendezésre, amelyek közül csupán egy eset (Mentési rendszer bővítése és műszaki korszerűsítése - KBE/21/2015) végződött jogorvoslati eljárással. A 2015 nyarán lezajlott jogorvoslati eljárás során a Közbeszerzési Döntőbizottság kétséget kizáróan megállapította, hogy az MNB a Kbt. rendelkezéseit betartva járt el és nyilvánította eredménytelenné kérelmező

ajánlatát, sőt a határozat indoklásában, a közbeszerzési eljárás során tanúsított professzionális ajánlatkérői magatartást méltatta. Az eljárásban a KBF saját maga látta el az MNB képviseletét, amelyhez nem vett igénybe külső jogi segítséget.

Az MNB 2016. évi beszerzési/közbeszerzési tervének főbb tényei

A 2016. évi beszerzésekre is a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (új Kbt.) rendelkezéseit kell alkalmazni értékhatártól függően. Az új jogszabály megalkotásának indoka az új Uniós szabályozás, amely a 2014/24/EU irányelvben lefektette a tagállamok részére a követendő elveket. A beszerzésekre vonatkozó belső szabályokat a 2015-309. főigazgatói utasítás a Magyar Nemzeti Bank Gazdálkodási Kézikönyvéről B fejezete tartalmazza, amely egyben iránymutatásul szolgál azokra a beszerzésekre is, amelyek értékhatára – figyelemmel az új Kbt.-ben némileg a korábitól eltérő szabályozáshoz képest meghatározandó egybeszámítási szabályokra is – nem éri el a közbeszerzési értékhatárt.

A 2016. évi beszerzési terv

A fent említett belső szabályok értelmében a tárgyévi beszerzési és közbeszerzési tervet a KBF a költséggazdák közreműködésével készíti el, a Kbt. 42. § (1) bekezdésében foglaltakkal összhangban, legkésőbb minden adott tárgyév március 31. napjáig. A KBF az elkészült közbeszerzési tervet legkésőbb az igazgatóság adott év áprilisi ülésére tájékoztatásul beterjeszti. Az új Kbt. fenntartva a korábbi törvények erre vonatkozó rendelkezését, a közbeszerzési eljárások nyilvánosságának biztosítása érdekében valamennyi ajánlatkérő – így az MNB is – köteles az éves összesített közbeszerzési tervét legkésőbb március 31. napjáig elkészíteni és nyilvánosságra hozni, valamint azt a Közbeszerzési Hatóság kérésére megküldeni és a Közbeszerzési Adatbázisban közzétenni.

A költséggazdák által a 2016. évre tervezett beszerzések összértékét az alábbi táblázat tartalmazza:

19. számú táblázat

Költséggazda ³	Összes darabszám	Értékhatar alatti	Közbeszerzés	Nettó beszerzési értéke (Ft)
INF	172	43	129	6 796 699 649
MSZ	82	50	32	1 378 654 549
BBT	45	29	16	862 621 900
SZV	3	1	2	1 217 990 000
SZIG	26	20	6	389 380 000
KPI	15	4	11	1 831 375 000
KPL	7	5	2	53 789 026
PFK	1	0	1	342 000 000
JOG	1	1	0	60 000 000
Összesen	352	153	199	12 932 510 124

A következő táblázat bemutatja, hogy az előző évekkel (2014-2015) összehasonlítva az alábbiak szerint alakulnak a lebonyolított és a tervezett beszerzések költségeinek eloszlása:

20. számú táblázat

Költséggazda	2014. évi terv (Ft)	2014. évi korrigált (Ft)	2015. évi terv (Ft)	2016. évi terv (Ft)
INF	3 033 737 152		5 188 902 251	6 796 699 649
MSZ	32 627 615 017*	1 131 552 024	1 690 124 039	1 378 654 549
BBT	2 499 246 021		2 745 246 600	862 621 900
SZV	354 330 709		458 000 000	1 217 990 000
SZIG	792 177 604		612 756 700	389 380 000
KPI	7 769 346 457		874 086 440	1 831 375 000
KPL	812 561 634		161 682 353	53 789 026
PFK	nem költséggazda		nem költséggazda	342 000 000
JOG	n.a. ⁴		n.a. ⁵	60 000 000
Összesen	47 889 014 594*	16 392 951 601	11 730 798 383	12 932 510 124

* Az MSZ 2014-es terve tartalmazza az ingatlanok felújítására, átépítésére jóváhagyott bruttó 40 Mrd Ft-os (nettó 31,496 Mrd Ft) keretösszeget is, azonban annak felhasználására folyamatosan kerül sor, így valós számot ezen keret figyelmen kívül hagyásával kapunk (lásd: korrigált oszlop).

³ A rövidítések feloldása: INF – Informatikai igazgatóság; MSZ – Működési szolgáltatási főosztály; BBT – Bankbiztonsági igazgatóság; SZV - Számviteli igazgatóság; SZIG – Személyügyi igazgatóság; KPI – Kommunikációs és pénzügyi ismeretterjesztési igazgatóság; KPL – Kézpénz-logisztikai központ; PFK – Pénzügyi fogyasztóvédelmi központ; JOG – Jogi igazgatóság.

⁴ A Jogi igazgatóság tájékoztatása szerint: nincs a 2014. évi közbeszerzési tervben szerepeltetendő, a terv készítése időpontjában általuk ismert beszerzési igényük azzal, hogy a jogi szolgáltatásra (ügyvédi tevékenységre) vonatkozó megbízások esetén azt feltételeztük, hogy közbeszerzési kötelezettség jogszerű mellőzhetősége okán azokat nem szükséges a tervben szerepeltetni.

⁵ A Jogi igazgatóság tájékoztatása szerint: nincs a 2015. évi közbeszerzési tervben szerepeltetendő, a terv készítése időpontjában általuk ismert beszerzési igényük azzal, hogy a jogi szolgáltatásra (ügyvédi tevékenységre) vonatkozó megbízások esetén azt feltételeztük, hogy közbeszerzési kötelezettség jogszerű mellőzhetősége okán azokat nem szükséges a tervben szerepeltetni.

A KBF által a 2016. évben bonyolítandó beszerzési eljárások összes tervezett mennyisége a jelenleg rendelkezésre álló adatok alapján: 242 db, de a fentebb említett okok miatt ez a szám még változhat. A KBF által bonyolított, 2016-ra áthúzódó beszerzési eljárásokat – 71db – is hozzászámítva a 2016- évre tervezett lefolytatandó tervezett mennyiség: 313 db a fentebb hivatkozott fenntartással.

Peres ügyek

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (MNB tv.) 14. § (3) bekezdése, valamint az MNB módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt alapító okirata 10.3.1.2. pontja alapján a felügyelőbizottság ellenőrzési hatásköre nem terjed ki a 4. § (1)-(9) bekezdésében meghatározott feladatokra, illetve azoknak az MNB eredményére gyakorolt hatására. A fentiek értelmében a felügyelőbizottság ellenőrzési hatásköre nem terjed ki a felügyeleti tevékenységre, illetve annak az eredményre gyakorolt hatására. A Hatósági perképviseleti főosztály által képviselt közigazgatási,- és közérdekű perek, illetve a közigazgatási nemperes eljárások a felügyeleti tevékenységhez kapcsolódnak, azzal szoros összefüggésben állnak, attól elkülöníteni nem lehet őket, amelyre tekintettel az imént említett jogviszonyokra a felügyelőbizottság ellenőrzési hatásköre nem terjed ki, így ezen perek nem kerültek a testület elé.

Fentiekre figyelemmel az MNB-nek 2015. november 18. napján összesen 56 peres eljárása van folyamatban – 55 hazai bíróságok előtt, míg 1 az Amerikai Egyesült Államokban, melynek pertárgyértéke 2.000.000.000 USD. A folyamatban levő eljárások közül 5 munkaügyi per, melyeket az MNB volt munkavállalói indítottak az MNB-vel szemben, munkaviszonyuk megszűnésére tekintettel a megszüntetés jogellenessége megállapítása érdekében, valamint jubileumi jutalom iránt indított. Ezen túlmenően az MNB-nek 32 kártérítési pere, 9 egyéb polgári pere, 4 közigazgatási döntés bírósági felülvizsgálata iránti pere, továbbá 6 közérdekű adat kiadása iránti pere van folyamatban. A 2014-2015. évben jogerősen 18 per fejeződött be.

A Pénzügyi Békéltető Testület tevékenysége, határozatai

A Testületet a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény 2011. július 1-jén hozta létre, ezt megelőzően nem volt pénzügyi békéltetés Magyarországon. A pénzügyi békéltetés létrehozatalának gondolata annak érdekében fogalmazódott meg, hogy a pénzügyi szolgáltatók ügyfeleikkel való együttműködése kikényszeríthető legyen, továbbá, hogy szakmailag jól felkészült, tapasztalt, a pénzügyekben járatos jogászok és közgazdászok működjenek közre a pénzügyi tárgyú jogvitákban. Ezen eljárások legfontosabb jellemzője, hogy gyorsak és ingyenesek, legyen olyan fórum, ahol a felek szabad belátásuk szerint – egy kis segítséggel – egyezséget köthetnek és ezáltal a bírósági utat elkerülve a bírósági szervezetrendszer is tehermentesítik.

A Testület tevékenységének célja a pénzügyi szervezetek által nyújtott szolgáltatásokat igénybevevők jogos érdekeinek védelme és a pénzügyi közvetítőrendszerrel szembeni közbizalom erősítése. A jogos érdek fontos szempont a Pénzügyi Békéltető Testület számára, ugyanis ennek megítélése képezi alapját döntéseinek, de magának a békéltetésnek is. A Testület foglalkozik méltányossági ügyekkel is, mert a pénzügyi fogyasztók is kerülhetnek olyan helyzetbe, hogy önhibájukon kívül eső okból nem képesek teljesíteni vállalt kötelezettségeiket. Ezekben az ügyekben a lehetőségekhez képest abban tud segíteni, hogy a pénzügyi szolgáltatók az eljárásban megfontolhassák, tudnak-e, akarnak-e méltányossági szempontú döntést hozni és ezáltal esetleges további veszteségeiket is csökkenteni. A békéltetés nem mediáció, vagyis nem csupán közvetítés. Lényege, hogy pénzügyi szakemberek (jogászok és közgazdászok) a pénzügyi tárgyú joganyag ismeretében a konkrét ügyekben megvizsgálják a konkrét ügy iratait, ezeket értékelik, feltárják a pénzügyi szolgáltató által esetlegesen elkövetett jogszabálysértéseket ezáltal „ösztönözve” a szolgáltatót egyezségre. Ha azonban ilyet nem találnak, az egyezséget csak a méltányosság gyakorlására alkalmas esetben támogatják, egyébként a fogyasztó kérelmét elutasítják és az eljárást megszüntetik.

2010-ben, amikor még a pénzügyi jogviták megoldása is az általános békéltetés rendszerében zajlott, összesen 880 kérelmező vette igénybe ezt a lehetőséget. 2011-ben – a Testület működésének első feléve alatt – már 1196 fogyasztói kérelem érkezett, és még ebben az évben 857 ügy zárult le, összesen 7 eljáró tanács munkájának eredményeképpen. A 2012. év volt a pénzügyi békéltetés első teljes éve, ekkor már nőtt az ügyek száma, 3198 új kérelmet nyújtottak be a pénzügyi fogyasztók. 2013-ban újabb 4320 ügyben kezdeményeztek eljárást, 2014. január 1. és december 31. között pedig összesen 4214 új ügy érkezett.

A 2013. évben a megszűnt Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete által korábban ellátott feladatokat, így a pénzügyi békéltetés feladatát is átvette a Magyar Nemzeti Bank. 2013. október 1. a Testület számára szervezeti változást abban jelentett, hogy a jegybank elnökének közvetlen felügyelete alatt működhetett tovább. A szervezeti változás ugyan a működést érdemben nem befolyásolta, a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 96–130. § szabályainak megfelelően a Magyar Nemzeti Bank szervezeti keretei között, azon belül önállóan és független belső szervezetként működik azóta is.

A Testület akkor 17 tagból és 3 asszisztensből állt. 7 tárgyalóterem és az egyik tag által önszorgalomból készített excel tábla jelentette azt az infrastruktúrát, melynek támogatásával a Testület működött és átlagban heti 45 meghallgatást tudott tartani.

A 2014 novemberében hatályba lépett elszámolási törvény alapvetően változtatta meg a szervezet életét minden szempontból. Új feladata, az elszámolási ügyekkel összefüggő jogviták elsődleges jogorvoslati fóruma-ként nagy kihívás elé állította a folyamatban résztvevőket. Átalakult a szervezet is, 5 osztályon jelenleg 26 fő tag foglalkozik az általános és egyéb ügyekkel (2 osztály csak általános ügyekkel, 3 osztály csak elszámolási ügyekkel), 2015. január óta már nemcsak 3 tagú tanácsban eljárva, hanem egy testületi tagként is jegyzőkönyvvezetői segítséggel. 2014 tavaszán létrejött a hivatal, ahol jelenleg 20 kolléga, 1 fő hivatalvezető, 1 fő jogi előadó és 18 fő asszisztens dolgozik, biztosítva a tevékenységhez kapcsolódó adminisztráció 80%-át. A Testület iratforgalma – az eljárás kontradiktórius jellegéből adódóan – jelentős, egy ügyben legalább háromszori iratváltás történik. A 2015. november 15-i állapot szerint a beérkezett 14.736 db elszámolási ügyben eddig ebben az évben 29.323 db irat készült. Az iratforgalmunk az MNB-n belül a legnagyobb: ez évben eddig az MNB-be bejövő iratok száma 107.512 db volt, ebből 46.314 db a Testület ügyeihez kapcsolódó; az MNB-ből kimenő iratok száma idén 66.543 db volt, ebből a Testület 48.734 db iratot küldött ki.

Tevékenység

Általános békéltetés

A Testület eredeti, az MNB-törvény szerinti békéltetési tevékenysége, mely alapvetően meghallgatás tartásával a felek közötti egyezség létrehozatalát szolgálja. Az elszámolási jogviták kivételével minden ügy az ügynevezett általános ügykörbe tartozik, ahol vagy 3 fős tanácsban, vagy egy tanácsstag és egy jegyzőkönyvvezető részvételével személyes találkozás, ügynevezett meghallgatás keretében történik kísérlet egyezség létrehozására, és ha sikerül, annak jóváhagyására. A pénzügyi szolgáltatók személyes megjelenésre és együttműködésre kötelesek, de a döntések csak alávetési nyilatkozat megtétele esetén kötelezőek rájuk nézve – jelenleg 75 szolgáltató tett általános alávetést, mindegyik ügyérték és kárérték szerinti korlátozással. Eseti alávetésre egyre többször lehet példát találni. Az általános eljárások lehetnek belföldiek vagy határon átnyúló eljárások, mely utóbbiak az összes ügy 1%-ánál kevesebbet tesznek ki, s amelyek minden esetben írásban és angol nyelven zajlanak le.

Kérelmező a Testület előtt csak fogyasztónak minősülő magánszemély lehet. Jogi személyek és nem fogyasztónak minősülő magánszemélyek általános eljárást nem indíthatnak, és mivel a pénzügyi tárgyú jogvitákkal az általános békéltető testületek nem foglalkoznak, ennek a körnek (gazdálkodó szervezetek, egyéni vállalkozók, egyéni cégek, társadalmi szervezetek, alapítványok, társasházak, stb.) csak a bírói út marad a jogviták eldöntéséhez, a békéltetés számukra nem járható út.

A kérelmező eljárást sikertelen panasz eljárás után indíthat, melyet az eljárás megindításától számított 90 napon belül be is kell fejezni, de e határidő elnöki döntés alapján ügynként egy alkalommal, legfeljebb 30 nappal meghosszabbítható. A döntést jelentő eredmények az egyes években az alábbiak voltak:

Év	Döntés formája (db)		
	Egyezség	Ajánlás	Kötelezés
2011	249	39	10
2012	951	76	24
2013	1265	75	14
2014	1514	28	5

2011. és 2014. között összesen 12.921 kérelem érkezett a Testülethez, ennyi ügygel kellett foglalkoznia. 2015-ben, január 1. és szeptember 30. között 3965 új kérelem érkezett általános ügyekben. Ebben az évben szeptember 30-ig 794 egyezség, 3 ajánlás és 1 kötelezés született.

Az elszámolást és a forintra átváltást célzó törvények adta feladatok teljesítése

Az egyes fogyasztóknak korábban nyújtott hitelek tekintetében a 2014. év második felében megalkotott, kihirdetett és hatályba lépett jogszabályok – így három törvény és négy MNB elnöki rendelet – alapján a Testület már nemcsak békéltet, de szinte a bírósági ítélettel azonos hatályú döntést hoz, ha a felek között e tárgykörben egyezség nem jön létre.

Elszámolási jogviták esetében a kérelmezők háromféle igényt terjeszthetnek elő. Kérhetik

- a) a helyes elszámolás megállapítását (elszámolás tartalmának vitatása) – 151. ügýtípus
- b) panasz elkésettség tárgyában döntést (a panasz nem volt elkésett) – 152. ügýtípus
- c) fogyasztói minőség megállapítását, a szolgáltató elszámolási kötelezettségének kimondását – 153. ügýtípus

Az elszámolási ügyekben az eljárás háromtagú tanácsban, írásban zajlik, és jogszabályi alávetés van, azaz egyezség hiánya esetén a Testület döntése a felek számára kötelező.

A szóban forgó ügyekben 2015 januárjától november 15-ig összesen 14.736 kérelem érkezett a Testülethez (a 2015-ben érkezett általános ügyekkel együtt ez együttesen 19.300 db, ez 6.379 ügygel több, mint ami 2011-2014. között összesen érkezett). Az eddig érkezett elszámolási ügyek – 22 db kivételével - deviza alapú hitel/kölcsön vagy lízingszerződést érintenek, a forint és deviza hitel/kölcsön és lízingszerződések elszámolásával kapcsolatos feladataink 2016-ban lesznek majd. Eddig a deviza alapú hitel/kölcsön és lízingszerződésekkel kapcsolatos jogvitákból 3622 ügy zárult, ebből 70 esetben született jóváhagyott egyezség, 28 esetben született kötelezést tartalmazó határozat és sajnos az ügyek jelentős többségében, 3523 ügyben az eljárás megszüntetése volt indokolt.

Az ügyek típus szerinti megoszlása a következő:

- 12.453 ügy a 151. ügýtípusba,
- 492 ügy a 152. ügýtípusba és
- 1.791 ügy pedig a 153. ügýtípusba tartozik.

A legtöbb jogvita tehát arról szól, hogy a kérelmezők vitatják az elszámolás tartalmát, de sajnos konkrét adathibát, adathiányt megjelölni csak nagyon kevesen tudnak. Ezért történhetett az, hogy a 3.011 ügyből eddig 2.976 ügyben elutasító határozat született a 151-es ügýtípusba sorolt kérelmek esetén.

Megtámadott döntések

A kiadott ajánlásokat és kötelezéseket a pénzügyi szolgáltatók az általános eljárásokban a Fővárosi Törvényszék előtt eljárási hibára vagy jogszabálysértésre hivatkozva megtámadhatják. A 2011-es megalakulás óta összesen 29 ajánlást és 1 kötelezést támadták különböző szolgáltatók, többségében az OTP Bank Nyrt. és az Uniqa Biztosító Zrt. Ebből az összesen 30 bírósági eljárásból 5 esetben született olyan döntés, melyben a Testület döntését a bíróság hatályon kívül helyezte, a többi ügyben pernyertességet hirdetett. Az elszámolási ügyekben megjelentetett döntésekkel szemben nem peres eljárást lehet indítani, melyet mind a fogyasztó, mind a pénzügyi szolgáltató megtehet. Eddig 374 nem peres eljárást kezdeményeztek, melyből már 24 esetben van jogerős bírósági döntés. Minden ügyben a bíróság a testületi döntés helyben hagyásával zárta az eljárást, ezen belül egy esetben részlegesen új eljárás lefolytatását is kérte.

Az MNB Ismeretterjesztési és Támogatási Bizottságának 2015. évi tevékenysége

Az Alaptörvény és a jegybanktörvény biztosítja a jegybank szervezeti, működési és pénzügyi függetlenségét, ugyanakkor ez a függetlenség, továbbá az MNB jelentősége, társadalmi elismertsége és az általa kezelt köztulajdon társadalmi felelősséggel is jár.

Az MNB Alapokmánya rögzítette a társadalmi felelősségvállalási tevékenység alapelveit, az ennek alapján összeállított Társadalmi Felelősségvállalási Stratégia pedig meghatározta a jegybank kiemelt céljait és kijelölte a megvalósítást szolgáló program részleteit. Ennek középpontjában olyan, az MNB alapvető feladataihoz illeszkedő szakmai jellegű, valamint össztársadalmi célok megvalósulását elősegítő tevékenység áll, ami tükrözi a hitelességet és szakmaiságot, értéket teremt, erősíti a társadalmi kohéziót, elősegíti a tudományos gondolkodást, valamint fejleszti a pénzügyi kultúrát. A jegybank társadalmi felelősségvállalási stratégiája a meghatározó külföldi jegybankok gyakorlatának figyelembe vételével került kialakításra. A jegybanktörvény értelmében a felügyeleti tevékenység során kiszabott bírságból származó bevétel kizárólag a társadalmi felelősségvállalási programhoz kapcsolódó célokra fordítható. Az MNB pénzügyi függetlenségéből ugyanakkor az is következik, hogy ne csak a bírságbevételekből, hanem elsődleges céljának és alapvető feladatainak veszélyeztetése nélkül, lehetőségeihez mérten közvetlenül, illetve alapítványai útján, támogatások nyújtásával járuljon hozzá a nemzeti értékek, a szellemi és kulturális örökség megőrzéséhez. A jegybank emellett szerepet vállalt a szakemberképzés, tudományos tevékenység támogatásában, valamint karitatív célú adományozással segítette a hátrányos helyzetű csoportok életminőségének, esélyegyenlőségének javítását is. A jegybank társadalmi felelősségvállalási programjának 2015. évi megvalósításához kapcsolódó támogatási keret felhasználását az alábbi táblázat mutatja be.

21. számú táblázat

Támogatások - összefoglaló táblázat	2015. évi támogatás (millió Ft)
1. Nemzeti kultúra támogatása	548,3
2. Szakmai támogatások (szakemberképzés, tudományos tevékenység, pénzügyi ismeretterjesztés)	45,0
3. Karitatív támogatások	48,5
4. Stratégiai megállapodások keretében nyújtott támogatások (1+2+3)	641,8
5. Eseti, valamint több évet átfogó, nem stratégiai együttműködésekhez kapcsolódó támogatások	1593,5
6. Egyedi Igazgatósági döntés alapján nyújtott támogatás	100,0
7. Pénzügyi Fogyasztóvédelmi Központ tevékenységéhez kapcsolódó támogatások	147,5
8. Összesen (4+5+6+7)	2482,8
9. Értéktár-program keretében nyújtott támogatás	250,0
10. Mindösszesen (8+9)	2732,8

A támogatási célú kifizetések nyilvános elérhetőségének biztosítása

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (továbbiakban: Info tv.) 1. melléklete (általános közzétételi lista) alapján a gazdálkodási adatok körében negyedévente a közfeladatot ellátó szerv által nem alapfeladatai ellátására (így különösen egyesület támogatására, foglalkoztatottai szakmai és munkavállalói érdekképviseleti szervei számára, foglalkoztatottjai, ellátottjai oktatási, kulturális, szociális és sporttevékenységet segítő szervezet támogatására, alapítványok által ellátott feladatokkal összefüggő kifizetésre) fordított, ötmillió forintot meghaladó kifizetések összegét kell az adott szervezet honlapján közzétenni. Az erre vonatkozó adatokat a külön jogszabályban meghatározott ideig, de legalább 1 évig archívumban tartásával kell megőrizni. A jogszabályi előírásoknak való megfelelés érdekében az MNB honlapján az utolsó 1 év vonatkozásában, negyedéves bontásban teszi közzé az elvárt adatokat. Az alábbi táblázatok az 5 millió Ft feletti támogatási célú kifizetéseket mutatják be negyedéves bontásban 2015-re, valamint 2016. I. negyedévére vonatkozóan.

5 millió Ft feletti támogatási célú kifizetések 2015. I. negyedév (Ft)	
Támogatott intézmény	A támogatás összege
Művészetek Palotája Kft.	152 000 000
Szentendre-Szabadtéri Néprajzi Múzeum Közalapítvány	150 000 000
MNB Sportkör	100 000 000
Alapítvány a Közjóért	100 000 000
Kecskeméti Animációs Filmgyártó és Forgalmazó Kft.	50 000 000
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet	50 000 000
Magyarok Nagyasszonya Ferences Rendtartomány	30 000 000
A Kismencedei Daganatok Leküzdéséért Alapítvány	30 000 000
Alapítvány a Legkorszerűbb Onkológiai Gyógyításért	30 000 000
Kodolányi János Főiskola	30 000 000
Iparművészeti Múzeum	25 000 000
KOPINT Konjunktúra Kutatási Alapítvány	20 234 000
Kortárs Folyóirat Kiadó Kft.	12 800 000
Képmás 2002 Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	12 500 000
Nemzeti Kulturáért és Irodalomért Alapítvány	12 000 000
Magyar Önkormányzatok Szövetsége	10 600 000
Magyar Cirkusz és Varieté Nonprofit Kft.	10 000 000
Várgondnokság Közhasznú Nonprofit Kft.	8 800 000
Városmajori Alapítvány az Ér- és Szívbetegekéért	8 000 000

23. számú táblázat

5 millió Ft feletti támogatási célú kifizetések 2015. II. negyedév (Ft)	
Támogatott intézmény	A támogatás összege
Szépművészeti Múzeum	250 000 000
Magyar Állami Operaház	150 000 000
Alapítvány a Közjóért	90 000 000
Fogyasztóvédők Magyarországi Egyesülete	48 304 000
Igazgyöngy Alapítvány	40 000 000
MTA Bölcsészstudományi Intézet	30 000 000
Új Színházért Alapítvány	29 500 000
Symphonia Alapítvány	15 000 000
Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem	13 000 000
OTP Fáy András Alapítvány	9 322 834
Együtt a Daganatos Gyermekekért Alapítvány	6 500 000
Mass Media Solutions Kft	6 000 000
Csodalámpa Óhaj-Sóhaj Kívánságteljesítő Alapítvány	6 000 000

24. számú táblázat

5 millió Ft feletti támogatási célú kifizetések 2015. III. negyedév (Ft)	
Támogatott intézmény	A támogatás összege
Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat Magyar Egyesület	180 000 000
Budapesti Corvinus Egyetem	100 000 000
Budafoki Dohnányi Ernő Szimfonikus Zenekar Közhasznú Nonprofit Kft.	36 000 000
Néprajzi Múzeum	16 000 000
Nemzeti Színház Nonprofit Zrt.	15 000 000
Összefogás a Közösség Jövőjének Megalapozásáért Közhasznú Alapítvány	12 000 000
Kommentár Alapítvány	6 000 000

5 millió Ft feletti támogatási célú kifizetések 2015. IV. negyedév (Ft)	
Támogatott intézmény	A támogatás összege
Pénziránytű Alapítvány	400 000 000
Alapítvány a Közjóért	100 000 000
BMC Budapest Music Center Kft.	50 000 000
Vitézi Ének Alapítvány	30 000 000
Magyar Krónika Lapkiadó Kft.	30 000 000
Nemzeti Kultúráért és Irodalomért Alapítvány	12 000 000

25. számú táblázat

5 millió Ft feletti támogatási célú kifizetések 2016. I. negyedév (Ft)	
Támogatott intézmény	A támogatás összege
Budapesti Corvinus Egyetem	100 000 000
MNB Sportkör	100 000 000
Alapítvány a Közjóért	50 000 000
Magyar Közgazdasági Társaság	30 000 000
Fogyasztóvédők Magyarországi Egyesülete	25 440 808
FIDE Magyar Tagozat Egyesület	20 558 171
Közép-Európai Idegsebészeti Alapítvány	12 000 000
Nemzeti Kultúráért Alapítvány	12 000 000
Városmajori Alapítvány az Ér és Szívbetegekéért	8 000 000
Pro Progressio Alapítvány	6 000 000
Art Csertő Bt. (ismeretterjesztési célú kiállítás)	5 100 000
Kopint Konjunktúra Kutatási Alapítvány	5 042 000

A jegybank középtávú informatikai stratégiája (2015-2017)

A Magyar Nemzeti Bank Alapokmányához⁶, valamint az MNB felügyeleti stratégiájához és kiemelt prioritásaihoz⁷ igazodva az Informatikai igazgatóság összeállította, a Felügyelőbizottság pedig vizsgálta a 2015-2017 közötti időszak informatikai stratégiai **céljait** és a célok eléréséhez szükséges eszközszerét.

Az Alapokmányban definiált, az informatikai szolgáltatások területén érvényesítendő stratégiai célkitűzés lényege, hogy az *„a jegybank működésével és fejlesztésével összefüggő stratégiai céljait kiemelt szempontként kezelve került meghatározásra. Mindemellett az informatikai stratégiai hangsúlyt fektet a felügyeleti tevékenység integrálásával kialakult informatikai helyzet konszolidációjára, a zavartalan működés fenntartására. A stratégiai célok eléréséhez átgondolt, összehangolt informatikai működtetési és fejlesztési tevékenység szükséges.”*

A jegybank középtávú informatikai stratégiája fejlődésnek tekinti mindazon tevékenységek összességét, amelyek eredményeként a működési környezet, az erőforrások felhasználása, a szolgáltatások minősége javul a korábbi időszakhoz képest. Ennek megfelelően a következő 3 év fő feladataként mindazon működési módok és technikai megoldások megismerését és használatba vételét tekinti kiemelt céljának, amelyek szükségszerűen meghatározzák az MNB infokommunikációs kapcsolatainak jövőbeli működését is. A kidolgozott informatikai stratégia a tényhelyzet elemzésére épül, mely a – klasszikus SWOT-elemzésen alapuló – következő mondatban foglalható össze:

A stratégiai cél az Informatikai igazgatóság által létrehozott és működtetett informatikai megoldások bázisán a szervezet részére minőségi informatikai szolgáltatás nyújtása.

A SWOT elemzés fő szempontjai az alábbiak voltak:

- a projektirányítás, a fejlesztés és a változáskezelés szerepe, működése és feladatai;
- az informatikai szervezet szakterületeinek működése és együttműködése;
- a rendelkezésre álló humán és infrastrukturális erőforrások;
- a működésre vonatkozó utasítások, szabályzatok, ajánlások és eszközök.

⁶ **Függetlenség és felelősség**, a Magyar Nemzeti Bank Alapokmánya, 2014. május

⁷ **Stabilitás és Bizalom**, az MNB felügyeleti stratégiája 2014-2019

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> • Szabályozottság, jogosultságok kezelése • Felsővezetői támogatás • Megfelelő képzettségű, fegyelmezett és elkötelezett szakemberek • Ügyfeleink által is elismert szaktudás • Átlátható gazdálkodási folyamatok és beszámolók • Belső fejlesztés szaktudás és kapacitás a bank által használt Microsoft alapú technológiában • Kormányzati informatikai infrastruktúrával való együttműködés (Ügyfélkapu, Hivatali kapu) • Kizárólagos elektronikus ügyintézés alkalmazása egyes eljárások kapcsán • Az ügyféligenyekre koncentráló, tanácsadói képességek • Nyitottság az új technológiákra, megoldásokra 	<ul style="list-style-type: none"> • A rendkívüli, nem tervezett feladatokra a meglévő szabályozási és működési környezet miatt lassan tudunk reagálni • Ügyfél-elégedettség mérése, kezelése, belső ügyfélkapcsolatok kezelése • A nagy feladatmennyiség miatt nehezen egyeztethetőek a továbbképzések a napi munkával
Fenyegetettségek	Lehetőségek
<ul style="list-style-type: none"> • Bizonyos erőforrások egy telephelyre koncentrálódása • Specializált szakemberek hiánya/pótlása • Esetenként túlzott specializálódás • Kulcsemberek kockázat • Terven felüli ügyfél-igények magas száma • A technológiák működtetése egyre növekvő mértékben igényli a külvilággal történő folyamatos adatkapcsolatok meglétét. 	<ul style="list-style-type: none"> • Felhasználói tudatosság fokozása • A kizárólagos elektronikus ügyintézés lehetőségeinek felderítése, az akadályként jelentkező jogszabályok módosításának kezdeményezése • Motiváltság fenntartása, növelése • Szakmai ismeretek bővítése, folyamatos, szervezett továbbképzések • Belső ügyfélkapcsolatok kezelésének javítása, fejlesztése • Tervezési módszerek továbbfejlesztése • Belső szabályozási környezet racionalizálása

Az informatikai szervezet működése az intézményi stratégiában meghatározott célokból vezethető le, ennek érdekében centralizált, átlátható és mérhető, stabil és kiszámítható, a valós igényekre fókuszált szolgáltatások nyújtása az elvárás. A stratégia kiemelt elve a „folytatni és változtatni” együttesen alkalmazott gyakorlata, melynek értelmében megtartandók az elmúlt időszak eredményei, ugyanakkor változtatást és fejlődést is fel kell mutatni mindazon területeken, ahol a szándékolt és a tényleges működés között még eltérés látható.

A dokumentumban kiemelt célként szerepel a kölcsönös bizalomra épülő, partneri kapcsolat kialakítása az üzleti területekkel, az általuk igényelt informatikai szolgáltatások az informatikai szakma szabályai, sztenderdjei és alkalmazott legjobb gyakorlata alapján történő biztosítása. Az MNB kritikus üzleti folyamatainak – elsősorban Magyarország fizetési rendszereinek, valamint a devizatartalék-kezeléssel kapcsolatos rendszereknek – rendkívüli helyzetekben történő tovább-működtetése alapvető elvárásaként fogalmazódik meg a koncepcióban. Az Informatikai igazgatóság kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a kezelésében lévő informatikai rendszerek napi működtetésén túl rendszeresen tesztelje az üzletmenet folytonosságát is.

A stratégia megvalósításának menete

Az MNB éves gördülő tervezési metódusa és az informatikai környezet gyors változása indokoltá teszi a stratégia éves gyakoriságú felülvizsgálatát. Ennek keretében szükség szerint pontosíthatók a stratégiai célok is, de a felülvizsgálat elsődlegesen a tervezett taktikai lépések, a célokat megvalósító fejlesztések és projektek előrehaladásának, eredményeinek ismeretében végzett finomhangolás. Az éves felülvizsgálat minden év elején, az éves feladatok operatív tervezéséhez kapcsolódóan aktuális.

Stratégia visszamérése

A stratégiában vállalt feladatok teljesítését a projekteken és a megvalósult beruházásokon keresztül mérik. A pénzügyi és tartalmi visszamérésre a rendszeres negyedéves beruházási beszámolók és az éves stratégiai felülvizsgálat alakalmával kerül sor.

A stratégia alapelvei

Az **MNB informatikai rendszereinek fejlesztését és üzemeltetése** komplex központosított szolgáltatás keretén belül, melynek során szoros együttműködés az üzleti- és más szolgáltató területekkel.

Az üzleti igények optimális kiszolgálását biztosító **műszaki- és alkalmazás architektúra felépítése és működtetése**.

A fentiekben **alapuló fejlesztési és üzemeltetési tevékenység transzparensen történjen**, mind a felhasznált emberi erőforrások, mind a költségek tekintetében.

A fejlesztési és üzemeltetési jellegű tevékenységek esetében a **legjobb ár-érték aránnyal megvalósítható** megoldások választása.

A fejlesztési feladatok esetében a **projektszerű munkavégzés általánossá tétele**, aktívan bevonva a feladatok megoldásába az érintett üzleti területeket és a fejlesztő partnereket is.

Ahol lehetséges, ott egyedi fejlesztésű rendszerek helyett máshol már bevált és **széles körben támogatott megoldásokat választása** vagy mások által nyújtott szolgáltatások igénybe vétele, ha azokkal az adott feladat megoldása a saját tulajdonú megoldásnál gazdaságosabb.

A megoldások kidolgozását nyitottság jellemezze, semmilyen technológiai megoldási lehetőség nem zárható ki, amennyiben annak a meglévő rendszerekkel való együttműködése biztosított.

Főszabály a rendszerek **informatikai biztonságának és rendelkezésre állásának** kialakításakor a megrendelői igényekhez illeszkedő megoldásokat alkalmazása.

A szolgáltatásnyújtó adatközpontot ért teljes vagy részleges katasztrófa helyzetben az alap-infrastruktúra és az üzletmenet szempontjából **nélkülözhetetlen rendszerek további működésének biztosítása a megmaradó telephelyen történjen.**

Az informatikai infrastruktúra esetében **robustus, skálázható, az adott feladathoz optimálisan illeszkedő megoldás** kialakítása legyen a jellemző.

A stratégia megvalósításának központja – Informatikai igazgatóság

Az igazgatóság, mint támogató terület összeköttetésben áll az MNB minden igazgatóságával, biztosítja a munkájuk ellátásához szükséges informatikai eszközöket, támogatja azok használatát és a bankszakmai, felügyeleti, valamint más támogató szakterületek igényeit kiszolgálva új megoldásokat alakít ki és vezet be, koordinálja a szervezeten belül az informatikai rendszerek változásával járó feladatokat. Kapcsolatot tart az MNB tulajdonában álló gazdasági és felügyeleti szervezetekkel és igény esetén biztosítja a működésükhöz szükséges infrastruktúrát, valamint támogatja a szervezeteken átnyúló üzleti folyamatok folyamatos működését. Ezen túlmenően a nemzetközi felügyeleti és bankszakmai szervezetek IT munkacsoportjaival és döntési szerveivel is együttműködik, részt vállal a működésükhöz szükséges, jogszabályokban elrendelt adatszolgáltatások előállításában, az érintett szakterületekkel közös feladatok megoldásában. A bankszakmai és felügyeleti szakterületek munkájához az igazgatóság biztosítja a külső felhasználók részére az MNB publikus információinak elérhetőségét, a statisztikai és felügyeleti célokat szolgáló adatszolgáltatási felületét, valamint mindazon rendszerek működőképességét, amelyek közvetlen kapcsolatot biztosítanak az ügyfelek és az MNB között.

Az igazgatóság munkáját ellenőrző szakterületek a Belső ellenőrzés, amely ellenőrzi az egyes informatikai folyamatok végrehajtásának és biztonsági elvárások betartásának szakszerűségét, valamint a Számviteli igazgatóság, amelynek Kontrolling főosztálya ellenőrzi a költséggazdai szerepkörben végrehajtott gazdálkodási tevékenységet.

A Magyar Nemzeti Bank Oktatási igazgatóságának tevékenysége

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény a 44. § (3) bekezdéséből és a 170. § (3) bekezdésének a)-c) pontjaiból következően – az MNB feladatának tekinti a közgazdasági, pénzügyi szakemberképzés és kutatások elősegítését, támogatását a hazai pénzügyi kultúra fejlesztését, erősítését, terjesztését, valamint a pénzügyi tudatosság fejlesztését is.

A gazdaságpolitikai célok megvalósulásának támogatását tehát az MNB többek között az oktatás, elsősorban a felsőoktatás, a közgazdászképzés és a pénzügyi oktatás rendszerének megújításában és fejlesztésében, a tudományos tevékenység, a pénzügyi ismeretterjesztés támogatásában látja. Az oktatási célok megvalósítása érdekében létrehozott Oktatási igazgatóság 2015. január hónappal kezdte meg működését, melynek feladatai a következők:

- előkészíti a közgazdasági gondolkodás, illetve az ezt segítő intézményrendszer és infrastruktúra fejlesztése terén hozandó döntéseket, és koordinálja azok végrehajtását;
- az általános közgazdasági műveltség növelése érdekében oktatási programokat szervez, részt vesz a kiemelkedő tehetségek egyéni gondozásában és a Bank vagy az általa alapított intézmények által irányított képző műhelyek létrehozásában és működtetésében, ennek körében szakmai együttműködést alakít ki a Bank alapítványaival;
- biztosítja, hogy a tudományos fokozattal rendelkező kutatók, a PhD hallgatók, az egyetemi és főiskolai tanulmányokat folytatók és a szakkollégiumok számára megismerhetők legyenek a Bank által meghirdetett Közgondolkodási Program elemei;
- működteti a Látogatóközpontot és az ahhoz kapcsolódó oktatási, ismeretterjesztési programokat, ellátja a Látogatóközpont részét képező Bankjegy- és éremgyűjteménnyel kapcsolatos feladatokat, gondozza a gyűjteményt;
- feladatkörében kapcsolatot tart a hazai és külföldi felsőoktatási intézményekkel és más, a felsőoktatásban működő szakmai szervezetekkel, kutatóintézetekkel.

Az alábbiakban, öt kiemelt és 2015-ben elindult oktatási projekt, valamint a jövőben tervezett egyéb programok kerülnek bemutatásra.

Kiemelt projektek:

- 1. Budapesti Corvinus Egyetem (BCE):** Az MNB és a BCE között 2015. július 20-án került aláírásra az együttműködési megállapodás. Az együttműködés célja, hogy a jegybank támogassa a minőségi közgazdasági oktatást és kutatást, amely elengedhetetlen az ország gazdasági és pénzügyi versenyképességének hosszútávon történő javításához. Az együttműködési megállapodás részeként a felek kötöttek egy támogatási megállapodást, amely részletesen leírja, hogy milyen feltételek mellett használható fel a 2015/2016-os tanévben az együttműködési programok kivitelezésére szánt 200.000.000 Ft. Az együttműködéssel kapcsolatos stratégiai döntésekről, a támogatási összeg felhasználásáról és a szakmai programok felülvizsgálatáról a héttagú Irányító Bizottság hoz döntést a havi ülések során, amelybe 3 főt a BCE, 3 főt az MNB delegál, illetve még egy külső szakértőt került felkérésre. Az együttműködés számos területre kiterjed, amelyeknek részletes leírása alább található.

MNB Tanszék

A BCE Szenátusa 2015. szeptember 28-án hozta létre az MNB Tanszéket a Közgazdasági Intézet keretein belül. A Tanszék létrehozásával az elsődleges cél középtávon a Gazdasági kormányzás című kurzus és a Közgazdasági elemző mesterszak Jegybanki elemző specializációjának gondozása. Az MNB Tanszék keretein belül részt vesznek az MNB munkavállalói is az oktatásban.

Gazdaságföldrajzi, Geoökonómiai és Fenntartható Fejlődés Intézet (GFI)

A négy központból álló Intézet 2015 júliusában jött létre és jelenleg a Társadalomtudományi Kar keretein belül működik. A GFI elsődleges céljai közé tartozik a földrajz közgazdaság alapú megközelítése és geoökonómia meghonosítása a felsőoktatásban. Ennek érdekében az Intézet keretein belül létrejött a Geostratégiai központ is.

Ösztöndíjprogram

Az együttműködés értelmében a BCE Szenátusa 2015. szeptember 28-i ülésén elfogadta a BCE Hallgatói Térítési és Juttatási Szabályzat módosítását, lehetővé téve ezáltal, hogy az MNB által nyújtott támogatás egy részét ösztöndíjak formájában használja fel az Egyetem. Négy különböző fajta ösztöndíj jött létre:

- MNB ösztöndíj önköltséges hallgatók számára: félévente az önköltség maximum 100%-a.
- MNB kiválósági ösztöndíj: havonta maximum 30.000 Ft egy tanévi szemeszterre.
- MNB PhD ösztöndíj: az önköltség maximum 100%-a félévente.
- MNB kutatási kiválósági díj: az ösztöndíj teljes keretösszege bruttó 6,5m Ft, amelyből a legkiemelkedőbb kutatások kerülnek finanszírozásra eseti elbírálás alapján.

- 2. Pécsi Tudományegyetem (PTE) - Geopolitikai Doktori Program:** A PTE-vel kötött együttműködési megállapodás keretében az MNB támogatásával 2015-ben elindult az egyetem egy, már akkreditációval rendelkező doktori iskolájában a geopolitikai doktori képzés 62 hallgatóval. A képzés célja, hogy a PTE-vel együttműködve önálló geopolitikai és geoökonómiai doktori iskola jöjjön létre és olyan oktatási központ alakuljon, amely európai szinten is jelentős kutatási potenciállal rendelkezik. A doktori program kutatási eredményei és oktatási tevékenysége továbbá hozzájárul egy olyan tudásbázis kialakításához, ami az MNB döntéshozói számára is értékes, hisz a gazdasági és pénzügyi döntések meghozatalában gyakran jelentős hangsúlyt kapnak a geopolitikai és geoökonómiai szempontok. A hallgatók elméleti tudásának gyakorlatba való átültetését a kialakított tutori rendszer is segíti, melynek keretein belül a legnagyobb tapasztalatú hazai és külföldi szakemberek iránymutatása mellett kutathatnak, fejlődhetnek. A program keretein belül lehetőségük van nyitott tudományos műhelyekben is részt venni, illetve mind hazai, mind külföldi konferenciákon nyomon követni a legújabb kutatási témákat és trendeket. Ezzel a kezdeményezéssel egy egészen egyedülálló doktori iskola létrehozása a cél Közép-Európában.
- 3. Kecskeméti Főiskola:** Az MNB 2014 elején stratégiai együttműködési megállapodást kötött a Kecskeméti Főiskolával, melynek célja - többek között - új tudományos-oktatási diszciplína meghonosítása. A stratégiai együttműködés keretében az MNB támogatásával 2016 szeptemberében indul egy új, gazdálkodási és menedzsment alapképzési szak, ahol az MNB duális felsőfokú képzőhelyként részt vesz a képzésben.
- 4. Nemzeti Közszerológati Egyetem (NKE):** Az NKE-n elindult az MNB által gondozott „Pénzügyi kormányzatan” tárgy, ami a közgazdasági képzés alapozó tantárgyaira épülő, elsősorban az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazására fókuszáló előadássorozat. Az előadások célja, hogy felhasználva az elméleti ismereteket bemutassa a 2008/2009-es gazdasági válság kialakulásának okait, következményeit és a gazdaságpolitika válaszlépéseit hazai és nemzetközi kontextusban egyaránt. Az előadásokat az MNB munkavállalói, a szemináriumokat pedig az NKE oktatói tartják. A tantárgyat összesen 55 hallgató vette fel. Az NKE Szenátusa 2015. december 16-án elfogadta a közpénzügyi szakújságírói továbbképzési szak programját. A Nemzeti Közszerológati Egyetem – az MNB közreműködésével – 2016-ban várhatóan újtára indítja a pénzügyi, makrogazdasági, gazdaságpolitikai újságírást oktató továbbképzését. A szakirányú továbbképzési szak részben az objektív média- és kommunikációs ismeretek, készségek, részben pedig a speciális pénzügyi és makrogazdasági szakmai ismeretek, készségek elméleti és gyakorlati oktatását célozza. A továbbképzés tematikája négy fő blokkból áll: gazdaságpolitika, monetáris politikai eszköztár, médiatudomány- kommunikáció, közjogi tárgyak.
- 5. Tiszaroffi Projekt:** A projekt célja a kistérség felzárkóztatása és a hátrányos helyzet mérséklése a Tiszaroff és környéki településeken élő különböző felsőoktatási intézményben tanuló hallgatók tanulmányainak támogatásán keresztül. A 2015/2016. tanév első félévében a „Tiszaroffi Ösztöndíjpályázat” keretében, közel 20 felsőoktatási intézményből összesen 45 fő hallgató részesült ösztöndíjban. A Szolnoki Főiskolával együttműködésben kiírt 2015/2016. tanév első félévére vonatkozó „Tiszaroffi Ösztöndíjpályázat” elbírálása megtörtént. A beérkezett pályázatok elbírálása alapján, közel 20 felsőoktatási intézményből összesen 45 fő hallgató részesült ösztöndíjban. A következő szemeszterre vonatkozóan új pályázati feltételek kerültek kidolgozásra, a 2015/2016. tanév tavaszi

félévétől bevezetendő sávós ösztöndíjrendszer figyelembe veszi a hallgatók teljesítményét is, ösztönözve a fiatalokat a tanulásra.

Jövőre vonatkozó tervek:

1. Éremgyűjtemény

Az MNB célszerűnek és szükségesnek találja a nyilvánosság számára az MNB Bankjegy és Éremgyűjteménye (a továbbiakban: Gyűjtemény) széleskörű és egyenlő hozzáférhetővé tételének biztosítását, a jelenleg nem üzemelő Látogatóközpont részbeni újrászervezésével egy olyan, a pénzügyi kultúra fejlesztését szolgáló pénzügyi ismeretterjesztő központ (Pénzmúzeum) létrehozása, amely integrált formában ad ismereteket minden korosztály számára a legkorszerűbb eszközökkel a pénz mibenlétéről, múltjáról, jelenéről és jövőjéről. A Pénzmúzeum magában foglalna egy numizmatikai állandó kiállítást (akár 1500 m²-es alapterülettel, amelyen nemzetközi összehasonlításban is tekintélyes és tartalmas kiállítást lehetne létrehozni), időszakos kiállítótereket, oktatócentrumot, konferencia termeket, az MNB szakkönyvtárát, a Magyar Pénzverő Zrt. üzlethelyiségét, a Gyűjtemény elhelyezésére szolgáló Értéktárat, továbbá egyéb kiszolgálóhelyiségeket.

2. MNB gyakornoki program

Az MNB eddig is fogadott gyakornokokat - rövidebb időtartamú kötelező szakmai gyakornoki program, valamint duális képzés keretében -, azonban megfogalmazódott, hogy egy új, kibővített, szakmai és gyakorlati tapasztalatokat fejlesztő, az utánpótlást is biztosító gyakornoki programra lenne szükség. A Kecskeméti Főiskola GAMF Karával létrejött stratégiai megállapodásnak megfelelően az MNB, mint duális vállalati partner, duális szakmai gyakorlati helyet biztosít a duális gyakornokok részére, jelenleg a gépészmérnök alapszak, gazdasági gépészmérnök szakirányon tanuló – a kettő évfolyamban összesen - 17 fő hallgató részére. Ezen felül 2016 szeptemberétől a gazdálkodási és menedzsment alapszak, vállalati folyamatok menedzsmentje szakirányú alapképzésre felvett hallgatók közül évente legfeljebb 20 fő részére biztosítja ezt. A kötelező szakmai gyakorlati lehetőségen felül 2016 tavaszától, általános gyakorlatszerzésre is mód nyílik. Az általános gyakorlatszerzés keretén belül a szervezeti egységeken átnyúló feladatok és szakmai együttműködés miatt, lehetőség nyílik a szervezeti egységek közötti átmozgásra, azaz rotációra.

Az MNB létszám- és bérpolitikája

Az MNB létszámpolitikája a 2014-2015 évben

Az MNB létszámpolitikája: Az MNB működéséhez szükséges minőségi munkaerő biztosítása oly módon, amellyel az MNB a jogszabály által előírt feladatokat biztonságosan és magas minőségben el tudja látni.

A feladatellátásához szükséges létszámkeret meghatározásáról a szervezeti és területi egység vezetők javaslata alapján az igazgatóság dönt, amely jóváhagyja vagy módosítja az igényt. A jóváhagyott létszámigények szervezeti és területi bontásban kerülnek rögzítésre.

Létszámhatások a 2014-2015-ös években

Bármilyen MNB-t érintő létszámváltozás vizsgálatát a 2013-as évvel összefüggésben kell kezelnünk. A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvényből fakadóan (továbbiakban MNB törvény) az új feladatok és irányok szervezeti-és létszámváltozást indukáltak. A 2013. október 1-jével bekövetkezett a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének (továbbiakban: PSZÁF) integrációja, amely újfent nagy hatással volt a jegybank létszámára.

Új feladatok az integráció utáni időszakban

A vizsgált időszakban MNB-hez kerülő jelentős többlet feladat- és hatáskör a szervezeti struktúra átalakítását is szükségessé tette. A jogszabályi változások során az MNB-éhez újabb és újabb feladatok kerültek.

a, Felügyeleti terület bővülése

b, Pénzügyi Békéltető Testületi terület bővülése

c, Monetáris terület bővülése

c, Funkcionális területek

Összefoglalás

A Bank 2015-ben jelentősen több feladattal és felelősséggel rendelkezik, mint fennállása óta bármikor. Nagy változást jelentett a működésben a létszám tekintetében is a PSZÁF integrációja, és a 2014 és 2015 években a Bank feladatainak további bővülése. Az általános jegybanki funkciók ellátása mellett kiemelhető a devizahitel-rendezzéssel, a magyar bankrendszer átalakításával, a megerősített fogyasztóvédelmi és piacfelügyeleti vizsgálatokkal, a takarékszövetkezeti integrációval, a szanálással és reorganizációval kapcsolatos feladatok ellátása. Nagy hangsúlyt helyezett a Bank ebben az időszakban a makroprudenciális intézkedések előzetes és utólagos hatáselemzéseire, a Fogyasztóvédelmi Központ létrehozására, a megnövekedett bankjegyminőségi, illetve a bankjegyfejlesztéssel kapcsolatos intenzív feladatok ellátására, a bankjegyvédelmi tevékenység erősítésére, a pénzforgalmi helyszíni

ellenőrzésekre, a hitelintézetek és biztosítók kockázati monitoring rendszerének megújítására. Ezen új feladatok összességében jelentős hatással voltak a személyi állomány létszámának növekedésére.

Az MNB bérpolitikájának jogszabályi megalapozottsága

A Magyar Nemzeti Bank az integrációt megelőzően

A Magyar Nemzeti Bank (továbbiakban: Bank) alkalmazottaira 2012-ben is a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2011. évi CCVIII. törvény (továbbiakban: régi MNB tv.) 53. § (1) bekezdése alapján a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban: Mt.) rendelkezéseit kellett alkalmazni.

Ezen szabályok mentén valósult meg a PSZÁF köztisztviselőinek és munkavállalóinak az integrációja a Magyar Nemzeti Bankban, és velük a Bank 2013. október 1. napjától munkaviszonyt létesített. Az MNB tv. 151. § (1) bekezdése szerint, a Bank minden alkalmazottja az Mt. hatálya alá tartozik, ezért munkaviszonyban áll a Bankkal. Az Mt. hatálya alá tartozó szervezetekre a közalkalmazotti és a köztisztviselői szabályozás nem vonatkozik.

Az elnök, az alelnökök, a Monetáris Tanács tagjainak, a Pénzügyi Békéltető Testület elnökének havi bére, valamint a felügyelőbizottság tagjainak havi díjazása az MNB tv. 149. §-ban rögzített.

A jogszabályban kötelezően meghatározott körön kívüli alkalmazottak esetében a Bank a megfelelően képzett munkatársak megszerzéséhez és megtartásához szükséges bérezési rendszerét maga határozza meg, melyet az alábbiak jellemeznek:

- A bérstruktúra kialakítása során elsősorban az Mt. 12. § (1)-(3) bekezdésében alapvetően rögzített egyenlő bánásmód követelményére kell figyelemmel lenni.
„(1) A munkaviszonnyal, így különösen **a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.** E követelmény megsértésének orvoslása nem járhat más munkavállaló jogának megsértésével vagy csorbításával.

(2) Munkabérnek minősül az (1) bekezdés alkalmazásában minden, a munkaviszony alapján közvetlenül vagy közvetve nyújtott pénzbeli és természetbeni juttatás.

(3) A **munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.**”
- Mindez azt jelenti, hogy **a törvény kötelező rendelkezése alapján nem elegendő**, hogy a Bankon belül az egyes munkakörök között megvalósuljon az esélyegyenlőség, **azt a Bankon kívüli, azaz a munkaerő-piac viszonyai alapján is folyamatosan biztosítani kell. Ma is, mint mindenkor a munkaerőpiacon a versenyszféra, azon belül is elsősorban a kereskedelmi bankok, az állami tulajdonú gazdasági társaságok**

vezetőinek bérezésére, továbbá – tekintettel a Bank speciális jegybanki és felügyeleti funkciójára is – az európai jegybankok, valamint az Európai Központi Bank által meghatározott kompenzációs szintek határozzák meg a versenyképes bérszintet a Banknál.

- A 2013 márciusában felálló új vezetéssel a Bank is megújult, ezért a 2013-ig működő, és az azóta megújult Bank között egzakt összehasonlítási alap nincs, tekintettel arra, hogy a ma működő Bank jelentősen több feladattal és felelősséggel rendelkezik, mint fennállása óta bármikor.
- A vezetés által megvalósított bérpolitika irányának helyességét utólag is igazolja, hogy a kormány előtérbe helyezi az alpbért az egyéb teljesítmény-elismerésekkel szemben, mert alpbérlőközpontú javadalmazásra vonatkozó elveket fogalmazott meg a 1660/2015. (IX.15.) számú kormányhatározatban. A **Magyar Nemzeti Bank független intézmény, melyre így a kormányhatározat nem vonatkozik, azonban egyfajta iránymutatásként szolgál, hogy a kormány 2015 szeptemberében ugyan azt az alpbérlőközpontú díjazási rendszer kialakítást jelölte ki az állami vállalatok vezető állású munkavállalói részére, amelyet a Bank a teljes munkaállományra vonatkozóan már 2013 második felétől alkalmaz.**

A PSZÁF az integrációt megelőzően

A köztisztviselők a Kttv. alapján illetményben részesültek, melynek összetevői az alapilletmény, illetmény kiegészítés, a nyelvpótlék és vezetők esetében a vezetői pótlék. A munkaviszonyban foglalkoztatottak az Mt-nek megfelelően alpbérlőben részesültek. A PSZÁF tv. további, az általánostól eltérő szabályokat is megállapított a PSZÁF munkatársai esetében.

- 2012. március 1-jét követően a kimagasló teljesítményt nyújtó köztisztviselőnek a törvényben meghatározott illetményrendszerre vonatkozó szabályoktól eltérő személyi illetményt állapíthatott meg. Személyi illetmény a PSZÁF szervezeti és működési szabályzatában megállapított létszám legfeljebb húsz százalékáig volt adható a személyi juttatás előirányzata terhére. A személyi illetményt indokolás nélkül visszavonhatta a PSZÁF elnöke.

- a PSZÁF saját hatáskörben maga állapíthatta meg a béren kívüli juttatásait.

- a PSZÁF elnöke által adható jutalom mértékét szabályzatában kellett meghatározni azzal, hogy a jutalmazásra fordítható összeg és a jutalom mértékét csak a PSZÁF tv-ben korlátozhatta a jogalkotó.

Az MNB bérpolitikája a 2014-2015. évben

A bérpolitika: azon intézkedések, módszerek, eszközök és operatív tevékenységek összessége, amelyek a bérezési viszonyok befolyásolását, alakítását, az adott szervezet mindenkor működését szolgálják.

A Magyar Nemzeti Bank bérpolitikáját úgy alakítja, hogy a szervezet mindenkor működését megfelelően szolgálja, biztosítva a jogszabály által előírt sokrétű feladatok elvégzéséhez szükséges magas minőségű munkaerő folyamatos rendelkezésre állását.

Az MNB bérlpolitikájának súlyponti elemei, alapelvei:

- versenyképes jövedelem biztosítása
- azonos munkáért és teljesítményért - azonos bér elv
- transzparencia jegyében alpbér központú javadalmazási rendszer
- a munkavállalók rendkívüli teljesítménye elismerésének lehetősége
- a szolidaritás elvének érvényesítése
- egyéni ambíciók támogatása
- megnyílik a lehetőség a kiváló munkavégzés, kiemelkedő teljesítmény utólagos elismerésére

A munkakörcsaládokon alapuló bérezési rendszer bevezetése

A Bank 2014-es bérezési politikája a 2013-ban felvett új irányvonal mentén folytatódott. A korábbi munkakörcsaládokra épülő rendszer átalakult, az MNB új bérsáv-rendszert vezetett be, amelynek eredményeképpen a besorolási szintek (bérsávok) száma 18-ról 9-re módosult. A Magyar Nemzeti Bank a munkatársaktól minden körülmények között azonos intenzitású, magas színvonalú, a bankot céljai eléréséhez közelebb vivő és odaadó munkavégzést vár el. A következő szintek kerültek meghatározásra:

27. számú táblázat

Besorolási szint
Főigazgató, Ügyvezető igazgató
Igazgató
Főosztályvezető
Osztályvezető, Felsővezetői titkárságvezető
Közgazdasági tanácsadó, Szakértő tanácsadó, Kiemelt szakértői csoportvezető, Igazgatói vezetői asszisztens
Közgazdasági elemző, Vezető szakértő, Szakértői csoportvezető
Elemző, Szakértő
Junior elemző, Referens, Vezetői asszisztens, Ügyviteli csoportvezető
Ügyintéző, szakmunka

Alpbérközpontú javadalmazási rendszer kialakítása, a bónusz rendszer kivezetése

Az alpbér központú javadalmazási rendszer bevezetésével, azaz a teljesítménybónuszok alpbérbe történő beépítésével a kifizetések láthatóvá váltak, így téve transzparensse a munkavállalói jövedelmeket. A munkavállalók teljesítményének alapvető ellentételezését a kellően motiváló alpbér biztosítja. A rendszer átalakítása a munkavállalók részére nagyobb anyagi biztonságot eredményezett, mivel kikerült a személyi juttatások közül egy nehezen mérhető teljesítményöszöntő elem. A teljesítménybónusz kivezetése és alpbérbe történő beépítése során a korábbi teljesítménybónusz mértékének 2/3-a került figyelembevételre.

A béрharmonizáció megteremtése a PSZÁF integráció óta

A közigazgatásból hozott eltéréseken alapuló illetményrendszer, a félévente rendszeresen esedékes jutalmak a PSZÁF dolgozói esetében és az MNB egyszerű és letisztított alpbér alapú rendszerének egyesítése komoly anomáliákhoz vezetett. Így ezek kezelésére szükséges volt a bérek harmonizációja, amit az MNB igazgatósága 2014. január 21-i döntése alapján végre is hajtott. Az integrációt megelőzően a PSZÁF egy főre vetített személyügyi juttatásai rendre meghaladták az MNB-ben megfigyelhető összegeket.

A volt PSZÁF munkatársak besorolása az egyes bérsávokba megtörtént, ami a bérek harmonizációját is maga után vonta. Alapelv volt, hogy a munkatársak bére semmilyen körülmények között se csökkenjen.

Bértömeg-gazdálkodás

A Bank a komplex elvárásoknak és az erősen kontrollált gazdálkodásnak egyszerre elege tévő olyan módszerek alkalmazása iránt elkötelezett, amellyel egyúttal támogatja a vezetőket az irányításuk alá tartozó területek feladatainak mind teljesebb megvalósításában. E cél elérését segíti a javadalmazást átölelő új gazdálkodási szabályrendszer, a bértömeg-gazdálkodás.

A 2015 II. félévtől bevezetett gazdálkodási forma nem a klasszikus, évtizedekkel ezelőtt alkalmazott bértömeg-gazdálkodás, amelyben a rendelkezésre álló bértömeg nagysága kényszerpályán követi az előre meghatározott, kiemelt mutatószámokat. A bértömeg nagysága a szakterületek által meghatározott létszám- és munkaerő-szükséglet függvénye, erősíti a Bank működésében az átláthatóságot, a takarékoságot és a hatékonyságot. A bértömeg-gazdálkodással biztosítható a minőségi munkaerő felvétele, megtartása és ösztönzése is.

A bértömeggel való gazdálkodás várható hatásai:

- gyors reaklási lehetőség a változásokra,
- a szakterületekkel szembeni bizalom és önállóságuk növelésére,
- a lokális szinten kezelhető problémák gyors és hatékony kezelésének képességére,
- a tényadatokkal való szembesítés tudatosabb gazdálkodásra ösztönöz,
- a létszámot közvetve optimalizálja,
- megnyílik a lehetőség a kiváló munkavégzés, kiemelkedő teljesítmény utólagos elismerésére

Összességében a bértömeg-gazdálkodás célja, hogy az egyes területek stratégiai feladatainak teljesítése a bérezésben is megjelenjen, ösztönözzön a munkaerő-szükséglet folyamatos vizsgálatára és a jelenleginél is ésszerűbb, takarékosabb létszám-gazdálkodásra.

Jövedelemstruktúra az MNB-ben

Jövedelemként az alpbér, valamint a változó pénzkifizetések (jutalom, bérpótlék) összege értelmezhető a Bankban, amely a személyi jellegű ráfordításokon belül tartalmilag az állományba tartozók bérköltségét jelenti. A Bank jelenleg az alpbéren felül pótlékokat és jutalmat fizet a belső szabályzatai alapján.

A 2016. évi XXXI. törvény módosította a jegybanktörvényt, megváltoztatva az elnök, az alelnökök, a Monetáris Tanács, valamint a Felügyelőbizottság tagjainak bérezési viszonyait. Ennek értelmében az elnök MNB-től származó havi bére 5 millió forint, az alelnök MNB-től származó bére az elnök havi bérének 90%-a. A Monetáris Tanács 9. § (4) bekezdés c) pontjában meghatározott tagjainak MNB-től származó bére az elnök havi bérének 60%-a. A felügyelőbizottság elnökének tiszteletdíja az elnök havi bérének 70%-a, a további FB-tagok tiszteletdíja az elnök havi bérének 60%-a. Az MNB elnökét és alelnökeit a monetáris tanácsi tagságért külön díjazás nem illeti meg.

A Magyar Nemzeti Bank biztonsági stratégiájáról

Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiájáról szóló 1035/2012. (II. 21.) Korm. határozatban foglaltak szerint „Magyarország gazdasági és pénzügyi rendszerének stabilitása és ellenálló képessége fontos nemzeti érdek és biztonságpolitikai szempont”. A gyorsan változó biztonsági környezetben különösen fontos, hogy az MNB a jogszabályokban meghatározott feladatainak zavartalan ellátását stabil biztonsági háttér támogassa. E háttér kialakítása során a jegybank elkötelezett a modern biztonsági kihívásokra adandó komplex válaszok meghatározásában, a biztonsági és védelmi felkészülés hatékony végrehajtásában, hiszen a munkatársak és az MNB-vel kapcsolatban állók bizalmának, valamint a társadalom részéről az MNB-vel szemben megnyilvánuló közbizalom stabil fenntartása és megóvása az MNB alapvető érdeke, és egyben nemzetbiztonsági érdek.

A stratégia szerint a biztonság olyan állapot, amelyben a szervezetnek a lehető legkisebb veszéllyel szembenéznie, tevékenységét zavartalanul és korlátozások nélkül képes végezni, a fenyegetettség bekövetkezési valószínűségéből és a lehetséges kárértékekből származtatott kockázat minimalizálása biztosított, és a kockázatkezelési eljárások eredményeként kialakuló maradékkockázat a felvállalható tartományban marad. Az így definiált biztonság megteremtésének középpontjában a megelőzés áll, mely a biztonságot alapvetően meghatározó és befolyásoló szabályrendszer betartásának és betartatásának folyamatba épített, célzott és átfogó ellenőrzését foglalja magába. E biztonsági intézkedések alkalmazása során az MNB törekszik arra, hogy azok folyamatosan kövessék a releváns, bármely forrásból származó fenyegetettség változásait, annak érdekében, hogy az intézmény a kockázatkezelési eljárásaival a maradékkockázatokat a felvállalható tartományban tudja tartani. A működést alapvetően befolyásoló eljárások, rendszerek kialakításakor, módosításakor és ellenőrzésekor, illetve az ezekhez kapcsolódó kockázatelemzések során a legkedvezőtlenebb fenyegetettség feltételezéséből kell kiindulni, annak érdekében, hogy az alkalmazott biztonsági intézkedések a professzionális ismeretekkel és eszközökkel végrehajtott támadások ellen is védelmet nyújtsanak.

A stratégia a kockázatarányos megközelítést alkalmazva, a legjobb gyakorlathoz igazítva hajtotta végre az informatikai biztonsági területek fejlesztését. Az informatikai rendszerekben képződő biztonsági incidensek megelőzését, illetve detektálását támogató alkalmazások, a központosított jogosultságkezelés, a hálózatbiztonsági intézkedések, valamint a munkavállalók rendszeres oktatása és tudatosítása is hozzájárul az informatikai rendszerek biztonságos működtetéséhez. A bankbiztonsági stratégia végrehajtása során fontos szempont volt a megfelelő fizikai védettség helyzet eléréséhez és fenntartásához szükséges intézkedések maradéktalan végrehajtása, a hatékony biztonságtechnikai üzemvitel feltételeinek kialakítása és fenntartása, a nemzetközi jegybanki gyakorlat szerinti védelmi színvonal megközelítése, valamint egységes, integrált, a kor biztonságtechnikai színvonalának, és az MNB – nemzetgazdaságban betöltött – stratégiai funkciójának megfelelő biztonságtechnikai rendszer létrehozása.

Az irányítás és a szakmai szempontok egységesítése érdekében a jegybanki épületeken belüli élőerős őrzés – a jogszabályok szerint kialakított – Fegyveres Biztonsági Őrséggel történik. Ezt kiegészítendő, az MNB épületeivel határos közterületeken történő hatékony védelmi intézkedések érdekében visszaállításra kerültek a Készenléti Rendőrség által biztosított őrzési, járőr, illetve mozgóőri feladatok.

A minősített adatok kezelésére a jogszabályi követelményeknek mindenben megfelelő infrastruktúra áll rendelkezésre.

A stratégia által meghatározott biztonságos állapot megfelelő szinten tartása napi feladat, mely egyben minden munkavállaló személyes, biztonság tudatos magatartásán alapuló felelőssége is. Az MNB által alkalmazott humánkockázat-szűrés kiterjed a jogszabályokban meghatározott előzetes hozzájáruláson, valamint a törvényi kötelezéseken alapuló ellenőrzésekre. A panaszokról és közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény alapján az MNB munkáltatói visszaélés-bejelentési rendszert is működtet. Az MNB a munkavállalók kockázattudatosságának fejlesztése érdekében gondoskodik rendszeres tájékoztatásokról, oktatásokról megrendelésre.

Az MNB – mint az ország honvédelmi felkészülésének egyes feladatainak ellátásában részt vevő szerv – biztosítja a tevékenységéhez kapcsolódó védelmi igazgatási tervezési feladatokat.

Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiájában és a kapcsolódó jogszabályokban jelentős hangsúlyt kaptak a gazdaságbiztonságra, valamint a pénzügyi ágazatba tartozó létfontosságú rendszerelemekre vonatkozó feladatok, amelyek végrehajtásában az intézmény is részt vesz. Az MNB és a védelmi igazgatási szervek között magas színvonalú szakmai együttműködés szilárdult meg, a jegybank szakértői eredményesen és példaértékűen hajtották végre a honvédelmi feladatokra való felkészülés intézményi feladatait, valamint vettek részt védelmi igazgatási és válságkezelési gyakorlatokon. Az MNB szakértői közreműködés biztosításával vesz részt a Honvédelmi Igazgatási Koordinációs Tárcaközi Munkacsoport tevékenységében, emellett munkahelyi polgári védelmi szervezetet is működtet, amelynek tagjai rendszeres felkészítésben részesülnek a katasztrófhelyzetek esetén végrehajtandó polgári védelmi feladatok ellátására.

A belső ellenőrzési szervezet tevékenysége

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény értelmében a Magyar Nemzeti Bank (MNB) Belső ellenőrzési főosztálya (a továbbiakban: BEL) a 14. § (3) bekezdésében foglalt korlátozással a felügyelőbizottság (a továbbiakban: FB), a felügyelőbizottság hatáskörébe nem tartozó feladatok tekintetében az igazgatóság irányítása alá tartozik.

A BEL szakmai kapcsolatban áll a Központi Bankok Európai Rendszerének (KBER vagy ESCB) Belső Ellenőrzési Bizottságával és a Bank kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaságokkal, illetve azok 100%-os tulajdonú társaságaival. A belső ellenőrzés függetlenségét az alapszabályában lefektetett elvek és a szervezeti státusza biztosítja, munkáját az Institute of Internal Auditors (IIA) nemzetközi sztenderdek alapján végzi.

2015. negyedik negyedében a belső ellenőrzésen tizenhat munkavállalói státusz volt, két pozícióra a kiválasztás folyamatban van. Más országok jegybankjainak az ellenőrzési gyakorlata alapján a szervezet létszámának 1-1,5%-át adják a belső ellenőrzés dolgozói, ez a szám a 16 betöltött státusszal 1,2 % lesz az MNB esetében.

A BEL 2015-ben összesen 41 jelentéssel záruló vizsgálatot végzett, ebből 20 az éves auditterv alapján végrehajtott vizsgálat, 4 rendkívüli vizsgálat, továbbá 17 utóvizsgálat volt. Az év során a főosztály az FB-t és az igazgatóságot a munkaterv teljesítéséről írott jelentés formájában negyedévente tájékoztatta.

A 2015. évi ellenőrzési tevékenység eredményeként összesen 45 megállapítás született, ebből a leányvállalatokra 10 megállapítás vonatkozott. A vizsgálatok során tett megállapításokat az érintettek kivétel nélkül elfogadták.

A BEL a rendelkezésére álló erőforrások felhasználása során 2015-ben is arra helyezte a hangsúlyt, hogy azokat a lehető legnagyobb mértékben ellenőrzési tevékenységre fordítsa. Ennek eredményeként a teljes ellenőrzési kapacitás 92%-át fordította audit jellegű tevékenységre, ami az EU tagországok jegybankjai felé megfogalmazott informális 80%-os ellenőrzési részarány cél fölött van.

2015-ben a BEL a vizsgálatokra szánt idő (auditori napok alapján) 66%-át fordította alaptevékenységek auditjára, 29%-a pedig megoszlott a felügyelőbizottság hatáskörébe tartozó különböző feladatok között. A munkaidő fennmaradó 5%-ban utóvizsgálatokat végzett.

Az FB 2015-ben és 2016. 1. negyedében 11 darab, a hatáskörébe tartozó vizsgálati jelentést kapott. A BEL a FB saját hatáskörében indított három vizsgálatában közreműködőként vett részt. A felügyelőbizottság hatáskörébe tartozó témákra vonatkozó — és a jelen beszámoló által felölelt időszakot tartalmazó — vizsgálatok összefoglalása a 3. sz. mellékletben található.

A BEL 2015-ben 25 utóvizsgálatot, ezen belül 17 önálló jelentéssel záruló utóvizsgálatot végzett. A főosztály az év során a korábban tett 68 megállapításra tett intézkedéseket ellenőrizte utóvizsgálat keretében. Ennek során vizsgálta többek között az Állami Számvevőszék 2015. évre vonatkozó javaslatai kapcsán az MNB elnöke által elrendelt intézkedések végrehajtását, a banküzembiztonság, a kockázatkezelési rendszer és az informatikai

rendszerekhez való hozzáférési jogosultságokat. Az utóvizsgálatok keretében áttekintett kockázatcsökkentő intézkedéseket a BEL 5 kivétellel megfelelőnek találta.

A BEL által elvégzett 2015. évi utóvizsgálatok közül 9 tartozott az FB hatáskörébe, a 2016. első negyedévi utóvizsgálatok közül további 4, melyek felsorolását a 3. sz. melléklet tartalmazza.

Az MNB belső ellenőrzése operatíván közreműködik a KBER keretében működő Belső Ellenőrzési Bizottság (IAC) munkájában. A BEL részt vett a bizottság rendszeres ülésein, közreműködött számos előterjesztés megvitatásában, közös felmérések, vizsgálatok végrehajtásában. 2016-ban egy kollégánk felvételt nyert a statisztikai munkacsoportba és ezt követően aktívan részt vesz az év során megvalósuló vizsgálatok koordinálásában, a vizsgálati programok kidolgozásában és az IAC ellenőrzési módszertanának továbbfejlesztésében.

A felügyelőbizottság 2015 decemberében elfogadta a BEL 2016. évi munkatervét, amelyet az igazgatóság is jóváhagyott.

* * *

Jelen éves jelentést a Magyar Nemzeti Bank Felügyelő Bizottsága 2016-5/III. számú határozatával elfogadta.

MELLÉKLETEK

1. sz. melléklet

A beszámolási időszak alatt megtartott Felügyelőbizottság-ülések időpontjai, valamint a megtárgyalt napirendi pontok

2015. július 28. (alakuló ülés)

1. Az új felügyelőbizottság megalakulása, munkatársai
2. A felügyelőbizottság ügyrendjének megállapítása
3. A felügyelőbizottság 2015. évi munkaterve
4. A felügyelőbizottság 2015. évi költségterve
5. Ülésezési rend
6. Egyebek

2015. szeptember 4.

1. Beszámoló az MNB 2013., illetve 2014. évi mérleg és eredménykimutatásáról
2. Tájékoztató az MNB működési költségeinek 2014. évi alakulásáról
3. Tájékoztató az MNB 2015. évi gazdálkodási tervéről
4. Tájékoztató az MNB leányvállalatainak 2014. évi gazdálkodásáról, 2015. évi tervéről
5. Tájékoztató a belső ellenőrzés szervezeti felépítéséről
6. Tájékoztató a belső ellenőrzés 2015. évi tevékenységéről, az elvégzett vizsgálatokról
A belső ellenőrzés 2015. szeptember-december közötti időszakra vonatkozó munkatervének jóváhagyása
7. Az MNB „Értéktár-programmal” kapcsolatban kiadott sajtóközleményei, 2015. július-augusztus (5 db)
Vizsgálat kezdeményezése az MNB Értéktár-programjával kapcsolatban
8. Tájékoztató az MNB igazgatóságának 2014-15. évi határozatairól (a felügyelőbizottságot érintő kérdésekben)

9. Tájékoztatás kérése a felügyelőbizottság következő ülésére:

- Az MNB ingatlanstratégiája, a 2014-2015-ben vásárolt ingatlanok bemutatása, funkciójuk, tényleges, illetve tervezett hasznosításuk

- Az MNB részvétele alapítványokban 1990-től visszatekintve. A jelenlegi alapítványokkal kapcsolatos stratégiai célok, tevékenységük jellemzői, gazdálkodásuk

- A PSZÁF beolvadásának tapasztalatai, az egységes irányítás szervezeti és személyi keretei, a hatékony működés biztosítása

10. Egyebek

2015. szeptember 25.

1. Tájékoztató az MNB 2015. évi mérleg- és eredmény-kimutatásáról
2. Tájékoztató az MNB 2015. I. félévi gazdálkodásáról
3. Tájékoztató az MNB nem 100 %-os tulajdonú leányvállalatainak 2014. évi gazdálkodásáról (KELETR, KELER KSZF, BÉT)
4. Tájékoztató az MNB ingatlanstratégiájáról, a 2014-2015-ben vásárolt ingatlanok bemutatása, funkciójuk, tényleges, illetve tervezett hasznosításuk
5. Tájékoztató az MNB alapítványokban való részvételéről 1990-től kezdődően. A jelenlegi alapítványokkal kapcsolatos stratégiai célok, tevékenységük jellemzői. Az MNB FB jogi lehetőségei az alapítványok vizsgálatában
6. Tájékoztató a PSZÁF beolvadásának tapasztalatairól, az egységes irányítás szervezeti és személyi kereteiről, a hatékony működés biztosításáról
7. Tájékoztató az MNB FB iratkezelési rendjéről (a „nem nyilvános irat” kategória)
8. Egyebek

2015. október 30.

1. Jelentés az MNB 100%-os tulajdonában lévő leányvállalatok 2015. évi I. féléves gazdálkodásáról
2. Jelentés az MNB 2014-2015. évi beruházásairól
3. Jelentés az MNB beszerzési politikájáról, 2015. évi közbeszerzési tervéről és az eljárásokról
4. Jelentés az MNB 2014-2015. évi létszám- és bérpolitikájáról
5. Jelentés az MNB belső ellenőrzésének - az FB hatáskörébe tartozó - vizsgálati jelentéseiről
6. Jelentés az MNB Ismeretterjesztési és Támogatási Bizottságának 2014-2015. évi tevékenységéről, beszámoló a konkrét megállapodásokról
7. Egyebek

2015. november 27.

1. Jelentés az MNB 2014-2015. évi peres ügyeiről
2. Jelentés az MNB biztonsági stratégiájáról
3. Előterjesztés az MNB FB 2016. évi költségtervéről
4. Előterjesztés az MNB FB által indított, jelenleg futó vizsgálatokkal kapcsolatos aktuális kérdésekről, valamint az ingatlanstratégia-vizsgálat költségvetési keretéről
5. Előterjesztés a Magyar Nemzeti Bank alapítványokban történő részvételét vizsgáló eljárás ellenőrzési tervéről
6. Jelentés a Pénzügyi Békéltető Testület munkájáról, határozatairól
7. Egyebek

2015. december 15.

1. Jelentés az MNB III. negyedévi gazdálkodásáról, az eredményelemzésről
2. Előterjesztés az MNB Belső ellenőrzési főosztály 2016. évi ellenőrzési tervéről
3. Előterjesztés az MNB FB 2016. évi munkatervéről
4. Egyebek

2016. január 29.

1. Jelentés az MNB 2016. évi pénzügyi tervéről
2. Az MNB 2015. évi beszerzési/közbeszerzési tevékenységének tapasztalatai
3. Tájékoztatás az Európai Unió tagországai jegybankjainak tőkeszerkezetéről
4. Jelentés a Budapesti Értéktőzsde megvásárlásáról
5. Jelentés az MNB 2014-2015. évi létszám- és bérpolitikájának jogszabályi megalapozottságáról, a konkrét megvalósítás bemutatása részletes, összehasonlító adatokkal
6. Tájékoztatás az MNB könyvvizsgálati tervéről
7. Egyebek

2016. március 4.

1. Jelentés a Magyar Nemzeti Bank felügyelőbizottsága által a jegybank ingatlanstratégiájának vizsgálata tárgyában indított eljárás eredményéről
2. Jelentés a Magyar Nemzeti Bank Belső ellenőrzési főosztályának 2015. évi tevékenységéről

3. Jelentés a Magyar Nemzeti Bank Belső ellenőrzési főosztálya önértékelési eredményéről, az azzal kapcsolatban felmerült kérdésekről
4. Jelentés a Magyar Nemzeti Bank Belső ellenőrzési főosztálya által „Az MNB támogatási rendszere” tárgyában végzett ellenőrzés kapcsán
5. Jelentés a Magyar Nemzeti Bank Belső ellenőrzési főosztálya által „A leányvállalatok irányítási rendszere” tárgyában végzett ellenőrzés kapcsán
6. Az MNB 2016. évi beszerzési/közbeszerzési tervének főbb tényei
7. Jelentés a GIRO Zrt., a KELER Zrt., a KELER KSZF Zrt. és a BÉT 2015. évi tevékenységéről, a vállalat működésének és erőforrásainak bemutatása
8. Tájékoztató az MNB FB 2015. évi költségfelhasználásának tényadatairól, valamint a működés teljes költségéről
9. Egyebek

2016. március 23.

1. Jelentés az MNB működési költségeinek, beruházásainak 2015. évi alakulásáról
2. Tájékoztató a Magyar Nemzeti Bank Oktatási igazgatóságának tevékenységéről
3. Tájékoztató a Magyar Nemzeti Bank IT-stratégiájáról
4. Jelentés a Magyar Nemzeti Bank Belső ellenőrzési főosztálya által az "IT hatékonyság vizsgálata" tárgyban végzett ellenőrzés kapcsán
5. Jelentés a Magyar Nemzeti Bank Korrupcióellenes és integritás munkacsoportjának 2015. évi tevékenységéről – az MNB korrupcióellenes és integritásvédelmi stratégiájának bemutatása
6. Egyebek

2016. április 29. (kihelyezett ülés: Pénzjegynyomda Zrt.)

1. Jelentés a Pénzjegynyomda Zrt. 2015. évi tevékenységéről, a vállalat működésének és erőforrásainak bemutatása
2. Jelentés a Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottsága által a jegybank Értéktár-programjának vizsgálata tárgyában indított eljárás eredményéről
3. Jelentés a Magyar Pénzverő Zrt. 2015. évi tevékenységéről, a vállalat működésének és erőforrásainak bemutatása
4. Jelentés a Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottsága által a jegybank ingatlanstratégiájának vizsgálata tárgyában indított eljárás eredményéről
5. Vizsgálat kezdeményezése a Magyar Nemzeti Bank belső működésével kapcsolatos kockázatok kezelésével kapcsolatban
6. Jelentés az MNB Igazgatóságának 2016. I. negyedévi határozatairól (működésirányítási kérdésekben)

2016. május 17. (zárt ülés)

1. A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015. évi országgyűlési beszámolója
2. Az FB jelentése a részvényes részére az MNB 2015. évi mérlegéről és eredmény-kimutatásáról

2016. május 20.

1. Jelentés az MNB 2016. I. negyedévi gazdálkodásáról
2. Összehasonlító elemzés az MNB 2015. évi működési költségeinek és beruházási kiadásainak tervezett és tényleges alakulásáról
3. Jelentés az MNB 2015. évi mérlegéről és eredmény-kimutatásáról
4. Jelentés a PSFN Kft. 2015. évi tevékenységéről, a vállalat működésének és erőforrásainak bemutatása
5. Jelentés az MNB-Biztonsági Szolgáltatások Zrt. alapítástól folytatott tevékenységéről, tapasztalatok
6. Biztonsági incidensek az MNB-ben személyi, szervezeti, infrastrukturális és dologi szempontból
7. Az informatikai biztonság státusza és az informatikai biztonsági incidensek kezelése
8. Tájékoztatás az MNB FB 2016. I. negyedévi működési költségeinek tényadatairól

A felügyelőbizottság beszámolási időszakban hozott érdemi határozatai

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-1/I. számú határozata

az Ügyrend 2. §-ának kiegészítéséről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-1/II. számú határozata

az Ügyrend 2. §-ának kiegészítéséről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-1/III. számú határozata

az Ügyrend 2. §-ának módosításáról

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-1/IV. számú határozata

az Ügyrend 2. §-ának kiegészítéséről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-1/V. számú határozata

az Ügyrend 4. §-ának módosításáról

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-1/VI. számú határozata

az Ügyrend elfogadásáról

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-1/VII. számú határozata

a munkaterv kiegészítéséről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-1/VIII. számú határozata

a munkaterv kiegészítéséről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-1/IX. számú határozata

a 2015. december 31-ig szóló Munkaterv elfogadásáról

FB MUNKATERVE 2015. DECEMBER 31-IG

2015. augusztus

1. Az MNB 2013. és 2014. évi mérleg- és eredménykimutatása, beszámolója
2. Tájékoztató az MNB 2015. évi pénzügyi tervéről
3. A belső ellenőrzés 2014. évről szóló beszámolója (határozat)
4. A belső ellenőrzés 2015. II. félévi munkatervének elfogadása (határozat)
5. Tájékoztató az MNB Igazgatóságának 2014. II. félévi 2015. I-IX. havi határozatairól (működésirányítási kérdésekben)
6. Tájékoztató a belső ellenőrzés működéséről

2015. szeptember

1. Tájékoztató az MNB működési költségeinek, beruházásainak 2014. évi alakulásáról
2. Tájékoztató az MNB 2015. évi I. félévi gazdálkodásáról
3. Tájékoztató az MNB leányvállatainak 2014. évi gazdálkodásáról, 2015. évi tervéről

2015. október

1. Tájékoztató az MNB értéktári programjáról, ill. 2014-2015. évi szponzorációs tevékenységéről
2. Tájékoztató az MNB 2014-2015 évi létszám és bérpolitikájáról
3. Tájékoztató az MNB 2014-2015. évi beruházásairól
4. Az MNB belső ellenőrzésének – FB hatáskörbe tartozó - vizsgálati jelentései
5. Tájékoztató az MNB beszerzési politikájáról, 2015 évi közbeszerzési tervéről és az eljárásokról

2015. november

1. Tájékoztató az MNB 2014-2015. évi peres ügyeiről
2. Tájékoztató a Pénzügyi Békéltető Testület munkájáról, határozatairól
3. Tájékoztató az MNB biztonsági stratégiájáról
4. Tájékoztató az MNB IT stratégiájáról, az IT biztonság helyzetéről
5. Tájékoztató az MNB III. negyedévi gazdálkodásáról, 2015 évi várható eredményéről

2015. december

1. A belső ellenőrzés 2016. évi ellenőrzési terve
2. Az MNB FB 2016. évi munkaterve
3. Az MNB FB 2016. évi költségterve

.....
Dr. Papcsák Ferenc
a Magyar Nemzeti Bank
Felügyelőbizottságának
elnöke

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-1/X. számú határozata

2015. évi költségtervének elfogadásáról

A Felügyelőbizottság 2015. évi költségtervét 53 400 ezer forint összegben, az alábbiak szerinti részletezésben jóváhagyja:

Költségnem megnevezése	Összeg (Ft)
Szakértői díjak	50 000 000
Taxi- és utazási költség, parkoló díj	1 500 000
Szakkönyvek, folyóiratok, irodaszerek és egyéb adminisztrációs anyagok költsége	800 000
Üzleti vendéglátás költségei	500 000
FB jelentés nyomdai költsége	250 000
Futárszolgálat díja	200 000
Irodai gépek javítási és karbantartási költségei	150 000
Összesen:	53 400 000

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-2/IX. számú határozata

a Belső ellenőrzési főosztály 2015. szeptember 1. és december 31. közötti időszakra vonatkozó munkatervének jóváhagyásáról.

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-2/XI. számú határozata

az „MNB Értéktár-program” vizsgálatának elrendeléséről.

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-2/XIII. számú határozata

az alábbi témakörökben történő tájékoztatáskérésről:

- Az MNB ingatlan gazdálkodási stratégiája, a 2014-2015-ben vásárolt ingatlanok bemutatása, funkciójuk, tényleges, ill. tervezett hasznosításuk
- Az MNB részvétele alapítványokban 1990-től visszatekintve. A jelenlegi alapítványokkal kapcsolatos stratégiai célok, tevékenységük jellemzői, gazdálkodásuk

- A PSZÁF beolvadásának tapasztalatai, az egységes irányítás szervezet- és személyi keretei, a hatékony működés biztosítása

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-3/V. számú határozata

ajánlás megfogalmazásáról

A Felügyelőbizottság ajánlást fogalmaz meg arra vonatkozóan, hogy a számviteli törvény figyelembevételével évente értékelésre kerüljenek az MNB által vásárolt ingatlanok vagyoneértékelés és forgalmi érték szempontjából.

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-3/VI. számú határozata

az MNB ingatlanstratégiájával kapcsolatos vizsgálat elrendeléséről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-3/VII. számú határozata

az MNB ingatlanstratégiájával kapcsolatos vizsgálatot vezető felügyelőbizottsági tag személyéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-3/VIII. számú határozata

az MNB ingatlanstratégiájával kapcsolatos vizsgálati jelentés benyújtásának határidejéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-3/XIII. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank ingatlanstratégiájának vizsgálatát célzó ellenőrzési terv jóváhagyásáról

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-4/IV. számú határozata

az MNB 100 %-os tulajdonában lévő leányvállalatok 2015. évi I. féléves gazdálkodásáról szóló jelentés tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-4/V. számú határozata

az MNB 2014-2015. évi beruházásairól szóló jelentés tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-4/VI. számú határozata

az MNB beszerzési politikájáról, 2015. évi közbeszerzési tervéről és az eljárásokról szóló jelentés tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-4/VII. számú határozata

az MNB 2014-2015. évi létszám- és bérszabályozásáról szóló jelentés tudomásulvételéről

A Felügyelőbizottság tudomásul veszi az MNB 2014-2015. évi létszám- és bérszabályozásáról szóló jelentést, azzal, hogy a jegyzőkönyvben foglaltak alapján a Személyügyi igazgatóság készítse el az előterjesztés kiegészített változatát, és azt terjessze a Felügyelőbizottság elé.

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-4/VIII. számú határozata

az MNB belső ellenőrzésének – az FB hatáskörébe tartozó – vizsgálati jelentéseiről szóló jelentés tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-4/IX. számú határozata

az MNB Ismeretterjesztési és Támogatási Bizottságának 2014-2015. évi tevékenységéről, valamint a konkrét megállapodásokról szóló jelentés tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-4/X. számú határozata

az MNB alapítványokban történő részvételét vizsgáló eljárás költségkeretének meghatározásáról

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-4/XI. számú határozata

a Számviteli igazgatóság (SZV) költséggazdai hatáskörébe tartozó, 2016. évre vonatkozó működési költségigény kalkulált összegéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-5/IV. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank peres ügyeiről készített jelentés tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-5/V. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank biztonsági stratégiájáról szóló jelentés tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-5/VI. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016. évi költségtervének megállapításáról

Költségnem megnevezése	Összeg eFt
Üzleti vendéglátás költségei	1 000
Szakértői díjak	50 000
Taxi- és utazási költség, parkoló díj	3 000
Szakkönyvek, folyóiratok, irodaszerek és egyéb adminisztrációs anyagok költsége	5 000
Saját gépjármű használatának, valamint a személyi juttatásként adott parkolóbérlet költsége	5 000
Mobiltelefonok költsége	1 000
FB jelentés nyomdai költsége	250
Futárszolgálat díja	400
Irodai gépek javítási és karbantartási költségei	500
Összesen:	63 150

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-5/VII. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottsága által folytatott vizsgálatokban közreműködő külsős szakértők tudomásul vételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-5/VIII. számú határozata

az Értéktár-program vizsgálati határidejének meghatározásáról

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-5/IX. számú határozata

a 2015-3/VIII. számú, az MNB ingatlanstratégiájával kapcsolatos vizsgálati jelentés benyújtásának határidejéről szóló határozatának módosításáról

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-5/X. számú határozata

az MNB ingatlanstratégiáját vizsgáló eljárás költségkeretének meghatározásáról

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-5/XI. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank alapítványi részvételét vizsgáló ellenőrzési terv jóváhagyásáról

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-5/XII. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank alapítványi részvételét vizsgáló ellenőrzés véghatáridejének meghatározásáról

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-5/XIII. számú határozata

a Pénzügyi Békéltető Testület munkájáról, határozatairól készített jelentés tudomásul vételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-6/IV. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank III. negyedévi gazdálkodásáról, az eredményelemzésről készített jelentés tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-6/V. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank Belső ellenőrzési főosztálya 2016. évi ellenőrzési tervének jóváhagyásáról

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-6/VI. számú határozata

a külképviseletek missziójával, céljával, gazdálkodásával kapcsolatos áttekintő jelentés bekéréséről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-6/VII. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank munkatársainak külföldi utazásairól szóló jelentés bekéréséről, valamint a gépjárműhasználat kérdéseivel foglalkozó komplex vizsgálat elrendeléséről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-6/VIII. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank kockázatkezelésének vizsgálatáról

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-6/IX. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank Bankműveletek igazgatóságának és Gazdaságstratégiai igazgatóságának jelentéséről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-6/X. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank Igazgatóságának 2015. II. félévi határozatairól

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-6/XI. számú határozata

a Central Wechsel- und Creditbank felszámolásának folyamatáról, valamint a Német Demokratikus Köztársaság Állambiztonsági minisztériuma (Ministerium für Staatssicherheit) által a Magyar Nemzeti Bankban tárolt akták sorsáról szóló jelentés bekéréséről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015-6/XII. számú határozata

a munkaterv elfogadásáról

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának

2016. évre szóló

M U N K A T E R V E

2016. január

1. Az MNB 2016. évi pénzügyi terve
2. Jelentés az MNB 2014-2015 évi létszám és béripolitikájának jogszabályi megalapozottságáról, a konkrét megvalósítás bemutatása részletes, összehasonlító adatokkal
3. Jelentés a Budapesti Értéktőzsde megvásárlásáról
4. Jelentés a Magyar Nemzeti Bank tőkeszerkezetének vizsgálatáról – ajánlás a tulajdonos képviselője részére a Magyar Nemzeti Bank jegyzett tőkéjének mértékével kapcsolatban

2016. február

1. Az MNB 2015. évi beszerzési/közbeszerzési tevékenységének tapasztalatai, a 2016. évi terv főbb tényei
2. A belső ellenőrzés 2015. évi beszámolója
3. Jelentés a GIRO Zrt., a KELER Zrt., a KELER KSZF Zrt. és a BÉT 2015. évi tevékenységéről, a vállalat működésének és erőforrásainak bemutatása

2016. március (kihelyezett ülés: Magyar Pénzjegynyomda)

1. Jelentés a Pénzjegynyomda Zrt. és a Magyar Pénzverő Zrt. 2015. évi tevékenységéről, a vállalat működésének és erőforrásainak bemutatása
2. Jelentés a Magyar Nemzeti Bank Korrupcióellenes és integritás munkacsoportjának 2015. évi tevékenységéről – az MNB korrupcióellenes és integritásvédelmi stratégiájának bemutatása
3. Jelentés az MNB működési költségeinek, beruházásainak 2015. évi alakulásáról
4. Biztonsági incidensek az MNB-ben személyi, szervezeti, infrastrukturális és dologi szempontból; adatszivárgás
5. Jelentés Magyarország Magyar Nemzeti Bank által kezelt aranykészletének sorsáról
6. Jelentés a Magyar Nemzeti Bank munkatársainak külföldi utazásairól és gépjárműhasználatáról

2016. április

1. Jelentés a Magyar Nemzeti Bank aktuális bankbiztonsági feladatairól, az alkalmazott aktív és passzív védelmi rendszerekről
2. Jelentés az MNB Igazgatóságának 2016. I. negyedévi határozatairól (működésirányítási kérdésekben)
3. Jelentés a Birodalmi Németország, illetve annak jogutódjai, valamint Magyarország között a II. Világháborút megelőzően, az alatt és azt követően fennálló kereskedelmi és gazdasági kapcsolatokról eredő követelések és tartozások pontos viszonyának tisztázása, az egyenleg meghatározása, az elszámolás megejtése

2016. május

1. Jelentés az MNB 2015. évi mérlegéről és eredmény-kimutatásáról
2. Jelentés az MNB 2016. I. negyedévi gazdálkodásáról
3. Az FB jelentése a részvényes részére az MNB 2015. évi mérlegéről és eredmény-kimutatásáról
4. Az FB jelentése az Országgyűlés részére
5. Jelentés a PSFN Kft. és a MARK Zrt. 2015. évi tevékenységéről, a vállalat működésének és erőforrásainak bemutatása
6. Jelentés a Bajnai-kormány által az IMF-től felvett hitel jogi-pénzügyi körülményeiről, az elszámolás egyenlegéről

2016. június (kihelyezett ülés: Tiszaroff)

1. Jelentés a bankbiztonsági stratégia végrehajtásáról – az MNB-Biztonsági Szolgáltatások Zrt. alapítástól folytatott tevékenységének összegzése, tapasztalatok, figyelemmel a személy- és vagyónvédelmi kft. tevékenységére
2. Jelentés az MNB-Jóléti Kft. alapítástól folytatott üzleti tevékenységének tapasztalatairól, különös tekintettel a tiszaroffi üdülőre
3. Jelentés a Magyarország által a trianoni döntés következményeként létrejött országok számára jóvátétel keretén belül kifizetett összegek megalapozottságáról, arányáról és jogi-pénzügyi sorsáról

2016. szeptember

1. Jelentés az MNB 2016. évi I. félévi gazdálkodásáról
2. Jelentés a belső ellenőrzés 2015. I. félévi működéséről
3. Jelentés az MNB Igazgatóságának 2016. I. félévi határozatairól (működésirányítási kérdésekben)
4. Jelentés a Magyar Nemzeti Bank 100 %-os tulajdonában lévő leányvállalatok I. féléves gazdálkodásának eredményéről
5. Jelentés a Magyar Nemzeti Bank külképviselőinek tevékenységéről (jogi megalapozottság, fenntartásuk célja, eredményelvárások, költségek)

2016. október

1. Jelentés az MNB 2016. évi szponzorációs tevékenységéről, az Ismeretterjesztési és Szponzorációs Bizottság munkájáról, a konkrét megállapodásokról
2. Jelentés az MNB 2016. évi beruházásairól
3. Az MNB belső ellenőrzésének – FB hatáskörbe tartozó - vizsgálati jelentései
4. Az 1945-1990 közötti időszak során a volt kommunista országoknak nyújtott pénzügyi támogatások jogi-pénzügyi sorsának áttekintése, a követelések és tartozások pontos viszonyának tisztázása
5. Jelentés a Magyar Nemzeti Banknál végzett működési kockázatelemzés és üzletmenet-folytonossági vizsgálat eredményéről
6. Jelentés a Magyar Nemzeti Bank Bankműveletek igazgatóságának tevékenységéről
7. Jelentés a Magyar Nemzeti Bank Gazdaságstratégiai igazgatóságának tevékenységéről

2016. november

1. Jelentés az MNB 2016. évi peres ügyeiről
2. Jelentés a Magyar Nemzeti Bank Oktatási igazgatóságának tevékenységéről
3. Jelentés az MNB III. negyedévi gazdálkodásáról
4. Jelentés az MNB leányvállatainak 2016. évi gazdálkodásáról, 2017. évi terveiről
5. Jelentés a Central Wechsel- und Creditbank felszámolásának folyamatáról, valamint a Német Demokratikus Köztársaság Állambiztonsági minisztériuma (Ministerium für Staatssicherheit) által a Magyar Nemzeti Bankban tárolt akták sorsáról

2016. december

1. A belső ellenőrzés 2017. évi ellenőrzési terve
2. Az MNB FB 2017. évi munkaterve
3. Az MNB FB 2017. évi költségterve
4. Jelentés az MNB beszerzési politikájáról, 2016. évi közbeszerzési tervéről és az eljárásokról

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-1/IV. számú határozata

az MNB 2016. évi pénzügyi tervéről szóló jelentés tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-1/V. számú határozata

az MNB 2015. évi beszerzési-közbeszerzési tevékenységének tapasztalatairól szóló jelentés tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-1/VI. számú határozata

az Európai Unió tagországai jegybankjainak tőkeszerkezetéről szóló tájékoztatás tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-1/VII. számú határozata

a Budapesti Értéktőzsde megvásárlásáról szóló jelentés tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-1/VIII. számú határozata

az MNB 2014-2015. évi létszám- és bérszabályának jogszabályi megalapozottságáról, a konkrét megvalósítás bemutatása részletes, összehasonlító adatokkal szóló jelentés tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-1/IX. számú határozata

az MNB könyvvizsgálati tervéről szóló tájékoztatás tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-2/III. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottsága által a jegybank ingatlanstratégiájának vizsgálata tárgyában indított eljárás zárójelentésével kapcsolatos további kérdésekről

A Felügyelőbizottság a jegybank ingatlanstratégiájának vizsgálata tárgyában indított eljárás zárójelentésével kapcsolatban felkéri az előterjesztőt, hogy az ülésen meghatározott, és a jegyzőkönyv által dokumentált kérések és elvek mentén a jelentést dolgozza át és egészítse ki, s ismételt tárgyalásra április 15-ig nyújtsa be.

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-2/IV. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank Belső ellenőrzési főosztályának 2015. évi tevékenységéről szóló jelentés tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-2/V. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank Belső ellenőrzési főosztálya önértékeléséről, az azzal kapcsolatban felmerült kérdésekről szóló jelentés tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-2/VI. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank Belső ellenőrzési főosztálya által „Az MNB támogatási rendszere” tárgyában végzett ellenőrzésről szóló jelentés tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-2/VII. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank Belső ellenőrzési főosztálya által „A leányvállalatok irányítási rendszere” tárgyában végzett ellenőrzésről szóló jelentés tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-2/VIII. számú határozata

az MNB 2016. évi beszerzési/közbeszerzési tervének főbb tényeiről készült tájékoztató tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-2/IX. számú határozata

a GIRO Zrt., a KELER Zrt., a KELER KSZF Zrt. és a BÉT 2015. évi tevékenységéről, a vállalat működésének és erőforrásainak bemutatásáról szóló jelentés tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-2/X. számú határozata

az MNB FB 2015. évi költségfelhasználásának tényadatairól, valamint a működés teljes költségéről szóló tájékoztató tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-3/IV. számú határozata

az MNB működési költségeinek, beruházásainak 2015. évi alakulásáról szóló jelentés tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-3/V. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank Oktatási igazgatóságának tevékenységéről szóló tájékoztató tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-3/VI. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank IT-stratégiájáról szóló tájékoztató tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-3/VII. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank Belső ellenőrzési főosztálya által az "IT-hatékonyság vizsgálata" tárgyban végzett ellenőrzés ellenőri jelentésének tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-3/VIII. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank Korrupcióellenes és integritás munkacsoportjának 2015. évi tevékenységéről, valamint az MNB korrupcióellenes és integritásvédelmi stratégiájáról szóló jelentés tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-3/IX. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank belső működésével kapcsolatos kockázatok kezelését felmérő vizsgálat elrendeléséről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-4/III. számú határozata

a Pénzjegynyomda Zrt. 2015. évi tevékenységéről, a vállalat működésének és erőforrásainak bemutatásáról készített jelentés tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-4/IV. számú határozata

a Magyar Pénzverő Zrt. 2015. évi tevékenységéről, a vállalat működésének és erőforrásainak bemutatásáról készített jelentés tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-4/V. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottsága által a jegybank Értéktár Programját ellenőrző vizsgálat záródokumentumáról

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-4/VI. számú határozata

az Értéktár Programra vonatkozó jogi szabályozás erősítéséről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-4/VII. számú határozata

az Értéktár Program irányelveiről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-4/VIII. számú határozata

az Értéktár Program mögött lévő mecénási kör kiszélesítéséről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-4/IX. számú határozata

az Értéktár Program tervezési időszakainak átgondolásáról

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-4/X. számú határozata

az Értéktár Program kommunikációjáról

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-4/XI. számú határozata

az Értéktár Program közkinccsé tételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-4/XII. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottsága által az Értéktár Program vizsgálatával összefüggő adminisztratív kérdésekről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-4/XIII. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottsága által az Értéktár Program záródokumentumával összefüggő nyilvánosság megteremtéséről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-4/XIV. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottsága által a Magyar Nemzeti Bank belső működésével kapcsolatos kockázatok kezelésének vizsgálatáról

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-4/XV. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank belső működésével kapcsolatos kockázatok kezelésére irányuló vizsgálat költségkeretének meghatározásáról

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-4/XVI. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottsága által a Magyar Nemzeti Bank belső működésével kapcsolatos kockázatkezelési eljárásokat vizsgáló ellenőrzés vezetőjének kijelöléséről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-4/XVII. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottsága által a jegybank ingatlanstratégiájának vizsgálata tárgyában indított eljárás eredményéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-4/XVIII. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottsága által a jegybank ingatlanstratégiájának vizsgálatával kapcsolatos jelentés nyilvánosságáról

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-4/XIX. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottsága által az MNB Igazgatóságának 2016. I. negyedévi (működésirányítási kérdésekben hozott) határozatairól készített jelentés tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-4/XX. számú határozata

az MNB alapítványokban történő részvételét vizsgáló eljárás költségkeretének módosításáról

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-5/III. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2015. évi országgyűlési beszámolójáról

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-5/IV. számú határozata

a Magyar Nemzeti Bank 2015. évi éves jelentéséről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-6/II. számú határozata

a könyvvizsgáló meghallgatásáról

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-6/IV. számú határozata

a részvényesi jogok gyakorlójának szánt jelentés kiegészítéséről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-6/V. számú határozata

a könyvvizsgáló által a Felügyelőbizottság elé terjesztett, az MNB 2015. december 31-vel végződő üzleti évről készített jelentés tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-6/VI. számú határozata

az MNB 2016 I. negyedévi gazdálkodásáról szóló jelentés tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-6/VII. számú határozata

az MNB 2015. évi működési költségeinek és beruházási kiadásainak tervezett és tényleges alakulásáról szóló összehasonlító elemzés tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-6/VIII. számú határozata

a MNB 2015. évi éves jelentéséről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-6/X. számú határozata

az MNB–Biztonsági Szolgáltatások Zrt. alapítástól folytatott tevékenységéről és a tapasztalatokról szóló jelentésről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-6/XI. számú határozata

a PSFN Kft. 2015. évi tevékenységéről, a vállalat működésének és erőforrásainak bemutatásáról szóló jelentés tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-6/XII. számú határozata

a „Biztonsági incidensek az MNB-ben személyi, szervezeti, infrastrukturális és dologi szempontból” című jelentés tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-6/XIII. számú határozata

az informatikai biztonság státuszáról és az informatikai biztonsági incidensek kezeléséről szóló jelentés tudomásulvételéről

A Magyar Nemzeti Bank Felügyelőbizottságának 2016-6/XIV. számú határozata

az MNB FB 2016. I. negyedévi működési költségeinek tényadatairól szóló tájékoztató tudomásulvételéről

A Belső ellenőrzési főosztály — a felügyelőbizottság hatáskörébe tartozó — vizsgálatainak összefoglalása

I.

A beszámolási időszakban végzett, a felügyelőbizottság hatáskörébe tartozó belső ellenőrzési vizsgálatok témái

Kockázattértékelés és a Belső ellenőrzés irányító szerveinek igényei alapján végzett vizsgálatok:

1. (4/2015.) Tárgyi eszközgazdálkodás: Az MNB dokumentumkezelő eszközeinek hatékonysága
2. (10/2015.) Magyar Pénzverő Zrt. tulajdonosi ellenőrzése
3. (11/2015.) Az MNB tulajdonában lévő nemesfémkészletek meglétének ellenőrzése a MPV Zrt.-nél
4. (19/2015.) Felügyeleti tevékenység IT támogatottsága
5. (31/2015.) BISZ Központi Hitelinformációs Zrt.
6. (33/2015.) Az Adattárház felhasználói szempontú értékelése
7. (36/2015.) Leányvállalatok irányítási rendszere
8. (37/2015.) IT hatékonyság vizsgálata
9. (40/2015.) Az MNB támogatási rendszere
10. (42/2015.) EUCLID rendszer informatikai vizsgálata
11. (01/2016.) Business Continuity Management and IT Operations and Service Management (2016. március 31-én még folyamatban lévő)
12. (4/2016.) Pénzforgalom lebonyolítása (VIBER rendszerre fókuszálva)
13. (5/2016.) Magyar Pénzverő Zrt. tulajdonosi ellenőrzése
14. (18/2016.) Külföldi utazási költségek és gépjárműhasználat (2016. március 31-én még folyamatban lévő)

Utóvizsgálatok

15. (14/2015.) Inforex
16. (15/2015.) SWIFT
17. (16/2015.) Risk Management in the ESCB
18. (17/2015.) Üzletmenet-folytonosság
19. (23/2015.) Szervezetet átfogó kontrollok i kiküldetések
20. (24/2015.) Törzsadatkezelés
21. (25/2015.) Külső adatszolgáltatás

22. (34/2015.) MPV lapkabetés
23. (41/2015.) Az Állami Számvevőszék 2012. és 2013. évi, V-0687 azonosító számú vizsgálatának megállapításai kapcsán az MNB elnöke által elrendelt intézkedések vizsgálata
24. (7/2016.) 2012 IAC 17/2012. számú jelentés utóvizsgálata
25. (8/2016.) 2014 IAC 19/2014. számú jelentés utóvizsgálata
26. (15/2016.) Internet portál vizsgálata című jelentéshez (13/2009.) kapcsolódó intézkedések teljesítésének utóvizsgálata (2016. március 31-én még folyamatban lévő)
27. (19/2016.) Biztonsági mentések rendszere című jelentéshez (3/2009.) kapcsolódó intézkedések teljesítésének utóvizsgálata (2016. március 31-én még folyamatban lévő)

II.

A BEL — a felügyelőbizottság hatáskörébe tartozó témákra vonatkozó — fontosabb megállapításainak, ajánlásainak összefoglalása

Business Continuity Management and IT Operations and Service Management (1/2016. számú) vizsgálat az ESCB által központilag elrendelt és irányított ellenőrzés, melynek célja meggyőződni arról, hogy az MNB rendelkezik olyan folyamatokkal és kontrollokkal, amelyek biztosítják, hogy a kritikus tevékenységek, folyamatok meghatározott időn belül folytathatók legyenek vészhelyzet bekövetkezése esetén. Továbbá célja áttekinteni a vonatkozó keretrendszereket, a szabályok gyakorlati megvalósulását, az üzletmenet-folytonossági tervek elkészítését, tesztelését, a tesztek értékelését. (2016. március 31-én még folyamatban lévő)

Tárgyi eszközgazdálkodás: Az MNB dokumentumkezelő eszközeinek hatékonysága (4/2015. számú vizsgálat). A vizsgálat az eszközellátottság mutatóinak és a kapcsolódó költségek 2011-2014. közötti alakulásának elemzésére terjedt ki az alábbi eszköztípusok tekintetében: nyomtatók, fénymásolók (multifunkcionális eszközök), laptopok, munkaállomások, mobil- és okostelefonok és táblagépek. A költségek tekintetében az alábbi költségek alakulását értékelte a Belső ellenőrzés: saját nyomtatók festékkartón költségei, fénymásolópapírok beszerzési költségei, multifunkcionális eszközök után fizetett karbantartási költségek, valamint a mobiltelefon díjak. E vizsgálat keretében két korábbi tárgyi eszközökhöz kapcsolódó (23/2012. számú Tárgyi eszközgazdálkodásról és a 29/2012. számú Dísz tárgyak selejtezéséről szóló) jelentésekben vállalt intézkedési tervek utóvizsgálata is elvégzésre került. A vizsgálat eredménye alapján a dokumentumkezelő eszközök működtetésének hatékonysága „jó”⁸-nak minősítést kapott, valamint a vizsgált tevékenységek vonatkozásában két alacsony és egy közepes kockázati szintű megállapítás készült.

⁸ A Belső ellenőrzési főosztály a vizsgált folyamatokat, tevékenységeket négyfokozatú skálán értékeli (az ESCB/IAC iránylevekkel összhangban), amely kategóriák a következők lehetnek: jó – megfelelő – részben megfelelő – nem megfelelő.

Magyar Pénzverő Zrt. tulajdonosi ellenőrzése (10/2015. számú vizsgálat) A vizsgálat a 2014. évben végbement szervezeti változásokra, a teljesítményértékelési rendszerre, a legyártott érmék értékesítésére (beleértve az árképzést és számlázási folyamatot), a bizományosi tevékenységre, valamint az ezt megelőző jelentésünkben foglalt intézkedések (6/2014) teljesítésének utóvizsgálatára terjedt ki. A vizsgálat alapján az MPV az MNB forgalmi és emlékérmék gyártásával, értékesítési tevékenységével, valamint a bizományosi feladatokkal kapcsolatos tevékenységei jól szabályozottak, a vizsgált tevékenységek és folyamatok összességében „jó” minősítést kaptak.

Az MNB tulajdonában lévő nemesfémkészletek meglétének ellenőrzése a Magyar Pénzverő Zrt.-nél (11/2015. számú vizsgálat). A vizsgálat keretében az MPV-nek bér munkában történő érmegyártás céljára, utólagos elszámolási kötelezettséggel átadott nemesfémek meglétének ellenőrzése, melyet minden évben végrehajt a BEL.

Felügyeleti tevékenység IT támogatottsága (19/2015. számú vizsgálat). A vizsgálat értékelte a felügyeleti folyamatok IT támogatottságát, az informatikai alkalmazások feldolgozási folyamatainak zártságát, valamint az informatikai alkalmazásokban kezelt adatok megbízhatóságát. A vizsgált folyamatok „nem megfelelő” minősítést kaptak, a BEL az ellenőrzés során nyolc megállapítást fogalmazott meg.

BISZ Központi Hitelinformációs Zrt. (31/2015. számú vizsgálat). A BEL a vizsgálat során értékelte a BISZ stratégiai céljainak, a célok eléréséhez rendelt tervek, intézkedések megalapozottságát, megvalósíthatóságát, figyelemmel az üzembiztonság fenntarthatóságára; ellenőrizte a BCP/DRP tervek elkészítését, azok karbantartását, illetve tesztelését; továbbá vizsgálta az információbiztonsági kontrollok meglétét, az esetlegesen felmerülő incidensek kezelésének módját, annak megfelelőségét és hatékonyságát. A vizsgált tevékenységek „jó” minősítést értek el, a BEL két fejlesztési javaslatot fogalmazott meg.

Az Adattárház felhasználói szempontú értékelése (33/2015. számú vizsgálat) A vizsgálat célja volt, meggyőződni arról, hogy az Adattárházban tárolt adatok struktúrája, lekérdezhetősége milyen mértékben felel meg az elemzői területek elvárásainak, valamint a 31/2011. számú (Belső adatszolgáltatási rendszer - Adattárház informatikai vizsgálata) jelentésben foglalt intézkedések teljesítésének utóvizsgálata.

A vizsgálat az Adattárház un. elemzői univerzuma (az MNB-en belül elemzői feladatokat ellátó szervezeti egységek által használt, adatpiacokba ezen belül adatkörökbe struktúrált adatok) tekintetében kiterjedt az Adattárház felépítésére, működésére, üzemeltetésére felhasználási céljaira és területeire, az Adattárház felépítésére vonatkozó elemzői ismeretekre, a sztenderd és egyedi riportok készítésére, továbbá Statisztikai Igazgatóság tevékenységére. Az audit alapján a vizsgált tevékenységek és folyamatok „jó” minősítést kaptak, mely kiegészült két intézkedési tervvel.

Leányvállalatok irányítási rendszere (36/2015. számú) vizsgálat célja volt meggyőződni az MNB leányvállalatok irányítási rendszerének hatékonyságáról, és az MNB céljaihoz való illeszkedéséről. A vizsgálat kiterjedt az MNB leányvállalati irányítással összefüggő folyamataira, tevékenységeire, kontrollkörnyezetére; az irányító- és ellenőrző testületek feladat- és hatásköreire; a leányvállalatok irányító testületei tulajdonosi irányításával összefüggő döntéseinek nyomon követésére, valamint a leányvállalatok gazdálkodásának monitorozására. Az ellenőrzés során a BEL összesen négy megállapítást fogalmazott meg, a vizsgált tevékenység összességében „megfelelő” besorolást ért el.

IT hatékonyság vizsgálata (37/2015. számú). Az ellenőrzés célja az informatikai feladatok ellátásának, hatékonyságának és eredményességének vizsgálata volt. Az elemzés eredménye, hogy a hasonló méretű országok központi bankjait tömörítő adatszolgáltató bankjaival összehasonlítva az MNB mind az informatikai költségek és beruházási kiadások, mind az informatikai létszám tekintetében a legalacsonyabb erőforrás felhasználás mellett működő bankok közé tartozott az adatszolgáltató országok között. Az informatikai fejlesztések és beruházások adatainak elemzése alapján négy megállapítást és egy szervezeti egységeken túlnyúló fejlesztési javaslatot fogalmazott meg a BEL.

Az MNB támogatási rendszere (40/2015. számú) vizsgálat célja az volt, hogy a BEL meggyőződjön az MNB támogatási tevékenységének szabályozottságáról, dokumentáltságáról és kontrolláltságáról, valamint a támogatások pénzügyi elszámolásának megfelelőségéről. A vizsgálat az MNB-be közvetlenül beérkező kérelmek és az MNB által kiírt pályázat útján odaítélt támogatások vonatkozásában kiterjedt a Bank társadalmi felelősségvállalási stratégiájára, a beérkező támogatási kérelmek feldolgozására, elbírálására és dokumentáltságára, a megkötött szerződések megfelelőségére, az elszámolások szabályszerűségére, valamint a támogatott részéről benyújtott elszámolások MNB által végzett ellenőrzéseinek helyességére és dokumentáltságára. A vizsgálat alapján négy megállapítás született intézkedési tervvel, az MNB támogatási folyamata „megfelelő” minősítésű.

EUCLID rendszer informatikai vizsgálata (42/2015. számú) vizsgálat célja az EUCLID rendszer szempontjából releváns általános informatikai kontroll környezet kialakításának és működési hatékonyságának értékelése volt. Az ellenőrzés során a rendszer vonatkozásában kialakított informatikai kontrollkörnyezet által le nem fedett kockázat nem került azonosításra. A kontrollok gyakorlati implementációja nagyrészt összhangban volt a vonatkozó szabályzati követelményekkel, valamint a nemzetközi sztenderdekkel és jó gyakorlattal. A vizsgálat eredményeként összességében egy alacsony kockázatú megállapítás készült a Belső ellenőrzési főosztály az EUCLID rendszer informatikai kontrollkörnyezetét összességében „jó” -nak minősítette.

A Pénzforgalom lebonyolítása (VIBER rendszerre fókuszálva) (4/2016. számú vizsgálat). A BEL a vizsgálat keretében ellenőrizte az elszámolási folyamatok kialakítását, kontrolláltságát a VIBER rendszerben, a GIRO ciklussűrítéshez kapcsolódóan. A vizsgálat kiterjedt a szabályozási környezet értékelésére, az üzletmenet-fenntartás feltételeire, a tevékenység ellátásához szükséges személyi feltételekre, a VIBER számlavezető rendszeréhez kapcsolódó felhasználói jogok ellenőrzésére, továbbá a 2015. évi felvigyázói értékelés során megfogalmazott feladatok teljesítésére. A vizsgált tevékenység a Belső ellenőrzési főosztály értékelése alapján „jó”.

Magyar Pénzverő Zrt. tulajdonosi ellenőrzése (5/2016.) A BEL vizsgálat során ellenőrizte a Magyar Pénzverő Zrt.-nek (a továbbiakban: MPV) nem az MNB felé irányuló értékesítési folyamatát (MPV saját gyártású érmei, egyedi projektjei, valamint kereskedelmi tevékenysége), az értékesítési terv összeállításának dokumentáltságát, a marketing és piackutatási koncepció kialakítását, valamint a vevőreklamációk kezelését. A BEL a vizsgálat folyamán összességében két alacsony kockázatú megállapítást tett, a vizsgált tevékenységek kontroll környezetét összességében „jó” -nak ítélte.

Külföldi utazási költségek és gépjárműhasználat (18/2016. számú) vizsgálat célja a költséggazdálkodás szabályszerűségének, átláthatóságának és hatékonyságának ellenőrzése. (2016. március 31-én még folyamatban lévő)

FELÜGYELŐBIZOTTSÁGI JELENTÉS

2015. július – 2016. május

Nyomda: Prospektus–SPL konzorcium

8200 Veszprém, Tartu u. 6.

